

Generalitat de Catalunya

Departament d'Ensenyament

Institut Pere Alsius i Torrent

Carrer de la Sardana, 17 17820 Banyoles (El Pla de l'Estany)

Tel. 972 57 09 91 Fax 972 58 11 59 iesperealsius@xtec.cat

<http://www.iesperealsius.cat>

Isabel Feliu Subirana, directora de l'INS Pere Alsius i Torrent de Banyoles, **dona el vistiplau** a la presentació del següent treball de recerca de batxillerat al **Premi d'Humanitats Joaquim Palmada i Teixidor 2024**, convocat pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles.

Títol: *Artistes actuals del Pla de l'Estany*

Alumne/a: Jordi Mach Carreras

Cordialment,

Isabel Feliu Subirana

Directora

Banyoles, 23 de gener de 2024

Resum Treball de Recerca

Em dic Jordi Mach Carreras i soc estudiant de segon de batxillerat a l'institut Pere Alsius de Banyoles. El meu treball de recerca tracta sobre els artistes plàstics actuals que han nascut o viuen a la meva comarca, el Pla de l'Estany. M'ha interessat ajuntar dues disciplines molt diferents. L'economia i l'art. L'objectiu principal era crear una exposició artística dels artistes de la meva comarca i estudiar el funcionament d'aquest espai artístic.

Per dur-ho a terme primer de tot vaig haver de buscar informació sobre l'art i els artistes de la meva zona. Després vaig posar-me en contacte amb alguns d'ells per fer-los una entrevista i així tenir més informació.

A les entrevistes els preguntava quin tipus d'art fan, com venen les seves obres, si fan exposicions o quin tant per cent s'emporten els galeristes, per exemple. Vaig tenir la sort de fer moltes de les entrevistes als seus tallers i així vaig poder veure a on treballaven i moltes de les seves obres. A partir dels primers artistes vaig anar enllaçant més entrevistes fins a aconseguir-ne 18.

Per trobar un lloc on realitzar l'exposició vaig parlar amb el regidor de cultura de l'Ajuntament de Banyoles, Miquel Cuenca, i em van cedir el Tint, un lloc amb molta història de Banyoles.

Vaig publicitar-la a ràdio Banyoles, Tv Banyoles i les revistes locals l'agenda i colors. A més a més de les xarxes socials.

L'exposició va durar sis dies, de l'11 al 16 d'agost. Era la festa petita de Banyoles. Obria de les sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

El dia de la inauguració van venir 111 persones, entre elles hi havia galeristes, l'alcalde de Banyoles i el col·leccionista d'art Jordi Gimferrer.

En total van venir 449 persones a veure l'exposició.

Gràcies al Treball de Recerca he sabut que és als artistes els és molt difícil viure de l'art. Només 3 dels 18 entrevistats s'hi han pogut dedicar plenament. Els altres tenen feines diverses per assegurar-se ingressos estables. Moltes, però estan relacionades amb l'art.

Vaig comprovar que encara hi ha molta gent interessada amb l'art, tot i que pocs són adolescents.

An aerial photograph of a river winding through a landscape. The river is a muddy brown color, flowing from the top left towards the bottom right. The right bank is rocky and covered with dense green vegetation. The left bank is less defined, appearing as a mix of brown and green. The overall scene is a natural, somewhat rugged environment.

Treball de recerca

**Artistes actuals
del
Pla de l'Estany**

**Creació d'una exposició
artística**

Jordi Mach Carreras

Tutora: Imma Verdaguer

2n de batxillerat B

Institut Pere Alsius i Torrent

Banyoles, 5 d'octubre de 2023

La finalitat de l'art és donar cos a l'essència secreta de les coses.

Aristòtil

**Val la pena recordar que, en art, no hi ha continguts sinó tan sols formes,
i la feina de la nostra imaginació és omplir-les de contingut.**

Salvador Oliva (traductor), *El mercader de Venècia*, XVI

Agraïments

En primer lloc, m'agradaria donar les gràcies a la meva tutora del treball, Imma Verdaguer, qui m'ha fet de guia a l'hora de realitzar aquest treball de recerca. M'ha dit el nom d'alguns artistes que teníem a la comarca, com contactar-hi i m'ha donat bons consells. L'he tingut al costat sempre que l'he necessitat.

Vull agrair especialment també la col·laboració de tots els i les artistes que he entrevistat i m'han cedit les obres. He entrevistat divuit artistes i m'han deixat vint-i-set obres. Tots ells m'han ofert la seva ajuda pel que necessités.

Gràcies al regidor de cultura, Miquel Cuenca, per les facilitats que m'ha donat des de l'Ajuntament de Banyoles per fer l'exposició al Tint. Va ser ell qui em va proposar les dates de la festa petita de Banyoles per fer l'exposició i qui em va posar en contacte amb Roser Masgrau, directora del centre d'estudis que té l'arxiu al segon pis del Tint. Gràcies, Roser Masgrau i Lluís Figueres, director de museus de Banyoles, pel vistiplau per la cessió de l'espai.

Vull donar el meu agraïment especial als artistes Raimon de Palau, Joan de Palau, Jaume Geli i Miquel Samaniego per ser al Tint a l'hora del muntatge. Els seus bons consells m'han ajudat molt. I a Toni Llanes per les fotografies que va fer de la inauguració de l'exposició.

Finalment, vull agrair l'ajuda del meu avi pel muntatge dels quadres i al meu germà Aleix i als meus pares per recolzar-me en tot moment a l'hora de portar a terme aquest treball.

Abstract

Castellano

El arte y la economía parecen ser dos disciplinas muy distintas, pero en verdad están muy relacionadas entre sí.

En este trabajo se pueden diferenciar dos partes.

La primera, a partir de entrevistas a dieciocho artistas del Pla de l'Estany, se ha elaborado la información de estos: estudios artísticos, obras, si es rentable exponer en galerías, qué tanto por ciento se llevan los artistas, como ponen precio a sus obras, como las venden, si pueden vivir de su arte...

La segunda es la exposición colectiva de las obras de los artistas en el Tint de Banyoles del 11 al 16 de agosto. Se expusieron veintisiete obras de 18 artistas de la comarca y 449 personas acudieron a verla.

Hay diferentes objetivos en este trabajo. El primer objetivo que se plantea en este trabajo consiste en analizar como incide la economía en el arte y el segundo pretende dar a conocer y promover el arte plástico local haciendo una exposición colectiva de artistas de la comarca.

Finalmente, el estudio confirma que muy pocos artistas pueden vivir exclusivamente de sus obras artísticas, que algunos tienen profesiones que les permite no depender de si venden o no sus obras y por eso pueden crear libremente sin estar condicionados por el mercado artístico, que algunos indirectamente viven de ello haciendo clase de pintura, dibujo o siendo diseñadores gráficos y que a todos les interesa exponer sus obras al público.

La conclusión de este trabajo es que el Tint es un espacio adecuado para hacer una colectiva de dieciocho artistas y que aún hay gente interesada en el arte plástico. Se ha verificado en este trabajo que muy pocos artistas se han ganado o se ganan la vida solo con su arte. Se dedican o han trabajado en otras actividades económicas para poder vivir. La gran mayoría relacionadas con el arte: profesores de dibujo o pintura, ilustradores o diseñadores gráficos, por ejemplo.

English

Art and economics may seem like two very different branches, but they are actually closely related. This work can be divided into two parts.

The first part involves interviews with eighteen artists from Pla de l'Estany, gathering information about their artistic backgrounds, their artworks, the profitability of exhibiting in galleries, the percentage of sales that artists receive, how they price their works, how they sell them, and whether they can make a living from their art.

The second part is a collective exhibition of the artists' works at Tint de Banyols from August 11th to 16th. Twenty-seven artistic productions by eighteen local artists were exhibited, and 449 people attended to watch the exhibition.

This work has various objectives. The first, in the theoretical section, aims to understand how economics influences art. The second objective is to promote local visual arts by organizing a collective exhibition featuring artists from the region.

Finally, the study confirms that very few artists can exclusively make a living from their artistic creations. Some have other professions that allow them not to depend on whether they sell their works or not, which enables them to create freely without being conditioned by the art market. Others indirectly earn a living through teaching art, such as painting or drawing, or by working as graphic designers. All of them share an interest in exhibiting their works to the public.

The study concludes that Tint de Banyoles is a suitable place for a collective exhibition featuring eighteen artists, and it demonstrates that there is still interest in visual arts. It has been verified in this work that very few artists have earned or earn a living only with their art. They dedicate themselves or have worked in other economic activities to be able to live. The vast majority related to art: drawing or painting teachers, illustrators or graphic designers, for example.

ÍNDEX	PÀGINA
Introducció	7
Marc teòric	9
- Què és l'art?.....	10
- Què és ser artista?.....	10
1. Bosch Lleó, Jordi.....	12
2. Climent Barba, Aitor.....	15
3. Daranas Matamala, Francesc X.....	17
4. Darné Teixidó, Txell.....	19
5. De Palau Juncà, Raimon i Joan.....	21
6. Estany Pararols, Marc.....	22
7. Geli Julbe, Jaume.....	24
8. Samaniego Alsina, Miquel.....	27
9. Vila Castañer, Joaquim.....	28
10. Sayols Martínez, Laura.....	29
11. Tabuenca Zaragozano, Gonzalo.....	30
12. Ponsatí Ponsatí, Josep.....	32
13. Costa Portas, Benet.....	36
14. Estarriola Borrell, Josep.....	37
15. Roura Juanola, Lluís.....	39
16. Belmonte Soler, Hortènsia.....	40
17. Cabanyes Collell, Francesc.....	43
18. Masdevall Vidal, Josep.....	45
Marc pràctic	47
1. Organització.....	48
2. Publicitat.....	49
3. Muntatge.....	52
4. Inauguració.....	60
5. Dies d'exposició.....	62
6. Desmuntatge i valoració.....	63
Conclusions	64
Bibliografia i webgrafia	66
Índex d'imatges i taules	69
Annexos: entrevistes	75

INTRODUCCIÓ

Des de petit m'ha apassionat l'art. M'agradava dibuixar, pintar i anar a museus a gaudir de les obres d'art. Per això quan vaig haver de decidir sobre què tractaria el meu treball de recerca, vaig tenir clar que volia que hi estigués relacionat. L'any passat vaig fer l'assignatura d'economia i se'm va obrir un món nou que desconeixia. Per això, per què no relacionar l'art i l'economia? Els artistes es poden guanyar la vida només amb l'art o bé s'han de dedicar a altres activitats econòmiques per viure? Seria possible realitzar una exposició amb artistes de la comarca? Quants artistes hi ha al Pla de l'Estany? Serà possible entrevistar-los? Els artistes que entrevistaré, em deixaran les seves obres? L'ajuntament em podrà cedir un espai artístic? Vindrà gent a veure l'exposició? Com valoraran aquesta iniciativa?

Després de reflexionar sobre totes les preguntes plantejades, la meva hipòtesi de treball és que segurament podré entrevistar artistes locals, saber si viuen de l'art i la majoria em cediran obres que podran ser exposades a un espai adient que pugui ser d'interès per al públic.

L'objectiu principal d'aquest treball de recerca és crear un espai artístic plàstic al Pla de l'Estany amb obres d'artistes actuals de la comarca.

Per aconseguir aquest propòsit es plantegen una sèrie d'objectius específics:

- Conèixer quins artistes plàstics hi ha al Pla de l'Estany en l'actualitat, quin tipus d'art fan, com venen les seves obres i si viuen de l'art.
- Crear una exposició amb obres d'artistes de la comarca i estudiar-ne el funcionament durant sis dies.

Aquest és un treball fruit de la combinació entre la curiositat que em provocava conèixer artistes del Pla de l'Estany i el desig de comprovar què costa crear una exposició artística i si li interessa a la població.

El primer pas va ser buscar informació de quins artistes tenim actualment al Pla de l'Estany. Vaig anar a la biblioteca de Banyoles a buscar llibres d'art i d'artistes de la comarca i també vaig fer una recerca per internet. A partir de la primera entrevista a Aitor Climent, vaig anar enllaçant entrevistes amb els artistes que em deien que coneixien. Em passaven el

contacte o el buscava a través d'internet. Es va aconseguir contactar amb divuit artistes, tres de Porqueres i l'artista que té el Bosch de can Ginebreda.

El treball comença amb un marc teòric que he creat a partir de la informació extreta de les entrevistes als 18 artistes de la comarca i dels llibres i dossiers que ells m'han donat o he trobat a la biblioteca o internet. Les entrevistes formen part dels annexos del treball.

La part pràctica consisteix en l'exposició col·lectiva que es va fer de l'onze al setze d'agost al Tint de Banyoles amb les obres que els artistes van cedir. Raimon de Palau i el seu germà em van orientar pel que fa a l'organització de les peces a la sala d'exposició el Tint. Aquesta part està dividida en set subapartats: organització, publicitat, muntatge, inauguració, dies d'exposició, desmuntatge i valoració.

A l'últim apartat d'aquest treball s'hi troben les conclusions.

Paleta del pintor Joan de Palau Buxó
Font: pròpia

Què és l'art?

Al llarg de la història, l'art ha estat un reflex del seu temps. Ha tingut diferents finalitats: representació religiosa, plasmació de la bellesa, crítica social, propaganda, commemoració, interpretació de la realitat, narració d'històries o descripció d'emocions...

El diccionari de l'institut d'Estudis Catalans defineix **art** com l'“Aplicació de l'habilitat i del gust a la producció d'una obra segons principis estètics. *Una obra d'art*. Les belles arts les defineix com “Arts que tenen per objecte l'expressió de la bellesa mitjançant el color, la forma, el so, el llenguatge, el moviment: pintura, escultura, arquitectura, música, poesia, dansa.”¹

Al llibre *50 cosas que hay que saber sobre Arte* hi ha escrit 'El arte suele ser enigmático, asombroso, desconcertante incluso, y plantea al espectador la dificultad de entenderlo o definirlo'.²

Què és ser artista?

El diccionari ³ defineix la paraula **artista** com algú que exerceix professionalment o té habilitació acadèmica en una àrea de les belles arts com ara música, pintura, escultura, dansa, poesia o qui treballa a l'àrea de l'espectacle. Persona amb talent per crear obres artístiques.

Però ser un artista no només és una professió o una habilitat acadèmica sinó també és una manera de poder expressar els sentiments i idees i poder-se comunicar amb la societat a través de les seves obres. Un artista pot ser músic, compositor, escriptor, director de cinema, fotògraf, arquitecte... Però només em centraré en els artistes plàstics, els pintors i algun escultor.

Joan Solana al llibre *Dibuix* sobre l'artista serinyanenc Josep Masdevall va escriure 'Però hi ha uns altres testimonis, indiscrets. (...). Miren amb ulls diferents tot allò que els envolta i ho fixen en forma de paraula, de melodia o de dibuix. Són els artistes'.⁴

En aquest apartat hi haurà quins artistes plàstics actuals tenim al Pla de l'Estany. Artistes que han nascut a la comarca o bé estan residint-hi. El regidor de cultura de l'Ajuntament de Banyoles a l'entrevista que li vaig fer va dir que igual que l'expresident de Catalunya, Jordi Pujol, havia dit que era català qui havia nascut o residia a Catalunya; així doncs són del Pla de l'Estany qui ha nascut o bé està residint actualment aquí.

¹ [https://dlc.iec.cat/Results?](https://dlc.iec.cat/Results?DecEntradaText=art&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False)

[DecEntradaText=art&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False](https://dlc.iec.cat/Results?DecEntradaText=art&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False)

² HODGE, Susie. *50 cosas que hay que saber sobre el arte*. Ed. Ariel. Barcelona, 2015. pàg. 7

³ <https://www.diccionari.cat/GDLC/artista>

⁴ SOLANA, Joan. *Dibuix*. Pàg. 1

Els divuit artistes són:

Banyoles

1. Bosch Lleó, Jordi
2. Climent Barba, Aitor
3. Daranas Matamala, Francesc
4. Darné Teixidó, Txell
5. De Palau Juncà, Raimon i Joan
6. Estany Pararols, Marc
7. Geli Julbe, Jaume
8. Samaniego Alsina, Miquel
9. Vila Castañer, Joaquim (Quim)

Porqueres

10. Sayols Martínez, Laura
11. Tabuenca Zaragozano, Gonzalo
12. Ponsatí Ponsatí, Josep

Sant Esteve de Guialbes

13. Costa Portas, Benet

Sant Miquel de Campmajor

14. Estarriola Borrell, Josep
15. Roura Juanola, Lluís

Serinyà

16. Belmonte Soler, Hortènsia
17. Cabanyes Collell, Francesc (Xicu)
18. Masdevall Vidal, Josep

1. BOSCH LLEÓ, JORDI

Imatge 1. L'artista al Tint amb la imatge de la Nivopintura. Font: Toni Llanes

Jordi Bosch, conegut artísticament com a “Barraca” perquè és el nom de la masia de la seva família, va néixer a Banyoles el 17 de febrer de 1957. Va cursar primària a l'escola Baldiri Reixach i BUP i COU a l'institut Pere Alsius. Inicià els estudis de biologia a la universitat, però els deixà al primer any i començà a treballar a la banca.

És un artista autodidacte. Encara que no visqui de l'escultura i la pintura sí que viu per l'escultura i la pintura. A partir de 1978 s'interessà per l'escultura. Va conèixer en Xicu Cabanyes i li va ensenyar l'art de l'escultura. Li recomanà el llibre de Henry Moore i que anés a l'estudi de l'artista gironí Domènec Fita.

Començà practicant el modelatge en terracota. Ho canvià quan va anar al taller d'en Xicu Cabanyes, ja que s'inicià en la pràctica d'assemblatges, instal·lacions...

Té obres exposades a l'aire lliure en poblacions com Banyoles, Porqueres, Cornellà del Terri, Palol de Revardit, Sant Gregori, Girona, Olot, Figueres, Barcelona, Andorra, Cotlliure, Niça, Madrid o Mont-real. Al carrer Canat de Banyoles entre la vorera i l'espai per als vehicles hi ha unes pilones artístiques fets per ell. Són peces fetes de formigó reforçades amb barres de ferro que mesuren prop de 90 cm d'altura i pesen uns 100 quilos. Tenen unes formes sinuoses de b, n i y en tres dimensions extretes del nom de la ciutat.

Imatge 2. Jordi Bosch al carrer Canat amb l'escultura en forma de b.

Font: <https://www.elpuntavui.cat/article/715348-pilons-artistics-per-a-un-carrer-de-banyoles.html>

Imatge 3. El Puntal Lab de Banyoles.

Font: <http://www.fundaciolluiscoromina.org/presentacio-oficial-de-lobra-pictorica-de-jordi-bosch-barraca-a-ledifici-el-puntal-lab-de-banyoles/>

La seva primera exposició, anomenada 'Exercicis sobre un llapis', la va realitzar el gener de 1981 a la sala La Penyora de Girona. Era un monogràfic conceptual sobre el món tridimensional i objectual del llapis de dibuix. El 1982 feu 'Exercicis sobre un llapis-2' a la sala Caixa de Pensions de Banyoles. Va triar un llapis perquè l'ésser humà utilitzà el grafit com a primer pigment per pintar.

Imatges 4 i 5: quadre amb el llapis Staedler i Jordi Bosch amb un quadre. Font: pròpia

El març de 1983 exposà a la Penyora de Girona contramotlles procedents de la indústria d'imatgeria religiosa d'Olot manipulats amb un cromatisme esvaït i de gammes fredes que a partir de llavors li serà característic. Llavors començà a treballar les possibilitats del paper emmotllat, tant les bobines com els fulls. Emmotllà elements urbans i paviments domèstics (tapes de claveguera, voreres, terrasses...) i les exposà a la Galeria Art-3 de Figueres.

El mes de gener de 1985 inicià un nou tipus d'experiència: la pintura sobre neu, que el crític Jaume Fàbrega l'anomenà 'Nivopintura' o 'Nivotintura'. És una intervenció pictòrica paisatgística efímera que utilitza la neu com a suport i pigments de caràcter divers. Hi va haver una gran nevada i el camp que té a davant de casa va quedar ben cobert de neu, com si fos una gran tela natural. Va pensar que podia ser un suport de la seva pintura i va començar a tenyir-la. Va fer servir tècniques aerogràfiques, esquitxades, quadriculats... És el primer artista que ha realitzat nivopintures al món. N'ha fet als Alps, als Andes, al Karakorum i també a l'Himàlaia.

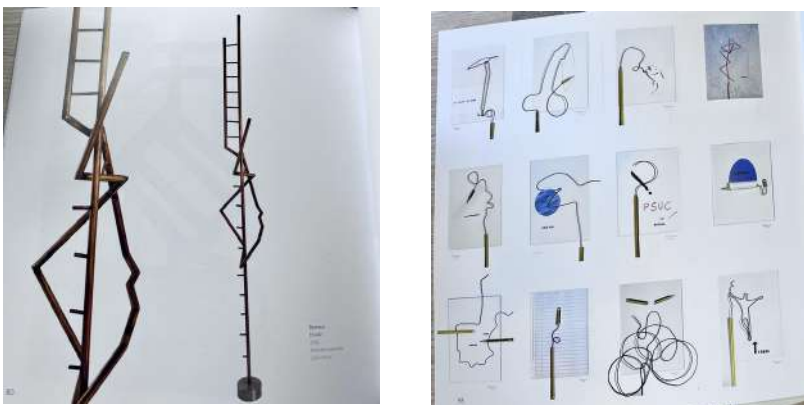
Imatge 6. Pintura sobre la neu al pati de casa seva a Banyoles. Font: Jordi Bosch Lleó

Imatge 7. Nivopintura al cim del Makalu (8463 m), Nepal. Font: https://himalalts.blogspot.com/p/blog-page_29.html

Imatge 8. Nivopintura en una glacera al Pakistan. Font: <https://himalalts.blogspot.com/p/blog-page29.html>

Aquesta pràctica artística s'anomena "land art", l'art de la terra o del paisatge. Té el paisatge com a centre, objecte i subjecte de l'acció artística. La Nivopintura és una intervenció artística que té com a suport el paisatge nevat. Els pigments usats són naturals: terres, marro de cafè... perquè no perjudiquen el sòl i les pastures. Vídeos, fotografies i diapositives sobre aquesta pràctica artística són també l'obra i en formen part, ja que la intervenció és fugaç, però es manté documentada a través de la imatge gràfica. Hi ha nivotintura-vídeo o nivotintura-foto. La nivopintura *El Bullidor* feta al Pas de la Casa (Andorra) l'any 1987 tenia una extensió de 20.000 m² i l'enregistrà Televisió Espanyola per emetre's en el programa Punt de Fuga.

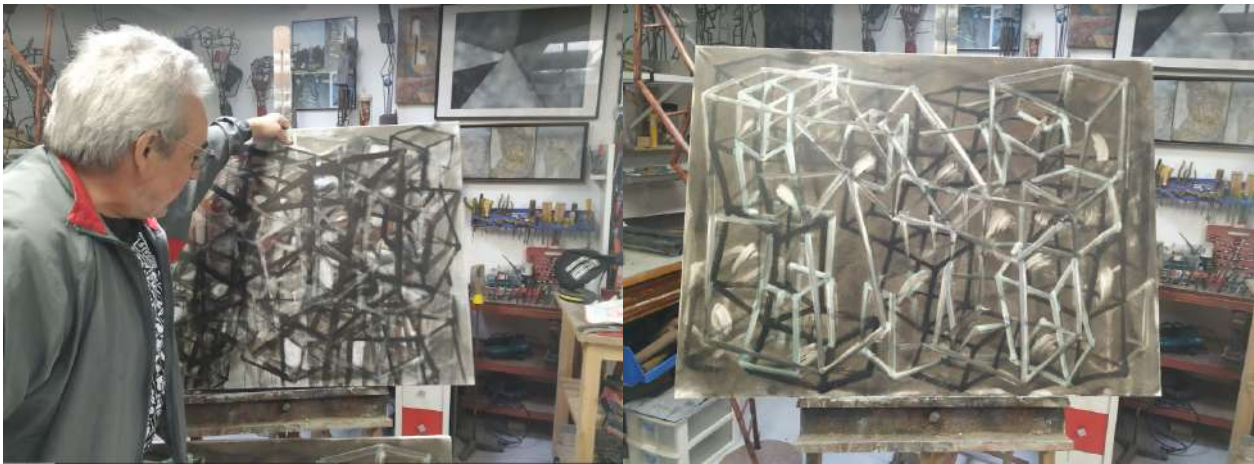
Ara està realitzant escultures en forma d'escala perquè el va marcar molt l'accident que va tenir mentre feia escalada. Va caure i quasi perd la vida. Lliga l'escala amb l'escalada.

Imatge 9 i 10. L'artista amb les escultures d'escalles. Font: pròpia.

Imatges 11 i 12. Escultures d'escalles. Font: Llibre *Xicu Barraca* / Jordi Cabanyes

Jordi Bosch considera que és molt complicat exposar si no ets un artista molt reconegut. Tenia un galerista que li feia exposicions a Madrid, França, Canadà... Però en deixà de fer quan aquest intermediari va començar a quedar-se un 60% del preu de la venda.

Imatges 13 i 14. Jordi Bosch amb el seu quadre amb escales. Font: pròpia

Considera que la dedicació artística exclusiva és molt difícil si no es té un representant o una galeria a darrere. Ell no ha viscut mai de l'art. Treballava a la banca.

Li costa moltíssim posar un preu a les seves obres. Si són barates, la gent es pot pensar que és una mala obra i si són cares, es diu que l'obra val massa diners. El preu depèn de les hores que s'hi ha passat i la mida. Per exemple, una escala pot costar de 400 a 1000 euros. Quan tenia un galerista era ell qui decidia el preu.

2. CLIMENT BARBA, AITOR

Imatge 15. Aitor Climent el dia de l'entrevista. Font: pròpia
 Imatge 16. L'artista al Tint amb el seu quadre. Font: Toni Llanes

Aitor Climent té vint-i-set anys i des dels dos que dibuixa. Tenia clar que l'art formava part d'ell i tenia la idea que d'alguna manera o altra l'art formaria part de la seva vida.

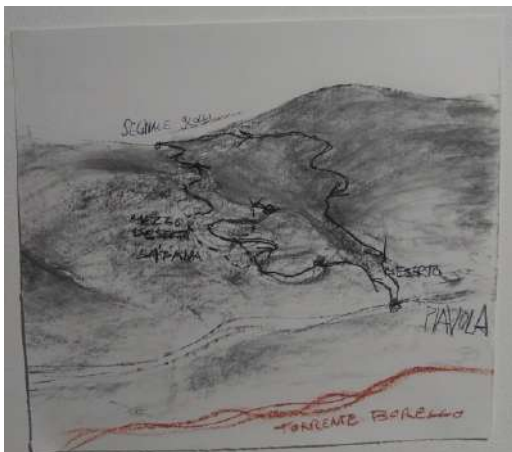
Va estudiar primària a l'escola Baldiri Reixac, ESO a l'institut Pere Alsius i Torrent, batxillerat artístic a l'institut Josep Brugulat. Va anar a classe de dibuix amb en Francesc Daranas. A la Universitat de Barcelona hi va fer Belles Arts i un màster en gestió cultural.

Considera l'art com un mitjà o dispositiu perquè arribi a tothom. No creu en l'art no accessible. Tothom hi ha de tenir accés, des dels nens fins a la gent gran. Les obres artístiques ens han de remoure, commoure i fer pensar.

És un artista visual que es considera un *Natural artist*, o sigui, que a través dels elements que li ofereix la naturalesa, en fa obres. Pot trigar dues setmanes a preparar el material i la tinta i llavors pot arribar a fer l'obra en dues hores. El procés artístic és l'important.

Segons el projecte que fa escull la tècnica. Ho vincula sempre al món artesanal. Fa pintura o dibuix documentada, o sigui, no s'inventa res, fa el que veu.

No viu de l'art perquè vendre obres és complicat. Considera que no tenim una base jurídica legal en aquest país per viure de l'art com la tenen per exemple a França. La incertesa econòmica li preocupava molt, per això fa de professor de visual i plàstica a Barcelona. Així té uns ingressos i alhora estan relacionats amb l'art. El que intenta aconseguir és que li subvencionin el procés creatiu. Li ofereixen projectes els quals valoren el procés artístic. Per exemple, l'any 2021 va fer una experiència artística a la residència Rad'Art a San Romano (Itàlia) subvencionada. El projecte era una col·laboració amb el centre d'art contemporani Bòlit (Girona). Tractava de caminar pels turons, camins, camps i boscos de San Romano Linaro i Piavola i durant els recorreguts hi destacava les particularitats del territori, no amb la mirada paisatgística sinó amb l'atenció als símbols significatius presents. Va documentar aquests petits símbols i en va fer un dietari de viatge.

Imatges 17 i 18. Obres d'art de l'artista. Font: Aitor Climent <https://aitorcliment.wordpress.com/>

Ha exposat en espais públics, no en galeries. Per exemple, al bar Voltes de Banyoles, a la Casa de cultura de Girona o a la fira de sant Martíà de Banyoles. Ha venut algun quadre per 400 o 500 euros.

3. DARANAS MATAMALA, FRANCESC

Imatge 19. Francesc Daranas amb quadres al seu estudi. Font: pròpia.

Imatge 20. L'artista al Tint amb el seu quadre. Font: Toni Llanes

Imatge 21. L'artista mostrant les seves obres. Font: pròpia

Francesc Daranas Matamala va néixer a Banyoles el 9 de febrer de 1958. Ha treballat 25 anys d'il·lustrador i fa anys que fa de professor de dibuix al taller de casa seva. Va estudiar a l'acadèmia de Banyoles, amb disset anys va anar a classe a Sant Joan les Fonts i al cap d'un any se n'anà a Barcelona a estudiar a l'escola d'Arts i Oficis. Primer s'apuntà per aprendre a ser dissenyador gràfic, però una professora del primer curs d'il·lustració va veure com ho feia i li va aconsellar que s'encaminés cap a aquesta branca. Li va fer cas i no se n'ha penedit mai.

Quan va acabar els seus estudis, va començar a col·laborar amb la revista Cavall Fort i altres editorials fent il·lustracions per a novel·les, portades, publicitat... Intentava ser força camaleònic. Adaptar-se al que li demanessin perquè així tenia feina. Sempre intentava dir que sí a totes les feines que li sortien i considera que va ser una època apassionant. Vivia de la il·lustració i pintava quan tenia temps.

Fa pintura figurativa. El 85 o 90 % de les seves obres són d'aquarel·la líquida, la resta són aquarel·la normal o acrílic.

Crea a partir del seu bagatge personal, els fets viscuts. Una característica de la seva obra és que hi ha poca comunicació entre els personatges que pinta.

Ha pintat un centenar d'obres, de diferents estils: il·lustracions, serigrafies, gravats...

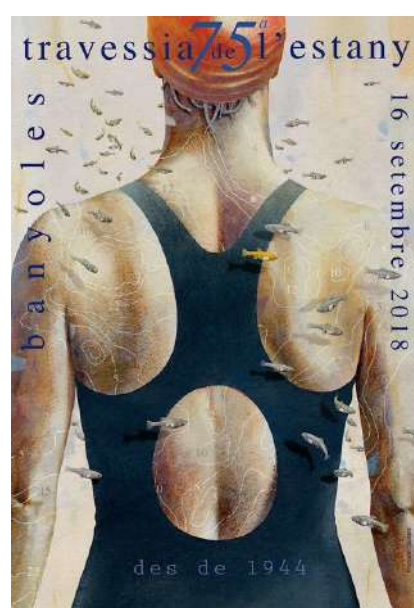
imatge 22. Taller de casa seva on fa classe. Font: pròpia.

Imatge 23. Esbossos fets per Francesc Daranas. Font: [https://www.facebook.com/photo?](https://www.facebook.com/photo?fbid=529618017124127&set=ms.c.eJwzNbl0M7QwMDE3NDIxNDLRM4XwDSF8cwBkYAY~%3B.bps.a.529617980457464&locale=pt_BR)

[fbid=529618017124127&set=ms.c.eJwzNbl0M7QwMDE3NDIxNDLRM4XwDSF8cwBkYAY~%3B.bps.a.529617980457464&locale=pt_BR](https://www.facebook.com/photo?fbid=529618017124127&set=ms.c.eJwzNbl0M7QwMDE3NDIxNDLRM4XwDSF8cwBkYAY~%3B.bps.a.529617980457464&locale=pt_BR)

Depèn del tipus d'il·lustració que fa, tarda més o menys. Es defineix com una persona de tarannà lent perquè treballa sobre paper i és un estil que intenta controlar molt. Amb l'aquarel·la líquida s'ha de vigilar que no s'escampi o regalimi. Primer fa el dibuix en un format petit i llavors a la mida que li interessa. Pot tardar dies a acabar un esbós. També fa treballs més lleugers, sense tanta pressió. El dibuix ha d'estar claríssim. Pot improvisar i variar algun color, però la base ha d'estar ben treballada.

Els seus quadres estan a la venda. Els ven en exposicions i a casa seva. Però actualment li costa fer una exposició perquè li ha d'agradar el lloc i el tant per cent que es queda la galeria. Ara s'estan quedant un tant per cent molt elevat, un 50%. L'última exposició individual que ha fet és a la galeria *Art en brut* a Banyoles. És un habitatge i una zona la dediquen a fer exposicions. La il·luminació està molt bé i és un lloc acollidor. Troba que a les galeries a vegades hi ha un excés d'il·luminació.

Imatge 24. Cartell publicitari de l'exposició a l'Art en brut. Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR
 Imatge 25. Obra cedida per l'exposició. Font: pròpia.
 Imatge 26. Cartell publicitari de les festes de Banyoles. Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR
 Imatge 27. Cartell de la travessia de l'estany. Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR

Ha fet cartells per publicitar les festes de Banyoles o la travessia de l'estany (2018).

Mai fa obres per encàrrec. Quan treballava d'il·lustrador tot eren encàrrecs. Ell pinta el que li agrada. Vol pintar sense estar condicionat pel mercat artístic.

Segons ell és complicat decidir el preu d'un quadre. No necessàriament un quadre gran és més car que un de petit. Si són peces especials són més cares que d'altres que poden ser d'una mida més gran. A ell sempre li ha costat vendre. Ha anat venent més o menys igual. Els anys noranta hi havia molt públic que podia pagar una obra d'art, però amb la crisi econòmica aquests van desaparèixer.

4. DARNÉ TEIXIDOR, TXELL

Imatge 28. Txell Darné. Font: <https://www.ccma.cat/corporatiu/txell-darne/noticia/3024815/>

Imatge 29. Il·lustracions de l'artista. Font: <https://revistabaixemporda.cat/txell-darne-exposa-les-seves-illustracions-a-la-biblioteca-de-sant-cristina/>

Imatge 30. El drac de Banyoles. Font: <https://cultura.banyoles.cat/ca/p/1/1068-el-drac-de-banyoles.html>

Va néixer a Banyoles el 3 de setembre de 1980. Va estudiar il·lustració a l'escola Massana de la UB de Barcelona (2000-2003) i va acabar els estudis a l'École des Arts Décoratifs d'Estrasburg (2003). És il·lustradora de l'empresa Londji de Banyoles i té un estudi de disseny amb Joan Gómez que es diu Canseixanta (2005).

Li agradava dibuixar des de petita, però el que desconeixia era que hi havia l'ofici d'il·lustrador. Va conèixer una noia que estudiava a l'Escola Massana, va fer les proves d'accés i va entrar-hi a estudiar. Tenia molta il·lusió i motivació. Ha guanyat alguns

concursos i això va ser un trampolí perquè li comencessin a oferir projectes.

Utilitza diferents suports per fer les il·lustracions: jocs, trencaclosques, contes o cartells. N'ha fet un centenar.

Viu de l'art, és el seu mitjà de vida. Cada dia il·lustra. Dedica entre dos i tres mesos a fer un àlbum il·lustrat o trencaclosques.

Imatge 31. il·lustracions diverses. Font: <https://www.txelldarne.com/category/projectes/londji/>
Imatge 32. Conte que ens va dedicar fa uns anys al meu germà i a mi. Font: pròpia

Ha il·lustrat diversos contes infantils i juvenils per a les editorials Cruïlla, La Galera o l'Abadia de Montserrat (*El drac de Banyoles, El rei, la bruixa i el sacerdot, La dona que va matar els peixos, Una muntanya qualsevol...*). Al programa *Una mà de contes* de TV3 hi va col·laborar amb el conte *La Granota assedegada*.

Ha guanyat el primer premi d'Il·lustració de l'Institut Nacional de la Juventud (INJUVE-2003), el segon premi Calendari Raima de Barcelona (2000).

Va usant noves tècniques perquè necessita experimentar contínuament, tot i que sempre conserva la seva essència. Ven les il·lustracions a través dels jocs o els contes. Considera que posar-hi preu és molt difícil, depèn de la il·lustració, la mida, etc.

Quan fa una obra artística mai sap com l'acabarà o què passarà. Amb el primer conte que va fer, *El Sultà i els ratolins*, va acabar anant al Marroc perquè l'Institut Cervantes va convidar-la juntament amb l'escriptor a fer la presentació del conte.

S'inspira en paisatges i sensacions. Expressa amb imatges el que no es pot expressar amb paraules. L'art representa una forma de vida, de pensar, d'entendre, d'expressar el que potser amb paraules és molt més difícil.

5. DE PALAU JUNCÀ, RAIMON I JOAN

Imatge 33. Palaujuncà amb un quadre seu.

Font: <https://www.diaridegirona.cat/cultura/2019/12/26/joan-palau-vida-paisatge-48754475.html>

Imatge 34. Raimon de Palau a l'exposició del Tint. Font: pròpia.

Imatge 35. Un dibuix d'ells. Font: pròpia.

En Raimon i en Joan de Palau Juncà són dos bessons que van néixer el 20 de desembre de 1957 i el seu ofici és ser pintors. Signen les seves obres com a Palaujuncà. Tenen un local a la plaça de Banyoles on fan classe de pintura, pinten i venen quadres. Van aprendre a pintar amb el seu pare, Joan de Palau i Buxó.

Des de ben petits van créixer en un ambient artístic. Cap als set anys anaven al taller del seu pare i hi veien tot de quadres i pintures. Va ser ell qui els va ensenyar què és l'Art en majúscula.

Es consideren molt exigents. Si pensen que no està bé l'obra, l'estripen i tornen a començar. Diuen que no valen les mitjanies. O es fa bé o et dediques a una altra feina.

Tenen obres a Nova York, Chicago, Noruega, Alemanya o Bèlgica. Fan obres postimpressionistes com el seu pare i els dos pinten igual, no es pot distingir qui ha fet cada quadre. En Raimon pinta amb l'esquerra i en Joan amb la dreta.

Viuen de l'art. Cada dia pinten i hi dediquen unes vuit hores al dia. Han pintat unes 10.000 obres. Depèn de l'obra, del tema o de com es troben tarden més o menys a acabar-les. Les pintures fetes amb cera triguen uns dos mesos.

Han fet moltes exposicions, però actualment venen els quadres al seu taller, ja que a la gent li agrada parlar amb ells i estar al seu estudi. Els preus de les obres depenen de la qualitat. El preu d'una obra amb cera o acrílic és bastant semblant. El quadre de la imatge següent, per exemple, val 800 euros i s'hi han estat dos mesos.

Imatge 36. Raimon de Palau observant el seu quadre. Font: pròpia

Imatge 37. Obra d'art dels germans Palaujuncà. Font: pròpia

Han exposat a moltes galeries, però fa vuit anys que no ho fan per culpa de la crisi econòmica i la pandèmia. A les primeres exposicions, l'artista s'emportava un 75% i el galerista el 25%; però això ha anat canviant a 70% i 30%, 60% i 40% i actualment és 50% i 50%. Tardaven un any i mig per preparar una exposició i els galeristes només exposaven els seus quadres onze dies. Moltes sales han tancat. El Claustre de Girona, al carrer Nou, estan oberts perquè tenen més de 2000 socis. Han reduït molt la venda.

Sempre segueixen el mateix estil. S'inspiren en el paisatge i els seus colors; per exemple, Besalú, Olot, el mercat o la plaça major de Banyoles... Cada lloc té el seu entorn particular i fan una versió del que han vist. La creativitat ve de l'expressió del que veuen. La naturalesa és la gran mestra, però llavors són ells que la versionen. Consideren que és molt important fer una obra d'art d'allà on vius.

6. ESTANY PARAROLS, MARC

Imatge 38. Marc Estany a casa seva.

Font: <https://www.bonart.cat/ca/n/30100/marc-estany-al-centre-dinterpretacio-de-santa-maria>

Imatge 39. Al Tint amb l'escultura cedida. Font: Toni Llanes

Va néixer a Banyoles el 14 de maig de 1977. Quan tenia deu anys va anar a classe de pintura al taller dels germans de Palau i a quinze anys, amb en Gonzalo Tabuena. És un escultor autodidacte. El fet de no haver estudiat Belles Arts, durant un temps el va tenir capficat, però des de la distància s'adona que potser va ser una sort o almenys no va ser un inconvenient.

Va treballar durant 15 anys en un taller metal·lúrgic, llavors va ser ajudant de l'escultor Xicu Cabanyes al Bosc de Can Ginebreda i fa dos anys que treballa a la foneria artística d'escultures en bronze i alumini. Aquesta feina és de matins i li permet dedicar-se al seu art a la tarda.

De l'any 2010 al 2015 va participar en la creació del col·lectiu artístic *Tint XXI*. Nou artistes gestionaven la sala el Tint i hi feien exposicions de pintura, escultura i fotografia.

L'artista ha de saber trobar el que li demana el seu temps, l'època en la qual li ha tocat viure. No és la tècnica o l'originalitat el més important, sinó el fet d'obrir nous camins en el

moment contemporani. Es mou dintre dels seus propis codis i no vol seguir la moda. Té clar la conjunció entre tradició i modernitat en la tècnica i en el concepte.

En el món industrial va descobrir l'exigència més rigorosa. Dona la mateixa importància tant a la composició, l'equilibri i el moviment, com a la manera en què s'ha resolt el volum. Se sent còmode aplicant aquests valors a les creacions. S'allunya de l'art figuratiu, tot i que sempre intenta personificar la matèria. Se sent atret per les formes geomètriques, especialment el cercle i el quadrat. Amb els anys, ha anat trobant els seus petits "codis" i el seu propi llenguatge expressiu. Sempre ha pensat que si la gent no reconeix o no identifica les formes proposades per l'artista, aquest s'ha d'esforçar més per transmetre sensacions. Es posa reptes, com a la col·lecció "Llum robada" que consistia a trobar múltiples formes sense modificar el patró original. El patró era el següent:

Imatges 40. Patró. Font pròpia.

Imatge 41. L'artista amb el patró. Font: pròpia

Imatge 42. Escultures fetes a partir del patró de la imatge 40. Font: pròpia

El resultat va ser una sèrie de múltiples variacions del mateix esquema. Ho va aconseguir amb un treball d'enginy i d'esforç tècnic. Concep aquest repte com una necessitat, com una mesura indispensable per considerar que ha executat una obra valuosa. Totes les unitats d'aquest grup es construïren amb tres formes geomètriques bàsiques: la línia, el quadrat i el cercle.

És molt autocrític amb la seva obra, abans, durant i després del procés creatiu. Deixa poc espai a l'atzar i a la improvisació. Intenta tenir els passos assajats abans de donar el primer cop de martell. Comenta que el treball previ el fa d'una manera molt arcaica, amb cartolines, espumes i qualsevol material que li permeti palpar el volum.

Busca l'equilibri entre el present i el passat. Aporta algun coneixement de la vella escola a una peça contemporània, des de la respectada forja ancestral fins a les subtils línies minimalistes.

Darrerament, experimenta amb nous materials, més propis de la plàstica contemporània i flexibilitza els mètodes tècnics. Per exemple, està realitzant escultures amb formigó. Farà un espai artístic a on viu per mostrar la seva obra i vendre-la.

Imatge 43. Escultures a casa de l'artista. Font: pròpia

Imatge 44. *Toxic Wheel* al Tint. Font: pròpia

La peça cedida per a l'exposició és de l'any 2020 i està feta de ferro forjat, 47x42x 26 cm. No tenia títol, però per a l'exposició al Tint (2023) n'ha dit *Toxic Wheel*.

7. GELI JULBE, JAUME

Imatge 45. Met Geli a casa seva. Font: pròpia

Imatge 46. L'artista al Tint amb la seva escultura. Font: Toni Llanes

Va néixer a Banyoles el 22 de febrer de 1967 i viu al carrer de Sant Martíà, 69. Va fer primària al Baldiri Reixach i l'ESO i el batxillerat a l'institut Pere Alsius i Torrent.

A la Universitat de Barcelona va fer Belles Arts i s'especialitzà en pintura, l'any 1990. Autodidàcticament, es va anar endinsant en el disseny gràfic.

Ja de ben petit va tenir afició per l'art, li venia per via materna. La seva mare era dibuixant, il·lustradora. Quan va veure que ell tenia afició per l'art el va dur a aprendre a dibuixar i a pintar amb en Joan de Palau i després a Girona.

De jove tenia clar que es dedicaria a l'art. Amb onze anys, els estius, anava al taller del seu pare que era metal·lúrgic. Ara segueix l'ofici patern també; sap soldar i treballar el ferro. Tot i que l'utilitza per a la part plàstica, per fer escultures.

Imatge 47. Mural que va fer a l'institut Pere Alsius. Font: pròpia

Imatge 48. Instal·lacions de Met Geli.

Font: https://58e31d33-f582-4b92-af76-d3d8818ab194.filesusr.com/ugd/b1edb9_092d7b69b6724e01ae36b8481fba38ce.pdf

Imatge 49. L'artista creant i escultures.

Font: Jaume Geli https://58e31d33-f582-4b92-af76-d3d8818ab194.filesusr.com/ugd/b1edb9_092d7b69b6724e01ae36b8481fba38ce.pdf

Les seves obres han estat exposades i a la venda, però va decidir fa anys que treballaria de dissenyador per no haver de dependre de l'art. Perquè l'art funciona com la borsa aquí a Catalunya. Fa pujades i baixes depenent de l'època. No és així al nord de França, Alemanya o Suïssa, ja que en aquells llocs l'estat fa aportacions als teixits artístics. En Met Geli no vol entrar en el mercat artístic perquè és un tema de llibertat. Considera que el mercat condiciona l'obra. A ell, no li interessa la venda, sinó el reconeixement artístic. Ven, però regala i cedeix molt. Prefereix que les obres estiguin circulant en comptes d'estar tancades al taller.

Forma part d'una cooperativa. Són uns quants dissenyadors que busquen clients i es reparteixen la feina. Hi ha qui és periodista, un altre que crea més continguts, publicitat... Tenen de clients el Palau de la Música de Barcelona, l'Auditori de Girona, l'Auditori de Granollers... Intenten que els clients siguin dintre de l'àmbit cultural si poden. Ara bé, no descarten altres tipus de feina.

Es considera multidisciplinari. Va fer l'especialitat de pintura i va estar molts anys fent-ne. Però ara no pinta, està fent instal·lacions o muntatges. També, els darrers anys, està fent diverses versions de l'art. Ha escrit cinc llibres i apareixen en paral·lel al que està creant. Està pintant o fent escultures i al mateix temps va escrivint sobre allò que està treballant. Aquests treballs d'escriptura serveixen per fer créixer l'obra.

Li agrada anar a l'aire lliure, veure els canvis que hi ha a l'exterior i convertir-lo en llenguatge artístic. Actualment, està fent pseudoescultura perquè agafa peces que troba com pedres o troncs i els reconverteix. Per la banda del taller, fa intervencions amb ferro amb aquestes peces i és escultura perquè solda, munta i li dona volum.

Ha creat moltíssimes obres. No les exposa a galeries perquè posaria el preu d'una obra per 1500 euros i la galeria la posaria a 15.000.

Per la tipologia d'obra que fa ha hagut de buscar espais una mica grans. Té peces o

instal·lacions que poden fer de sis a vuit metres. Ha fet una exposició a la Fundació Guinovart a Agramunt (Lleida) del 6 novembre 2022 al 26 febrer 2023. Les fundacions són entitats sense ànim de lucre.

Imatge 50. Peces d'escriure la terra. Font: <https://www.espaiguinovart.cat/el-petit-espai-detall.php?pg=&id=551>

Ha exposat a la Fundació Valvi a Girona, un espai muntat per l'empresari Vidal per promocionar artistes, i hi ha fet tres exposicions individuals i una de col·lectiva. També hi ha fet de comissari d'artistes que li agraden i els ha proposat una exposició.

Ha fet intervencions artístiques al puig de sant Martirià i a la Factoria de Banyoles. Els espais grans li van molt a favor perquè s'assemblen al taller on treballa.

Per crear una obra pot estar-hi des de deu minuts a dies. A vegades hi ha un tipus d'obres que són de tenir una idea molt senzilla, per exemple, un tronc que li fa un tall i li clava una planxa. És un tema constructiu. Li interessa més quant triga a pensar o decidir com serà l'obra. Treballa molt a partir de la idea de l'observació. L'important és la mirada. Va a la natura i busca la matèria que ningú vol. Ell en fa art.

Treballa molt el dibuix, sobretot a partir d'esbossos. Té llibretes per cada projecte i les va omplint. En una obra que la valori com a bona hi pot estar dies o setmanes. Això si no té un dia d'entrega. Si té un procés natural, la deixa reposar i hi va intervenint. Treballa diferents obres a la vegada. Quan veu que l'ha acabada, fotografia l'obra i pensa com ha d'anar.

El mateix li passava amb les pintures. A vegades no hi havia estat gaires hores, perquè era un tipus de pintura abstracta, més fresca, més directa i molt expressiva. Però també havia fet pintures que hi havia estat un mes.

Amb la pintura ha guanyat diversos premis. El supermercat Aldi va fer un premi de pintura i ell va guanyar la fase de Banyoles, després la de Girona, la de Catalunya i al final la d'Espanya.

En cada moment històric hi ha maneres diferents de representar l'art. Va canviant al llarg de la història i es troben noves maneres d'expressió. Per exemple, quan hi ha una guerra l'art canvia molt amb l'abans i el després. L'art en si no té cap utilitat, ningú el necessita gaire. Però per a l'artista és una necessitat i una manera de viure.

8. SAMANIEGO ALSINA, MIQUEL

Imatge 51. Miquel Samaniego al seu taller amb les escultures textos. Font: pròpia.

Imatge 52. La seva obra al Tint. Font: pròpia.

Imatge 53. Taller de l'artista. Font: pròpia.

Miquel Samaniego i Alsina va néixer a Banyoles l'1 d'agost de 1985, però està vivint a Porqueres. S'inicià en el món del dibuix i la pintura quan era un nen. Davant el seu interès creixent per l'art, els seus pares el van inscriure a l'edat d'onze anys a les classes de pintura de la Dolors Pinatella al Centre Excursionista de Banyoles. Del 2001 al 2004 va ser deixeble de Gonzalo Tabuenca, al mateix temps que cursava el batxillerat artístic a l'Escola de Belles Arts d'Olot. Es va llicenciar en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. És un artista polifacètic, és escultor, guitarrista i baixista.

Va treballar de professor de plàstica a la Universitat de magisteri de Barcelona.

Al pis de Gràcia on vivia hi havia un taller a la planta baixa on ensenyaven ceràmica. La seva companya i ell s'hi van apuntar i en van aprendre. Treballen a la Pica, un espai a Banyoles on hi fan classes d'art, sobretot de ceràmica.

L'any 2004, quan tenia 18 anys, presentà l'obra titulada *Formes* al bar banyolí *El Passeig*. Va retratar el cos humà en diferents postures i amb un toc molt personal. Quatre anys més tard, feu un recull de pintures que en va dir *Símbols* i les exposà a la Llotja del Tint. És autor de la pintura que il·lustrà el cartell promocional de la 65a edició de la popular *Travessia de l'Estany de Banyoles*, celebrada l'any 2005, i també del quadre del 55è *Aplec de la Sardana de Banyoles* (2007).

S'inicià en pintura i va tenir una llarga època en la qual investigava molt sobre les pintures matèriques. De mica en mica, la figura va anar tenint protagonisme i la matèria es va anar desdibuixant. Tot i que hi queda, però d'una manera més subtil. El tret realista ha recuperat espai en detriment de la matèria.

Va anar a aprendre com fer ceràmica a la Bisbal d'Empordà i està fent escultures policromades, o sigui, peces escultòriques pintades.

9. VILA CASTAÑER, JOAQUIM

Imatge 54. L'escultor amb la seva obra al Tint. Font pròpia.

Va néixer a Banyoles el 24 de setembre de 1955. Fa deu anys va tenir la necessitat d'expressar-se artísticament a través de la imaginació i amb elements que li ofereix la natura. Els materials com el ferro, la fusta i les pedres són els pilars de les seves creacions. Dona una segona vida a tot allò que és defectuós, caducat o inacabat. Tot això, forma part també de la vida humana i ens permet contemplar, admirar, gaudir i dialogar amb la natura i amb nosaltres mateixos. L'obra exposada al Tint és feta de fusta, pedra i ferro i té com a nom 'Reviure' perquè dona una segona vida als materials trobats a la natura i que creen l'escultura.

Sèrie 3

FERRO, FERRO
OXIDAT, FUSTA
DE ROURE

Imatge 55. Obres de l'artista. Font: <https://www.quimvilart.com/obres/>

Té creades unes trenta escultures i les exposa a la seva pàgina web.

Sempre ha tingut curiositat pels colors, les formes, els materials, les llums... tot allò que envolta qualsevol expressió artística, des d'una fotografia, un dibuix o tots aquells treballs que tinguin a veure amb l'art. Hi ha parat atenció i s'hi dedica per plaer ara que està jubilat. Abans treballava a la banca. Es va jubilar quan tenia cinquanta-cinc anys i ara intenta anar al taller que té a Camós cada dia.

De les seves creacions no en diu escultures. Són treballs que la imaginació capta quan té uns elements al davant i que entre ells es poden combinar fins a aconseguir un resultat satisfactori pel seu gust. En el fons intenta tornar a donar vida a uns elements que es podrien al bosc, que els rovells envelleixen o a pedres soterrades. No fa cap mena d'esbós. A mesura que va fent, va decidint el pròxim pas. En funció de la feina que ha tingut decideix el preu.

Mai ha exposat en una galeria. Però ha deixat obra seva com a elements de decoració als aparadors de les botigues banyolines SIC (botiga de flors) i Vista òptica. També ha cedit un treball per exposar-lo al consultori de la Clínica dental Compte i ha participat en la 14a i 15a Ruta de l'Art que se celebra a Castelló d'Empúries.

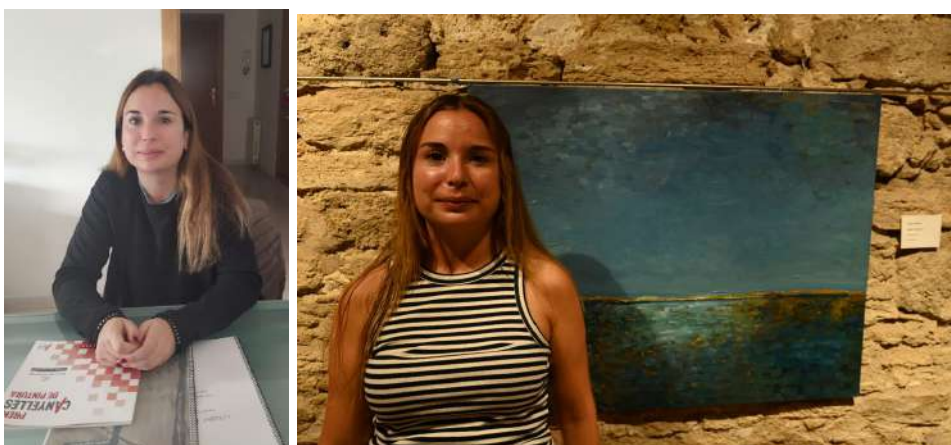
Imatge 56. Vista òptica. Font: Quim Vila.

Imatge 57. 14a ruta de l'Art. Font: Quim Vila.

Imatge 58. 15a ruta de l'Art. Font: Quim Vila.

L'art és una manera d'expressar-se i poder compartir les inquietuds amb altres persones. L'exposició col·lectiva d'artistes del Pla de l'Estany feta per aquest treball va ser un lloc de trobada valorat molt positivament per ell perquè va poder parlar amb escultors i pintors. Considera que al Pla de l'Estany falten llocs com aquest per fer-ho.

10. SAYOLS MARTÍNEZ, LAURA

Imatge 59. Laura Sayols el dia de l'entrevista. Font: pròpia

Imatge 60. El dia de la inauguració amb el seu quadre. Font: Toni Llanes.

Va néixer a Porqueres el 18 d'octubre de 1996. Va estudiar el Grau de Belles Arts a la Universitat de Barcelona (2014-2018) i té un màster en gestió cultural (2018-2019). Està especialitzada en comunicació i màrqueting d'esdeveniments (UOC 2020-21).

No viu de la venda dels seus quadres. Considera que és molt complicat viure de l'art. Va treballar en una agència de viatges a Bescanó, va fer una substitució de professora d'educació visual i plàstica i fa un any i mig que treballa d'auxiliar administrativa a la clínica Salus Infirmorum de Banyoles.

Imatge 61. Laura Sayols (2018). *Llegint l'horitzó 1*. Oli sobre fusta, 24 x 33 cm. Banyoles.
Imatges 62 i 63. Pintures davant de l'estany de Banyoles. Font: Laura Sayols

No ha fet exposicions dels seus quadres, només va exposar una pintura a Canyelles. Des de petita que ja demanava papers i colors als seus pares. A diferència dels seus companys de l'escola Entorn de Porqueres que els agradava fer extraescolars esportives, a ella li agradava molt pintar. Per això els mestres de l'escola van dir als seus pares que podria fer una extraescolar de pintura. Van apuntar-la primer al taller dels germans de Palau quan tenia set anys i després amb en Gonzalo Tabuenca. Li agrada més l'abstracte que la figura humana. Pinta en aquarel·la paisatges, l'horitzó, l'estany... L'art és el seu moment, una forma de tenir temps i relaxar-se. Exposa els quadres per vendre a Instagram. El preu depèn del material i del temps. Si tingués l'oportunitat de viure de l'art que fa, deixaria la feina actual.

11. TABUENCA ZARAGOZANO, GONZALO

Imatge 64. L'artista a l'estudi de casa seva. Font: pròpia.
Imatge 65. Últimes creacions que ha fet. Font: pròpia.
Imatge 66. Mostra una obra amb tinta xinesa. Font: pròpia.

Va néixer el 5 de maig de 1955 a Saragossa, però està redint a Porqueres. Quan era petit pintava sempre, tot i que això no era ben vist per part del seu pare. Ell tenia un petit negoci a Saragossa i volia que el seu fill el continués. L'any 1975 va anar a Barcelona a estudiar Belles Arts sense el suport familiar. Als matins treballava en un estudi d'artesans a Gràcia i a la tarda anava a la facultat.

Fa vint anys va comprar una granja a Porqueres i hi va fer un taller per a fer classes i un espai d'exposicions. Ven els seus quadres a casa perquè si estiguessin a una galeria els preus serien massa cars.

Primer és el concepte, la idea, abans que l'execució de l'obra. Després fa l'esbós. No treballa mai pintant directament. Ha anat fent estils diferents, des del realisme, relacionades amb l'estany, a fer quadres usant tècniques antigues. Durant una època va dedicar-se a buscar mobles antics i els restaurava i pintava.

Ha fet obres expressionistes, abstractes, collage, amb tinta xinesa clàssica maurist, etc. Havia pintat quadres com si fossin antiguitats, pintura del Segle d'Or, i els venia als Estats Units. Però el que li agrada més és treballar amb textures.

S'ha guanyat la vida amb activitats al voltant del món de l'art. Venent quadres o al món de l'ensenyament. Ha fet classes de pintura durant divuit anys. Quan va plegar tenia 92 alumnes. Va ser professor de plàstica a l'escola Casa Nostra.

Té peces des de 125 euros fins a 2000 euros. Ven molt per sants Jordis, sants Joans, 25 o 50 anys de casats, jubilacions, etc. Ven més econòmic el paper que la tela. Els dibuixos de paper els ven a 250 euros. Tenia un soci una temporada que li deia que les coses valen el que es paguen per elles. Va decidir posar uns preus assequibles que tothom els pogués pagar, així vendre molt i arribar a més gent.

12. PONSATÍ TERRADES, JOSEP

Imatge 67. L'artista davant d'una obra. Font: <https://yurianquintanas.com/encarregs-r/>

Imatge 68. Fotografia de Josep Ponsatí. Font: <https://conca.gencat.cat/ca/detall/convocatoria/Josep-Ponsati>

Va néixer a Banyoles el 10 de novembre de 1947. És un artista que s'ha dedicat a fer escultures efímeres. Viu i treballa a Porqueres.

Els orígens de la seva formació cal anar-los a buscar en l'herència familiar perquè el seu pare, fill d'un mas del Baix Empordà, era mestre i tenia gran interès per l'art. Va morir jove, quan ell era petit. La seva mare, filla de Banyoles, va procurar que els fills poguessin dur a terme moltes activitats. Va començar a pintar a l'oli i amb aquarel·la i, sense adonar-se'n, es va convertir en el seu mitjà d'expressió i mitjà de vida. Ha viscut del seu art.

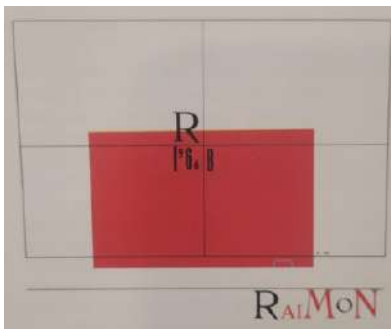
Va iniciar-se en la pràctica de la pintura mitjançant tècniques tradicionals a les classes de pintura de l'escola d'Arts i Oficis de Banyoles amb Joan de Palau. Solia pintar paisatges de l'estany. Feia interpretacions, no una còpia de la realitat.

Als dotze i tretze anys van fer-li alguns encàrrecs pictòrics.

Quan tenia 16 anys (1964-65) va anar a estudiar a l'Escola Massana de Barcelona. Començà a pintar seguint la influència d'Antoni Tàpies perquè la seva arribada a la capital va coincidir amb una gran exposició d'aquest artista a la Sala Gaspar i el coneixement de la seva obra el va colpir.

A principis de 1965, inicià la creació d'unes obres tridimensionals que ja reflectien el seu interès per l'espai. La primera obra va ser l'escenografia basada en la llum de l'obra *Fang* d'Eduard Criado. Al final de l'últim acte se sentia un fort soroll de pluja i ell va substituir aquest soroll per una cortina real d'aigua que abraçava tot l'escenari.

L'any 1966 va fer un cartell per a un recital de Raimon a Banyoles. Era bicolor, vermell i negre. Va fer servir elements de caixa d'impremta.

Imatge 69. Cartell del recital de Raimon a Banyoles. Font: *Ponsatí. Els inflables 1971-1986*. Edita Ajuntament de Girona. Girona, 1986.

L'any 1967 va iniciar-se en el món de l'escultura. Va fer dos projectes a Banyoles: una escultura a la piscina coberta del Club Natació Banyoles i un mural a Can Freixa, al carrer del Mercadal. Va practicar amb acer, alumini i miralls.

L'escultura al·legòrica de l'escut del Club Natació és una obra desmuntable en alumini anoditzat blanc i negre amb mirall d'acer que li dona un alè de moviment. Estava formada per setze peces, unides amb cargols, no per soldadura. El volum era fruit de la unió de diferents superfícies planes.

Imatge 70. Escultura del Club Natació Banyoles. <https://www.youtube.com/watch?v=goOJp9MY9x4>

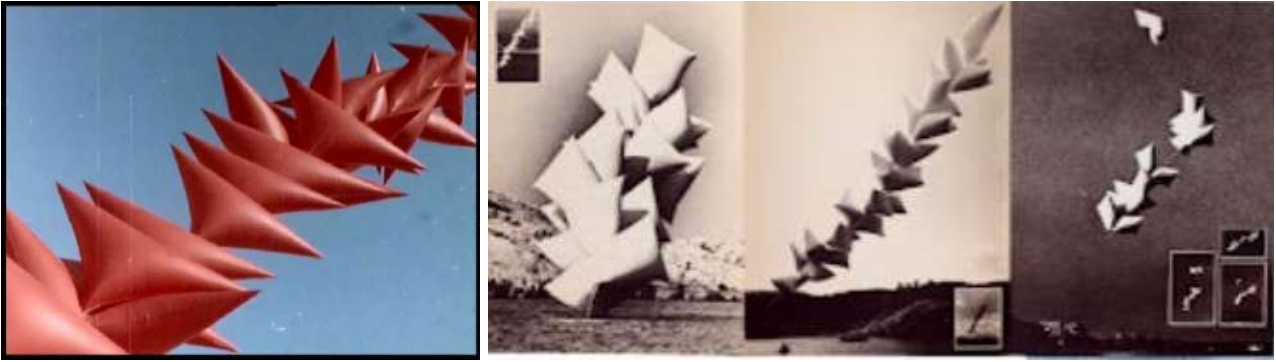
Imatge 71. Sortida del club amb l'escultura a la part superior de l'edifici. Font: pròpia

L'any 1968 l'Ajuntament de Banyoles li encarregà el projecte d'una escultura de dotze metres d'alçada en homenatge a Jacint Verdaguer. Era una obra en formigó blanc i acer, en la qual la llum tenia un paper important. Aquest mateix any va fer el projecte d'un parc vora l'estany en què l'aspecte més característic era una gran escultura tobogan formada per una peça cilíndrica de vidre i acer. Tampoc va reeixir.

L'any 1969 va rebre una beca de la Fundació d'Art Castellblanch i va anar a viure a París.

L'any 1970 feu la construcció d'una escultura a Can Cortada. Era un metacrilat, llum de neó i grans miralls d'acer al celobert.

Va ser professor de volum a l'escola de disseny EINA de Barcelona l'any 1971 i creà les seves primeres escultures de caràcter inflable: I peça (Granollers, maig) i II peça (Eivissa). L'any 1972 va fer a Cap de Creus la III peça inflable. Des de llavors va centrar la seva expressió plàstica en la producció d'inflables de grans dimensions.

Imatge 72. Escultura inflable 1972 Cap de Creus <https://www.macba.cat/ca/art-artistes/artistes/a-z/ponsati-josep>

Imatge 73. Escultures inflables. Font: <https://eldadodelarte.blogspot.com/2009/04/josep-ponsati-y-sus-inflables.html>

Quan crea l'escultura hi contempla els volums i la peça en relació amb el seu entorn. En un segon lloc, valora el respecte i l'esperit de comunicació que s'esdevé envers els altres; per això les seves obres tenen un caràcter participatiu. Els que hi han participat han tingut una vivència enriquidora perquè són unes obres amb una considerable càrrega emotiva. Comenta que en algunes de les etapes del desenvolupament de les obres hi pot intervenir l'atzar. Al primer inflable i al de Barcelona de l'any 1977 no hi és. En canvi, a les obres d'Eivissa i del Cap de Creus-Cadaqués-Benidorm, a més a més de l'esforç de l'artista, hi intervé l'atzar volgutament. La climatologia condiciona l'obra. L'enlairament d'aquestes estructures aèries tenia un caràcter lúdic i participatiu. Aquests moments els van fotografiar i gravar. L'any 1973 no era el més normal que el resultat de l'obra d'un autor fos una pel·lícula en 16 mm i no una peça artística present. Aquesta gravació va formar part de la seva participació en la Biennal del 'Centre Nacional d'Art Contemporani' de París, actual 'Centre Georges Pompidou'.

La publicació a la portada de la revista 'L'art Vivant' (editada per E Maegh) d'una imatge del primer inflable, la divulgació de la monografia de *l'Inflable d'Eivissa* i la publicació en revistes europees d'imatges d'altres obres seves van propiciar el ressò internacional.

Del 1974 al 1976 va tenir una beca de la Fundació March i va viure als Estats Units. Aquestes estades a l'estranger van ser una notable font de cultura.

En els anys vuitanta va desenvolupar objectes escultòrics aeris i efímers de molta més complexitat. Per exemple, l'any 1982, amb motiu d'una gran exposició promoguda per la Generalitat de Catalunya va fer l'escultura *Catalunya, endavant!* Es va instal·lar a la plaça Catalunya de Barcelona. Tenia 83 metres d'alçada. Quan el vent va posar en funcionament els seus mecanismes va crear una excepcional riquesa de moviments.

Imatge 74. Llibre sobre Ponsatí. Font: [Barcelona] : Generalitat de Catalunya, Departament de Presidència, Subdirecció General d'Acció Cívica, DL 1984

Imatge 75. Enlairament de l'escultura inflable.

Font: <https://www.fotografiacatalunya.cat/ca/cataleg/imatges/5b2ab4d5ba606722ccfc0cf4>

L'any 2019 va rebre el Premi Nacional de Cultura (ConCa) del Consell Nacional de la Cultura i les Arts de Catalunya, per la seva contribució a l'art internacional.

Aquest mateix any el Club Natació Banyoles restaura l'escultura al·legòrica que va realitzar l'any 1967. Van canviar la ubicació perquè a dins de la piscina va rebre alguns cops de pilota i la humitat la va malmetre. La van reinstal·lar a l'exterior. La família de l'artista considera que no hi acaba de lluir.

Amb l'objectiu de crear una escultura que simbolitzés la commemoració del centenari de TEISA, l'empresa va encarregar-li l'any 2020 una obra artística i personalitzada. Va dissenyar una escultura que simbolitza, per una banda, dues mans en gest d'oració i, per l'altra, dues tes inclinades que es donen suport l'una a l'altra, i que representen els valors de la companyia de transports banyolina. L'any 2021 va pintar el cartell de la 77a travessia de l'estany.

Imatge 76. Escultura per a l'aniversari de la TEISA. Font: <http://www.fundaciolluiscoromina.org/5123-2/>

Imatge 77. Cartell de la 77a travessia de l'estany. Font: Robert Ponsatí.

Participà en l'exposició *Architecture, design et sculptures gonflables, 1950-2020*, al Centre Pompidou de Metz, del 25 de març al 23 d'agost de 2021, i a la Cité de l'Architecture et du Patrimoine, de París, del 5 d'octubre del 2021 al 7 de març del 2022. L'estiu del 2023 ha cedit un mòdul de l'estructura inflable de Cadaqués, Cap de Creus, Benidorm (1972) a Corçà. L'han exposat a l'Antiga Farinera.

Imatge 78. Mòdul de l'escultura inflable cedit a Corçà.

Font: https://www.arquitecturaydiseno.es/estilo-de-vida/ampurdan-es-nuevo-destino-para-amantes-arte-verano_9186

Ha tingut sempre un gran interès per la poesia de T.S. Eliot i un dels poemes preferits és el primer del conjunt titulat *Quatre quartets* que comença dient:

Temps present i temps passat
 Són tots dos potser present en el temps futur
 I el temps futur contingut en el temps passat

Sempre recorda la màxima que tenia Eliot que diu: 'La bona poesia pot ser apreciada sense ser entesa'. Considera que també es pot aplicar a l'art.

13. COSTA PORTAS, BENET

Imatge 79. Fotografia de l'artista a la llibreria Altell de Banyoles.

Font: <https://banyolestv.cat/index.php/cultura/3153-la-llibreria-l-altell-presenta-la-segona-pel-licula-d-autor-de-benet-costa.html>

Imatge 80. Quadre exposat al Tint. Font: pròpia.

Imatge 81. L'artista amb una obra seva. Font: <https://eudaldcamps.files.wordpress.com/2011/04/imgp0210.jpg>

Va néixer a Sant Esteve de Guialbes fa seixanta-sis anys. Actualment viu a Banyoles i té el seu estudi artístic a la plaça de les Rodes. Va treballar de professor d'autoescola i ara que està jubilat dedica el seu temps a pintar. L'art és una necessitat vital. Ja de petit tenia afició per la pintura i l'art. Començà anant a classe de pintura al taller del pintor Joan de Palau, va continuar els seus estudis artístics a l'Escola de Disseny, a Art Eina de Barcelona i amb la pintora Glòria Muñoz.

Havia realitzat moltes exposicions en galeries comercials. Quan hi exposava era el galerista qui determinava el tant per cent que es quedava de la venda dels quadres. Actualment, no comercialitza l'obra; només, si s'escau, exposa en llocs culturals que no es dediquen a la

venda.

Ha guanyat premis de pintura ràpida. Per exemple, a Hondarribia o a Tossa de Mar.

Imatge 82. Obra guanyadora del concurs de pintura ràpida 2015 d'Hondarribia.

Font: <https://www.hondarribia.com/pinturas/benet-costa.htm>

Imatge 83. Obra guanyadora del LXVI Premi internacional Tossa de Mar de pintura ràpida. Any 2022

Font: https://www.tossademar.cat/arxius/2022-Premiats_PinturaRapida.pdf

Les primeres creacions eren figuratives. Ha transitat per la figuració expressionista fins a arribar a l'expressionisme abstracte. Utilitza diferents procediments: oli, aquarel·la i collage. També fa escultura i videoart.

Viure de l'art és molt difícil. Ha compaginat l'art amb una feina remunerada. Com que no necessitava viure de l'art, li donava molta més llibertat de creació.

Per pintar un quadre pot tardar unes hores, dies o anys. La inspiració a l'hora d'executar una obra ha de sorgir d'un mateix i de la mateixa obra. Sinó, perd la seva personalitat. La pintura i l'art és un procés intuïtiu. Normalment, la mateixa obra el fa evolucionar d'una manera natural i ja no es planteja si li agrada o no.

14. ESTARRIOLA BORRELL, JOSEP

Imatge 84 i 85. L'artista al Tint davant del seu quadre i al despatx de casa seva. Font: pròpia.

És un artista autodidacte figuratiu que va néixer a Sant Miquel de Campmajor fa 61 anys (1962). Es va formar en els tallers artístics de Palaujuncà de Banyoles, de Domènec Fita de Girona i del Centre Cultural La Mercè de Girona. Va aprendre a utilitzar els colors i a

conèixer millor l'estany i el seu entorn a l'escola Palaujuncà. Treballa al camp, de pagès. Aquesta feina l'ajuda molt a fer art.

Als vuit anys, anava a l'escola de Sant Miquel de Campmajor i observava i dibuixava. Dels tretze als disset va anar a estudiar al Collell i van ser més de quatre anys sense dibuixar ni pintar res. Hi havia un clima de pressió i de rigidesa que no li permetia concentrar-se. L'artista, per poder crear, ha de ser lliure.

Quan tenia vint anys va fer el servei militar i, tot i que a l'exèrcit hi havia unes limitacions, es va tornar a sentir lliure i amb ganes de crear. Va començar a dibuixar per als companys. Cada vegada tenia més demanda i això el va motivar moltíssim.

L'etapa més important i en la qual va aprendre més la tècnica de dibuixar i pintar va ser a l'escola de Domènec Fita i al Centre Cultural La Mercè, amb Montse Costa. De l'escultor Fita, va aprendre a conèixer i interpretar les formes, els detalls.

Pinta paisatges propers de la nostra comarca. Plasma la natura amb la tècnica de l'oli i té un paper protagonista en les seves obres, igual que les natures mortes. També fa retrats i esbossos de la figura humana sobre paper en carbonet i cretes.

Afirma que pinta 'al natural'. L'entorn paisatgístic li permet aprofundir en les coses que sovint passen desapercibudes o que li criden l'atenció. Les seves obres tenen de fons el paisatge del Pla de l'Estany i ho complementa amb elements conceptuals.

Li agrada el paisatge urbà: els edificis, els cartells lluminosos, els vehicles, l'asfalt...

Ha exposat individualment en centres culturals i galeries d'arreu de Catalunya i les Balears. També ha mostrat la seva obra en exposicions col·lectives tant a Catalunya com a la resta de l'Estat i a França. Al llarg de la seva trajectòria ha obtingut diversos premis de pintura i mencions honorífiques.

Pinta amb llibertat absoluta i experimenta en cada obra. Els relleus, les formes, els colors i altres detalls sovint només són perceptibles des d'un vessant tècnic. Les emocions diàries com l'alegria o la pena queden reflectides, indirectament, en l'aspecte creatiu.

Darrerament, ha dibuixat cares masculines i les ha exposat a la Ruta de l'Art de Castelló d'Empúries i en una exposició al Centre Cívic de Banyoles.

15. ROURA JUANOLA, LLUÍS

Imatge 86. Lluís Roura i jo al Tint. Font: pròpia

Imatge 87. L'artista amb la seva paleta. Font: https://www.luisroura.com/quisoc01.php?seccioid=1&idioma_id=1

Va néixer a Sant Miquel de Campmajor el 5 de desembre de 1943. L'afició artística li ve de ben jovenet. Des dels deu anys es passava hores al bosc guardant ramats de bous i vaques. Com que les hores eren interminables va començar a portar un bloc per distreure's. Anava dibuixant les vaques, el gos, el seu sarró, els arbres i les cases del poble que tenia al davant. Quan tenia catorze anys el seu futur cunyat, Ramon Turon, es va fixar en els seus dibuixos i li va dir que podria ser pintor. Va quedar molt sorprès i va preguntar quant guanyava un artista. Li contestà que passaria molta gana. De fet, va ser així durant quasi un any a Barcelona.

Es considera autodidacte tot i que va començar a rebre les primeres lliçons al taller del pintor Joan de Palau, va anar a l'escola Municipal d'Arts i Oficis i va fer dos cursos de dibuix a la Llotja de Barcelona on va rebre els consells dels pintors Fèlix Revello de Toro i Frederic Marés. El seu principal mestre ha estat el paisatge, pintar al natural. Juga amb parts del quadre ple de detalls i a partir de mig quadre gairebé és abstracte. Són sensacions, pinzellades, motivacions que produeixen els elements naturals.

Ha passat per diferents etapes artístiques, de pintar amb uns mínims pinzells en una època primera a pintar un llarg temps només amb l'espàtula. Llavors va fer un canvi radical. Aplicava a la tela uns gruixos de pintura molt contundents i hi barrejava pols de marbre. Fins que un dia va experimentar que sense matèria podia captar la llum brillant sobre del mar del Cap de Creus.

La seva gran inspiració és qualsevol paisatge tot i que l'Empordà és especial per a ell.

No ha registrat mai els seus quadres. De totes maneres, n'ha pintat més de quatre mil.

El temps que triga a pintar els quadres és molt relatiu, depèn de la mida del quadre i de diverses circumstàncies. Amb alguns quadres hi ha estat tres dies i d'altres, un mes. Als de

mides grans que ha fet, de 3X2, metres hi dedica mesos.

Va començar a viure de l'art des del 1969. Amb temps de moltes precarietats, però el 1974 amb l'exposició que va realitzar a Madrid hi havia trenta quadres i en va vendre seixanta. Els va haver d'anar pintant després. Des d'aquella exposició ja mai més va tenir necessitat d'anar a oferir un quadre a una galeria d'art. Els compradors eren qui anaven al seu estudi. Des de fa cinc anys s'ha jubilat i pinta molt poc. S'ha dedicat més a la fotografia i fa dos anys que està escrivint les memòries. Es presentaran a la Casa de Cultura de Girona el 21 de novembre de 2023.

L'art ho representa tot per ell. Mai hauria pensat mentre dibuixava un ramat a Sant Miquel de Campmajor que això el portaria a una vida fantàstica. Li ha permès viatjar a molts països i ha pogut pintar el monument Valley, la Polinèsia, Veneçuela, Itàlia, França o Grècia.

16. BELMONTE SOLER, HORTÈNSIA

Imatge 88. Hortènsia Belmonte quan entrega el seu quadre a l'institut Pere Alsius.

Imatge 89. L'artista i jo al Tint. Font: pròpia.

Va néixer a Girona el 23 de maig de 1955 i viu a Serinyà des de 1990. Era professora de ciències a l'institut Pere Alsius i Torrent de Banyoles i actualment està jubilada.

De molt petita, ja tenia afició per l'art. Quan anava a Llançà de vacances, no hi havia gaires coses per distreure's així que va començar a dibuixar. Als sis o set anys el seu pare els va portar a la seva germana i a ella plastilina per primera vegada i els va encantar.

De més gran, va anar a classes amb en Domènec Fita a Girona. Tenia una galeria d'art al costat de la llibreria 22. Hi va anar un curs perquè li ensenyés a pintar a l'oli. Era l'any 1992. Fita deia que abans de pintar s'ha de saber dibuixar. Els feia fer dibuix al natural. Dos germans, un noi i una noia, eren els models. Els havien de dibuixar usant diferents materials: carbonet, tinta xinesa, fent servir pinzells, llapis... Els anava canviant el tipus de material. Primer van començar que s'hi estaven un quart, després deu minuts, cinc minuts,

fins que va passar que els havien de dibuixar mentre ells caminaven. Havien d'atrapar el moviment. Quan acabava les classes a l'institut, anava cap a Girona. Hi va aprendre molt.

Imatges 90 i 91. Oli i dibuix quan anava amb en Domènec Fita. Font: Hortènsia Belmonte.
 Imatges 92 i 93. Aquarel·les. Font: Hortènsia Belmonte.
 Imatge 94. Pintura sobre tela. Jaqueta de la seva filla Mar. Font: Hortènsia Belmonte.

Fita els feia fer sempre dibuixos al natural, un bodegó per exemple, i a cap d'uns dies es trobaven el mateix bodegó i els el feia fer en abstracte. Deia 'Ara desdibuixa' i 'Abans de desdibuixar has de saber dibuixar'. Un dia els va dir que els ensenyaria a fer textures. Era una cosa diferent. Li va ensenyar a fer aquests quadres que està fent des de llavors.

Al final del curs van fer una exposició conjunta a la Casa de Cultura de Girona i ella va fer una textura. Li va plantejar un repte: representar alguna cosa intangible. Va fer la tramuntana, un mar enfadat perquè ella l'ha vist sovint a Llançà. Quan en Fita el va veure va dir que sí que era la tramuntana. Li va fer molta il·lusió.

No ven les obres que fa, les regala als amics. Fa quadres amb incrustacions. Va aprendre d'en Fita que en una obra artística es pot reutilitzar. Per això utilitza materials naturals o reciclats (oueres, taps...). El primer quadre d'aquest tipus el va fer a l'institut l'any 2002 i diferents alumnes de primer d'ESO hi van estar treballant. Considera que era una manera de combinar la part científica i la part artística. Fa una pasta que pot ser més o menys líquida i hi enganxa diferents objectes o materials. Amb els dits, amb forquilles, ganivets, claus, pedres, fulles, es pot imprimir o modelar. El que li agrada més és el pintat, però modelat.

Crea les obres al jardí de casa seva a Serinyà. Envoltada de natura fa les textures. Per fer-ne una necessita una setmana. És un procés llarg. Primer ha de fer tota la pasta que es

posa sobre la tela i li dona la forma. S'ha de deixar secar, per tant, es necessita un dia o dos depenent del temps. Llavors ho pinta, ho deixa assecar i treu el relleu. El procés artístic que segueix el podem veure en aquestes tres imatges:

Imatge 95, 96 i 97. Procés de creació d'uns quadres amb incrustacions. Font: Hortènsia Belmonte.

Era professora de ciències naturals. Fa art perquè li agrada, no per guanyar diners. Necessita crear les idees que li venen. L'art la complementa, és una manera d'expressar el que sent i es troba bé fent-ho.

Sempre ha anat fent textures, però també pinta en aquarel·la, tinta, ròtring o fa joies. Ha fet dibuixos de la natura: flors, peixos... Però reals, no imaginats. Va fer il·lustracions científiques d'espècies per a la càtedra Oceans i salut humana de la UdG.

Imatges 98 i 99. Il·lustracions d'espècies. Font: Hortènsia Belmonte

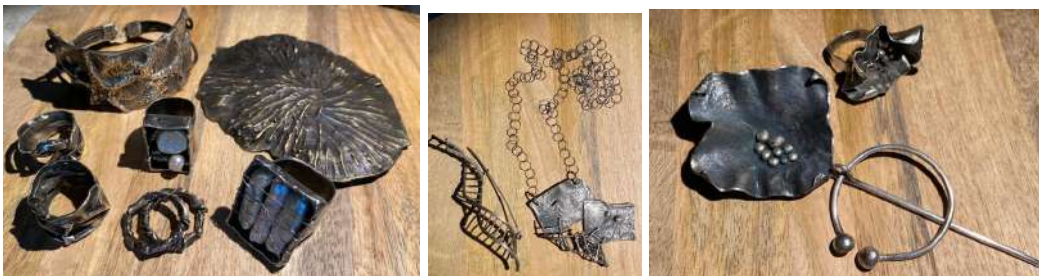
Va dibuixar una cèl·lula al sostre del laboratori de ciències naturals de l'institut Pere Alsius i Torrent amb la col·laboració d'alumnes, d'en Met Geli i les professores Anna Sunyer i Teresa Cels, companyes del departament.

Imatges 100,101 i 102. Anna Sunyer, alumnes i Teresa Cels i Met Geli pintant les cèl·lules. Font: Hortènsia Belmonte.

Van decidir fer una cèl·lula vegetal perquè la idea era que quan s'entrés al laboratori es tingués la sensació de com si fossin dins una cèl·lula.

Necessita fer creacions orgàniques que representin la natura, per això ha trobat en la joieria una forma de fer-ho. Les joies que fa són com petites escultures.

Imatges 103, 104 i 105. Joies. Font: Hortènsia Belmonte.

17. CABANYES COLLELL, FRANCESC (XICU)

Imatges 106 107 i 108. Xicu Cabanyes a la «piscina sixtina» del bosc de Can Ginebreda. Font: Pròpia

És de Serinyà i va néixer el 28 de setembre de 1945. El lloc on treballa, el bosc de Can Ginebreda, és al municipi de Porqueres. A la carretera de Mieres, quilòmetre 25,5.

De petit va descobrir que els ganivets li servien per modificar una pedra, una fusta... Va saber que d'això se'n deia escultura. Així que va començar la seva lluita de saber si era capaç o no de fer-ne, de si s'hi podria guanyar la vida i si el respectarien.

Treballà a can Constans i li serví per conèixer les eines, maneres de marca, etc.

Sempre ha fet escultura, mai pintura.

Imatges 109, 110, 111,112 i 113. Escultures al bosc de Can Ginebreda.

La casa on va néixer estava envoltada de boscos. La seva germana i ell cada dia els havien de travessar per anar a l'escola. Però van anar a viure a un altre lloc i va enyorar molt tota la naturalesa que envoltava la casa de la infància. Per això es va prometre que algun dia tindria un bosc. Als trenta anys ho va aconseguir. L'any 1975 va néixer el projecte artístic del bosc de can Ginebreda. Hi ha unes 150 escultures i n'hi va col·locant d'altres. Algunes es posaran quan ell falti. Concretament, ha fet una escultura de tres metres dels seus peus i, quan ja no hi sigui, els posaran a un lloc del bosc. Semblarà que l'artista hi descansi, hi sigui a sota.

Imatges 114 i 115. Motlle dels peus de l'artista i escultura dels peus. Font: pròpia

L'any 2009 l'Ajuntament de Porqueres i l'artista van passar a ser els propietaris del bosc. Cada any el visiten unes cinc mil persones. És un contenidor d'idees: hi ha un restaurant, s'han fet més de 200 exposicions, conferències...

El lloc on han d'anar les seves peces és molt important. Primer estudia el lloc i després fa l'escultura. Alguna vegada li ha passat a l'inrevés, una escultura li agradava molt i havia de

mirar on quedaria bé. Ell esculpeix i col·loca dins el paisatge peces de gran format que interactuen amb la natura. La seva especialitat és la sensualitat, la forma...

Les Venus paleolítiques que va veure a una revista el van marcar per tota la vida. Les seves formes rotundes li explicaven la grandesa de la feminitat i l'erotisme. Aquestes van fer que s'inspirés per fer la seva primera col·lecció d'escultura, "Les Dones Cangur". Té escultures a molts llocs d'Europa: Estocolm, Itàlia... Tant les d'aquests llocs com les exposades al bosc no estan a la venda.

Li agrada molt l'escultura no figurativa i la geometria, les que no expliquen històries. Darrerament, està fent un muntatge amb llibres que es dirà la *Plaça del Saber*. La gent hi anirà a tirar els llibres que no volen.

Imatges 116, 117 i 118. Plaça del Saber. Font: pròpia.

18. MASDEVALL, JOSEP

Imatge 119. L'artista amb la seva filla al Tint. Font: Toni Llanes

Imatges 120 i 121. Intervencions. Font:: Josep Masdevall

Imatge 122. Cartell de l'exposició *Masdevall no sap pintar*. Font: Josep Masdevall.

Va néixer a Serinyà fa 56 anys (1967). Estudià primària a la Vila i BUP i COU a l'institut Pere Alsius. Va anar a aprendre a pintar al centre excursionista de Banyoles i, de més gran, a 3r de BUP, a l'escola d'art de Sant Joan les Fonts. Un parell d'anys. També anà a classe de pintura amb en Juncà, oncle dels germans de Palau, i un any amb en Joan de Palau. Anà a Barcelona a fer Belles Arts i Filologia Catalana a la Universitat de Girona.

No viu de l'art, és professor de visual i plàstica a l'institut Brugulat de Banyoles. No ha venut mai cap obra. Ho ven tot, però no li compren res. Mai ningú li ha preguntat el preu d'alguna creació seva. La idea de vendre sempre li ha interessat perquè quan es compra una cosa s'hi dona valor.

De jove dibuixava i pintava. Va anar a estudiar Belles Arts i, quan s'havia d'especialitzar, va triar escultura. Fa una escultura on la idea és molt important i es podria englobar amb el que se n'ha dit Art conceptual.

Des dels anys 90 fins a l'actualitat fa performances. Són unes accions que no tenen res a veure amb el teatre. Les primeres cinc o sis que feu no deia ni una paraula, no escenificava res. L'última acció que ha fet és que estava assegut i la gent que hi havia a l'exposició s'anaven passant les estisores i li tallaven els cabells.

Ha fet instal·lacions, però considera que el seu art és fer intervencions. Intervé en un espai. Al bar Black Bass de Banyoles va fer una intervenció l'any 90. Posà uns números a terra en fluorescent. Una altra va ser anar per terra de quatre grapes sense fer res. L'obra era el fet d'anar ell així. Va ser a la inauguració d'una exposició a la sala Espais de Girona per les festes de Sant Narcís. Li pagaren per fer-la, però l'amo de l'espai el va fer fora.

S'inspira en moments o objectes que li desperten l'interès. Les coses més senzilles poden ser font d'inspiració. Un dia per escoltar a una persona es va posar de puntetes per esforçar-se a sentir-lo. Això li va servir per a una intervenció. Es va posar molt lluny a dalt d'una muntanya, a un quilòmetre i mig del públic, i ell anava cridant els números d'una quina. Una obra especial és un quadre que va trobar en una casa que va comprar. Era una fotografia d'un gos Husky que treia la llengua. Va posar-hi unes lletres grosses blanques a sota del gos que hi deia: *Masdevall no sap pintar*. Aquest va ser el títol d'una exposició al Tint (2008).

L'EXPOSICIÓ

La part pràctica del treball, i un dels objectius centrals d'aquest, era muntar una exposició d'obres d'art cedides per artistes del Pla de l'Estany.

Tot seguit s'explica en forma de redactat escrit en primera persona com es va gestar, organitzar i muntar l'exposició.

1. Organització

Primer de tot vaig demanar hora al regidor de cultura de l'Ajuntament de Banyoles, Miquel Cuenca Vallmajó, per sol·licitar un espai municipal per a l'exposició. Em va dir que trobava interessant la iniciativa artística i que si la Roser Masgrau, directora de l'arxiu històric municipal, em donava el vistiplau em podia cedir el Tint, antic centre d'exposicions de la comarca. Va comentar-me que fer-la al Tint era com un reconeixement a la que ha sigut la sala d'exposicions municipals amb més història. Va aconsellar-me que la fes a l'agost, els dies de la festa petita de Banyoles, així seria un acte més que la gent podria gaudir.

Imatge 123. A l'Ajuntament de Banyoles amb en Miquel Cuenca. Font: pròpia

Imatge 124. Fent fotografies de l'espai on podria col·locar les obres. Font: pròpia.

En regidor va contactar amb la Roser Masgrau per explicar-li la meua idea de fer una exposició col·lectiva d'artistes del Pla de l'Estany al Tint i que jo li demanaria una reunió per concretar les dates i entregar-me les claus de l'espai. Quan em vaig reunir amb ella al Tint per explicar el meu projecte, vaig aprofitar per fer fotografies i saber de quin espai disposava per a les pintures i escultures. Hi havia tres obertures a la paret amb replans que m'anirien bé per tres escultures petites i un finestral amb una base ampla on també s'hi podrien col·locar escultures.

Les claus me les va donar el director de museus, Lluís Figueras.

Per tenir un exemple d'exposició, vaig anar a la galeria El Claustre de Girona i em vaig informar de com era portar una galeria, del sistema de venda, de les cartel·les, etc. El claustre té més de 1.000 m² dedicats al món de l'art.

El propietari, Miquel Mascort, comenta que des que van obrir fa 40 anys la seva galeria a

Girona n'han obert i tancat cinquanta-dues. Considera que no és un negoci fàcil, és arriscat. Abans no tenien rebuts tornats dels socis i ara els en retornen.

Em va explicar que el primer que s'ha de fer per muntar una galeria és declarar-la a hisenda i perquè el negoci funcioni s'ha de tenir molt de prestigi personal, conèixer la gent i que ells et coneguin a tu, tenir-ho molt ben muntat, pintors de primera línia, que es venguin les seves obres. Troba molt preocupant que ells tinguin un IVA del 21% quan és cultura el que estan oferint, en canvi, les revistes pornogràfiques tinguin un 4%.

Ell era advocat i va fer 19 anys de jutge de pau. Van fer la galeria perquè a la seva dona, Núria Yglésias, l'apassionava l'art. No vivien de la galeria, era un complement.

Actualment, preparen les exposicions amb dos anys d'antelació. El temps que es dedica a mostrar l'obra es pacta amb l'artista. Diu que el preu el posa el pintor i es discuteix el tant per cent que es queda cadascú. No ha volgut donar la informació de tants per cents concrets. Posar un preu és difícil ja que si és massa alt, l'obra no es vendrà; si és massa baix, poden dir que la peça és ordinària.

Al costat de les obres hi escriuen el nom de l'artista, títol de l'obra i preu. Hi posen el preu perquè així no han d'estar dient què valen les peces. A darrere dels quadres hi tenen una fitxa amb la informació del quadre i del venedor.

A la meua exposició hi ha obres que estan a la venda i d'altres que no. Si a algú li interessa alguna obra, els posaré en contacte amb l'artista. Les obres que estan a la venda són les de: Gonzalo Tabuenca, Laura Sayols, Miquel Samaniego, Marc Estany, Palaujuncà i Josep Estarriola. L'obra de Gonzalo Tabuenca, per exemple, es venia per 1950 euros.

La gent que va venir era per veure l'exposició, no per comprar obres artístiques. Tot i que alguns van preguntar què valia l'obra de Gonzalo Tabuenca. És un dels artistes que més ven a la comarca. Força gent va manifestar que tenia obres seves.

2. Publicitat

Per publicitar l'exposició he utilitzat diferents recursos, des de dir-ho personalment a familiars i amics fins a publicitar-ho al Tint, a les xarxes socials (Instagram i WhatsApp), a les revistes del Pla de l'Estany *L'ham* i *Colors*, i a ràdio i TV Banyoles.

Imatge 125. Revista L'Ham núm.443.

Imatge 126. Revista l'Agenda núm.132.

El cartell del Tint amb l'horari i dies de l'exposició el vaig fer a partir de la paleta del pintor Joan de Palau i Buxó, pare dels germans Raimon i Joan de Palau. Quan vaig anar a fer l'entrevista en Raimon me la va ensenyar ben orgullós i vaig pensar que com que m'ajudaria a l'hora d'organitzar les obres li faria il·lusió aquest homenatge al seu pare, un gran pintor i artista de la comarca del Pla de l'Estany. De fet, si estava publicitant una exposició, considerava que quedaria bé fer-ho a partir de l'objecte que serveix de base als colors per pintar. Un fragment de la paleta seria la meva base també.

Imatge 127. Paleta de Joan de Palau. Font: pròpia.
Imatge 128. Cartell penjat a l'exterior del Tint. Font: pròpia.

Primer havia entrevistat a setze artistes i havia fet un rètol sobre una tela amb els seus noms. Els havia escrit en diferents lletres i sense cap ordre en concret. L'havia col·locat al costat del cartell amb la informació de l'horari més gran i sobre un cavallet que havia estat del meu pare quan era jove i li agradava pintar.

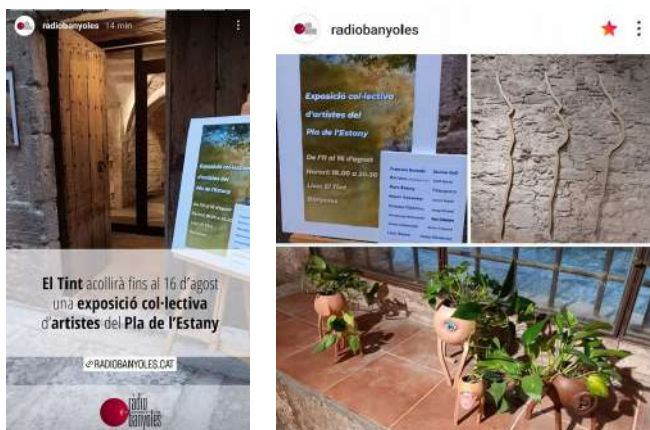
Imatge 129. Primer cartell al Tint. Font: pròpia.

Però la mateixa setmana de l'exposició, l'escultor Quim Vila va demanar-me de participar-hi i vaig demanar al pintor Benet Costa si em podia cedir una obra i fer-li una entrevista. Per tant, els setze artistes inicials van esdevenir-ne divuit. Així que vaig treure aquesta tela amb els noms i vaig fer un rètol amb els noms dels artistes per ordre de col·locació a l'exposició.

Imatge 130 i 131. Segon cartell al Tint. Font: pròpia.

Vaig posar-me en contacte amb l'agenda de l'Ajuntament de Banyoles perquè ho incloguessin a l'agenda cultural, però no va reeixir. Sí que van fer una història a l'Instagram de les festes d'agost.

Imatge 132 i 133. Notícia de ràdio Banyoles. Es va publicar amb els noms dels 16 artistes inicials.

Diumenge 13 d'agost va venir TV Banyoles i va gravar les obres. Dilluns 14 d'agost va sortir la notícia a TV Banyoles: <https://photos.google.com/u/1/photo/AF1QipMDb52ZBhANzm5XBJlQFtKH4XnAMrHzOLeYeMgf>

Imatge 134. Treballador de TV Banyoles gravant les obres de l'exposició. Font: pròpia.

3. MUNTATGE

Per muntar l'exposició vaig anar a buscar les obres de Xicu Cabanyes al Bosc de Can Ginabreda, Met Geli i Jordi Bosch a casa seva. Laura Sayols i l'Hortènsia Belmonte em van dur els quadres. Els altres artistes vam quedar que les portarien al Tint.

En un primer moment, havia quedat amb la Roser Masgrau, de l'arxiu històric situat al primer pis del Tint, que els artistes podien dur les seves obres l'última setmana de juliol. Jo les volia tenir penjades o col·locades abans de marxar de vacances. Havia establert un horari per a cada un dels artistes per poder parlar amb ells individualment. Ara bé, el 26 de juliol, la persona que substituïa el director dels museus de Banyoles, Lluís Figueras, i que m'havia de donar les claus em va dir que no podia ser aquest dia perquè l'endemà, divendres 28 de juliol, encara feien un casalet. Aquest imprevist em va fer canviar de dia i hora l'entrega de les obres i el muntatge. Tots els i les artistes ho van modificar sense cap mena d'impediment.

Ho vaig haver de canviar tot per dilluns 7 d'agost. Al matí vaig anar rebent als artistes i vam anar col·locant les obres al Tint sense penjar-les. Primer volia tenir les creacions i després organitzar com col·locar-les. En Raimon i en Joan de Palau em van aconsellar de com fer-ho. Vam valorar la mida, els colors, la temàtica...

Vam decidir que, des de l'entrada i continuant per la paret de la dreta fins a donar tota la volta a la sala, l'ordre seria el següent:

ARTISTA	OBRA	CARTEL·LA
Gonzalo Tabuenca		<p><i>L'estany blau</i> Acrílic sobre tela 100 x 162 cm</p>
Hortènsia Belmonte		<p><i>Boires d'Estany</i> Textura sobre tela 120 x 80 cm</p>
Jordi Bosch 'Barraca'		<p><i>Escala</i> Fusta de pi patinada 76 x 20 cm</p>
		<p><i>Nivopintura</i> 64 x 54 cm</p>
		<p><i>Memòria de la terra i llapis</i> 42 x 32 cm</p>

Xicu Cabanyes		<p><i>Els amants</i> Bronze patinat amb electròlisi de plata 35 x 12 x 9 cm</p>
		<p><i>Rebel·lió dins del rectangle</i> Ferro patinat 45 x 56 x 30 cm</p>
Laura Sayols		<p><i>Llegint l'horitzó IV</i> Oli sobre tela 81 x 100 cm.</p>
Josep Ponsatí		<p><i>Ponsatí II</i> <i>Imatge de l'escultura de caràcter inflable Eivissa</i></p>
		<p><i>Ponsatí III</i> <i>Imatge de l'escultura de caràcter inflable</i> <i>Cap de Creus, Cadaqués, Benidorm</i></p>
Miquel Samaniego		<p><i>Testos</i> Ceràmica policromada i plantes</p>

Palaujuncà		Arbres blancs Cera negra sobre paper 70 X 50 cm
Marc Estany		Toxic wheel Ferro corten forjat mecanitzat i ensamblat 50 x 50 x 30 cm
Quim Vila		Reviure Pedra, fusta i ferro forjat 63 x 36 x 19 cm
Josep Masdevall		Exposar al Tint 40x60 cm 23-10-1971 16-8-2023
Aitor Climent		Sotamonestir Tinta ferrotànica d'esbarzer sobre paper de cel·lulosa de pinya 28,1 x 29,6 cm
Francesc Daranas		T'envio un Vuillard 96 x 105 cm Aquarel·la i acrílic
Lluís Roura		El pas de la tramuntana Oli sobre tela de lli 100 x 80 cm

Benet Costa		Sense títol Acrílic sobre tela 92 x 65 cm
Josep Estarriola		Vèrtex Acrílic sobre tela 60 x 54 cm
Jaume Geli		Llançadores Arcs de fusta 150 cm
Txell Darné		Il·lustració Vine a la biblioteca 80 x 40 cm

Taula 1. Nom dels artistes, imatges de les obres cedides i informació d'elles.

Al cartell de l'entrada, hi vaig escriure els noms seguint aquest ordre.

Imatge 135. Obres penjades al Tint. Font: pròpia

Imatges del dia del muntatge són:

Imatge 136. Benet Costa provant com quedaria el seu quadre al Tint. Font: pròpia.

Imatge 137. Lluís Roura i el meu pare portant el quadre de l'artista al Tint. Font: pròpia.

Imatge 138. Lluís Roura explicant la seva obra. Font: pròpia.

Imatge 139. Germans de Palau i jo valorant on col·locar el quadre de l'Aitor Climent. Font: pròpia.

Imatge 140. El meu avi i en Raimon de Palau penjant el quadre de Gonzalo Tabuenca. Font: pròpia.

Imatge 141: El meu avi penjant el quadre d'en Benet Costa. Font: pròpia.

El quadre de Benet Costa ens va costar força col·locar-lo. Vam tardar una hora i mitja perquè la paret feia una corba complicada per a penjar-hi un quadre i la barra que hi ha a la sala li feia ombra. El meu avi va haver de col·locar una fusta al mig del quadre perquè aquest quedés equilibrat i que no es veiés l'ombra de la barnilla.

Pel que fa a l'obra de Met Geli dubtava de si posar-la penjada al forat que hi ha a l'entrada. Gonzalo Tabuenca va comentar-me que hi quedaria bé. Vaig demanar a l'artista si podia venir per veure l'espai i valorar aquesta opció. Va dir que no hi hauria prou espai entre un arc i l'altre. Per tant, la vam col·locar a la paret del costat.

Imatge 142, 143 i 144. Met Geli amb la seva obra a l'exposició. Font: Toni Llanes.

L'espai que va quedar el vam aprofitar per penjar-hi el cartell de la Txell Darné. Ella m'havia

donat el cartell sense cap base, així que vaig comprar una tela de quadre i li vaig clavar. A la part de darrere es veien les fustes del quadre i hi vaig enganxar una cartolina blanca. Així quedava més polit. Primer el vam penjar només amb un cordill, però vam veure que en calien dos perquè no donés voltes. Miquel Samaniego em va ajudar a trobar la mida exacta.

Imatge 145. Miquel Samaniego i jo penjant el cartell. Font: pròpia.

Imatge 146. El meu germà llegint el llibre que ens va dedicar la Txell Darné fa anys sota de l'obra de l'artista. Font: pròpia.

Al meu germà i a mi, Txell Darné ens va dedicar un llibre quan el va presentar a la llibreria Altell fa uns anys i el vaig posar a sota del seu cartell que deia: *Vine a la biblioteca*. Els germans Palaujuncà em varen deixar el cavallet petit que l'aguantà.

Al costat de les obres vaig fer les cartel·les amb el nom de l'artista, títol de l'obra, tècnica i mida. En Raimon de Palau em va aconsellar que les posés a la dreta i la primera la va col·locar ell. Les altres, les vaig anar penjant jo.

Imatge 147. Raimon de Palau col·loca la primera cartel·la de l'exposició. Font: pròpia.

Imatge 148. Cartel·les de l'exposició i com enganxo amb silicona la cartel·la de l'obra de l'Hortènsia Belmonte.

La llum o com s'enfoquen els focus són part important d'una exposició. Així que vam anar modificant la situació dels focus i la inclinació.

Imatge 149. Valorant la il·luminació amb els germans Palaujuncà. Font: pròpia.
 Imatge 150. Movent el focus amb la meva mare. Font: pròpia.
 Imatge 151. Movent el punt de llum amb en Met Geli. Font: pròpia.
 Imatge 152. Germans Palaujuncà col·locant bé la làmpada. Font: pròpia.

En Raimon i Joan de Palau van optar per dur un cavallet amb una làmpada per il·luminar bé el seu dibuix.

Vam netejar els vidres i escombrar la sala perquè estigués bé per a la inauguració.

Imatge 153 i 154. El meu germà netejant els vidres mentre estic col·locant les obres amb l'ajuda del meu avi i el pare. Font: pròpia.

A l'entrada de l'edifici hi vaig col·locar les dues frases inicials d'aquest treball de recerca (d'Aristòtil i de Salvador Oliva), el títol del treball, el meu nom, institut i tutora.

4. INAUGURACIÓ

A les sis de la tarda del divendres 11 d'agost de 2023 es va inaugurar l'exposició.

Imatge 155. Jo a l'entrada del Tint el dia de la inauguració. Font: pròpia.

Imatge 156. Taula del picolabis per a l'acte d'inauguració. Font: pròpia.

Imatge 157. Miquel Cuenca, el meu germà Aleix i jo fent la presentació de l'acte. Font: Toni Llanes

Primer van anar entrant les persones que venien a veure l'exposició i cap a un quart de set en Miquel Cuenca va fer un parlament i després jo. El regidor va comentar que va trobar molt interessant que un noi de setze anys l'hagués anat a trobar amb les idees tan clares i que no va dubtar a cedir-li l'espai del Tint. Tot i que ell a no li agrada com a lloc d'exposició. Reconeix, però que ha reunit l'obra de divuit artistes de la comarca i que ha quedat molt bé. El text que jo m'havia preparat és el següent:

Bona tarda a tots i a totes i gràcies per ser avui aquí amb mi a la inauguració de l'Exposició col·lectiva d'artistes del Pla de l'Estany. Aquesta exposició és la part pràctica del meu treball de recerca de batxillerat de l'institut Pere Alsius i Torrent.

Volia donar les gràcies a tota la gent involucrada que m'ha ajudat. A l'Ajuntament de Banyoles per deixar-me aquest lloc tan històric. I sobretot a tots els 18 artistes que m'han cedit la seva obra per poder dur a terme aquesta exposició i que m'han ajudat moltíssim. Sense ells i elles no hauria estat possible. Gràcies també al meu avi per ajudar-me a penjar els quadres i a la meva tutora pels bons consells.

Abans de començar només vull dir que no he pogut fer una col·lectiva de tots els artistes del Pla de l'Estany, ja que n'hi ha molts i era impossible. No tenia ni el temps ni l'espai. Gràcies a tothom.

Cal dir que pel nerviosisme del moment, no vaig seguir ben bé aquest ordre.

En Toni Llanes va fer el registre fotogràfic.

A l'acte, vaig tenir el suport dels artistes, de la meva família, tutora, professorat i amics. Van venir cent onze persones, entre les quals hi havia l'alcalde de Banyoles, Miquel Noguer, la regidora de l'Ajuntament Ester Busquets, el col·leccionista d'art Jordi Gimferrer, els galeristes d'Art en Brut...

Imatge 158. Amb l'Imma Verdaguer, la meva tutora del treball de recerca. Font: pròpia.

Imatge 159. Amb en Gonzalo Tabuenca. Font: Toni Llanes

Imatge 160. Jordi Gimferrer amb en Miquel Noguer i amb mi. Font: pròpia

Imatge 161. Miquel Cuenca amb els galeristes d'Artenbrut. Font: Toni Llanes

Algunes fotos de la inauguració són:

Imatges 162, 163, 164, 165 i 166. Persones que van venir a la Inauguració de l'exposició. Font: pròpia.

5. DIES D'EXPOSICIÓ

Quatre-centes quaranta-nou persones van visitar l'exposició en els sis dies que va durar. A part del dia de la inauguració, que van venir 111 persones, el dia festiu del 15 d'agost va ser el que més quantitat de gent va visitar l'exposició. Van venir cent vint-i-vuit persones. Dissabte 12, l'endemà de la inauguració, i dilluns 14 d'agost van ser els dos dies de menys gent. Ambdós dies van visitar-la quaranta-set persones. Algunes imatges d'aquests dies són:

Imatges 167, 168 i 169. Persones que van venir a veure l'exposició. Font: pròpia.

DIA	Quantitat de persones
Divendres 11 d'agost	111
Dissabte 12 d'agost	47
Diumenge 13 d'agost	54
Dilluns 14 d'agost	47
Dimarts 15 d'agost	132
Dimecres 16 d'agost	58
TOTAL 6 DIES:	449 persones

Taula 2. Dies i quantitat de persones que van visitar l'exposició.

6. DESMUNTATGE I VALORACIÓ

El 17 d'agost vaig quedar amb alguns artistes i van venir a buscar les seves obres. Van venir tots al matí menys en Met Geli, Xicu Cabanyes i Josep Ponsatí. A aquests els vaig anar a portar l'obra a casa seva. A l'Hortènsia Belmonte li vaig retornar el quadre uns dies més tard perquè era fora de vacances.

Per desmuntar l'exposició vaig quedar a diferents hores espaiades per així poder parlar amb els artistes i agrair-los individualment la seva implicació i la cessió dels seus quadres o escultures. Tots van manifestar la seva satisfacció per haver participat en l'exposició i van valorar molt positivament que un noi de setze anys fes una exposició col·lectiva i que l'ajuntament em deixés el Tint. Lamenten que no s'estiguin fent exposicions en aquest lloc tan emblemàtic de la ciutat.

Imatge 170. Josep Estarriola ve a recollir la seva obra. Font: pròpia.

Imatge 171 i 172. Els germans de Palau recullen el seu dibuix i jo porto el cavallet al seu taller. Font: pròpia.

Imatge 173. Benet Costa amb el seu quadre. Font: pròpia.

Imatge 174. Josep Masdevall s'emporta la seva obra. Font: pròpia.

CONCLUSIONS

L'objectiu principal del treball era preparar, muntar i realitzar una exposició d'obres d'artistes de la comarca del Pla de l'Estany. Però abans, havia de conèixer una mica el món de l'art i els artistes de la comarca.

En el treball hi ha dues parts diferenciades. En la primera, a partir d'entrevistes a divuit artistes del Pla de l'Estany, s'ha intentat conèixer-los millor: els seus estudis, la seva obra, quin tipus d'art fan, com venen les seves creacions, com posen el preu a les obres, si és rendible exposar en galeries... i en definitiva, si poden viure de l'art.

La segona és l'organització i realització de l'exposició col·lectiva de les obres d'aquests artistes feta al Tinc de Banyoles de l'11 al 16 d'agost passat, i estudiar-ne el seu funcionament.

Després d'entrevistar a divuit artistes, he comprovat que viure de l'art és molt difícil. Gairebé tots els artistes tenen una feina més per assegurar uns ingressos estables. Algunes d'aquestes estan relacionades amb l'art, per exemple imparteixen classes per ensenyar a pintar o a fer ceràmica. Alguns dels entrevistats em van comentar que en alguna època sí que podien viure de l'art, però el mercat és molt inestable i no sempre van poder seguir tenint els mateixos ingressos venent obres.

Dels divuit artistes entrevistats, tres han viscut o viuen exclusivament del seu art. Són en Lluís Roura, en Josep Ponsatí i la Txell Darné.

La resta han fet o fan majoritàriament altres feines que compaginen amb l'activitat artística. En Jordi Bosch i en Joaquim Vila treballaven a la banca. L'Aitor Climent, l'Hortènsia Belmonte i Josep Masdevall s'han dedicat a l'ensenyament. En Benet Costa era professor d'autoescola. Feien o fan classe de pintura o escultura en Miquel Samaniego, en Gonzalo Tabuenca, en Francesc Daranas i en Raimon i en Joan de Palau. Francesc Daranas també era il·lustrador; Met Geli, dissenyador gràfic; Laura Sayols, auxiliar administrativa; Josep Estarriola, pagès i Marc Estany treballa en una foneria.

En l'actualitat és molt difícil exposar en galeries, ja que els i les artistes es passen mesos preparant l'exposició, han de fer front a moltes despeses, només s'exposen les obres un temps determinat i el galerista s'emporta una gran part de tot el venut. Sovint, un 50% de la venda és per a l'artista i l'altra 50% és per a la galeria.

El mercat de l'art és molt complex i la majoria prefereixen vendre directament les seves obres que no pas fer-ho a través d'una galeria o un representant. D'aquesta manera, diuen, la gent també s'acosta al seu estudi o taller i poden parlar amb ells. Pensen que així l'art és més accessible a tothom, perquè el preu també és més ajustat.

Abans de començar el treball, em preguntava si trobaria un lloc per fer l'exposició i si els artistes em cedirien una obra. Esperava que em diguessin algun cop que no, però no va ser així. Em van oferir el Tint, un lloc amb molta història. Tots els artistes em van cedir sense cap problema una obra o més d'una i, molts, es van oferir a ajudar-me a muntar l'exposició. Alguns van venir al muntatge i al desmuntatge.

L'exposició, la van visitar 449 persones al llarg dels sis dies. Amb les dades d'assistència, considero que força gent està interessada en l'art a la comarca, però vaig constatar que la majoria eren adults. Potser seria interessant fomentar iniciatives d'art que poguessin agradar als joves.

BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de Girona, *Jaume Geli, recreacions*. Col·lecció de les Sales Municipals d'Exposició de Girona, núm. 106. Girona, 2001.

BARRACA, Jordi i CABANYES, Xicu. *Xicu Barraca Jordi Cabanyes*. Fundació Fita de Girona. 2019.

BOSCH LLEÓ, Jordi. *Viatge cap al no-res*. Jordi Bosch Lleó. Banyoles, 2022. 92 pàg.

BOSCH LLEÓ, Jordi. *Escales*. Fundació Valvi. Girona, 2004.

BOSCH LLEÓ, Jordi. *Sang de neu*. Babau teatre. 1999.

ESTANY, Marc. *Encreuaments quotidians*. Fundació Valvi, Cicle joves talents, de l'1 de setembre al 10 d'octubre de 2020. Ed. Fundacio Valvi, Girona.

HODGE, Susie. *50 cosas que hay que saber sobre arte*. Ed. Ariel, Barcelona. 2015.

MASDEVALL, Josep. *Dibuix*. Girona, 2000.

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT, CLUB XX, LLOTJA DEL TINT, *Ponsatí. Els inflables 1971-1986*. Edita Ajuntament de Girona. Girona, 1986. 56 pàgines.

PONSATÍ, JOSEP. Dossier.

PORQUERES GIMÉNEZ, Beatriu. *ArtiCard, èpoques, autors i obres de la història de l'art*. Castellnou edicions. Col·lecció el Minimanual, núm. 24. Barcelona, 1995.

SELLES, Narcís i FONT, Jordi. *Grup Tint-2 (1974-1976)*. Ajuntament de Banyoles. Girona, 2004.

WEBGRAFIA

Costa, Benet: *els colors impurs*. (2010, 21 de juny)

<https://eudaldcamps.com/2010/06/21/benet-costa-els-colors-impurs/>

Bonart. <https://www.bonart.cat/ca/n/30100/marc-estany-al-centre-dinterpretacio-de-santa-maria>

Climent, Aitor. <https://aitorcliment.wordpress.com/>

Daranas, Francesc. <https://www.facebook.com/photo?>

fbid=529618017124127&set=ms.c.eJwzNbl0M7QwMDE3NDIxNDLRM4XwDSF8cwBkYAY~%3B.bps.a.529617980457464&locale=pt_BR

Darné, Txell. <https://www.ccma.cat/corporatiu/txell-darne/noticia/3024815/>

Darné, Txell. <https://www.txelldarne.com/category/projectes/londji/>

Darné, Txell. *Txell Darné exposa les seves il·lustracions a la Biblioteca de Santa Cristina* (25 de febrer de 2021) <https://revistabaixemporda.cat/txell-darne-exposa-les-seves-illustracions-a-la-biblioteca-de-sant-cristina/>

Darné, Txell. *El drac de Banyoles.*

<https://revistabaixemporda.cat/txell-darne-exposa-les-seves-illustracions-a-la-biblioteca-de-sant-cristina/>

DIEC. <https://dlc.iec.cat/Results?>

[DecEntradaText=art&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False](https://dlc.iec.cat/Results?DecEntradaText=art&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False)

Diccionari. cat. <https://www.diccionari.cat/GDLC/artista>

Duran, Pere (2019). *Joan de Palau, una vida de paisatge*. Diari de Girona.

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2019/12/26/joan-palau-vida-paisatge-48754475.html>

El claustre de Girona. (2011, 23 de juliol). <https://www.elclaustre.com/ca/about.html#loaded>

Estéban, Ramon: *Pilons artístics per a un carrer de Banyoles* (2014, 17 de febrer)

<https://www.elpuntavui.cat/article/715348-pilons-artistics-per-a-un-carrer-de-banyoles.html>

Fundació Lluís Coromina. <http://www.fundaciolluiscoromina.org/presentacio-oficial-de-lobra-pictorica-de-jordi-bosch-barraca-a-ledifici-el-puntal-lab-de-banyoles/>

Himalalts: Nivopintura. *Barraca: els colors del blanc*. https://himalalts.blogspot.com/p/blog-page_29.html

Ponsatí, Restauració de l'obra Escut del Club Natació Banyoles de Josep Ponsatí.
<https://www.youtube.com/watch?v=goOJp9MY9x4> (7 de març)

Ponsatí, <https://www.macba.cat/ca/art-artistes/artistes/a-z/ponsati-josep>

Darné, Txell. (2023). <https://www.txelldarne.com/category/projectes/>

Ventura Planella, Joan (juny del 2018). «Estarriola i Borrell, Josep. L'artista de les sensacions i l'art amb les arrels de la terra». *El Pla de l'Estany*. Número 83, 30-32.

ÍNDEX D'IMATGES I TAULES

Índex d'imatges	Pàgina
Imatge 1. Artista al Tint amb la imatge de la Nivopintura. Font: Toni Llanes.	12
Imatge 2. En Jordi Bosch al carrer Canat amb l'escultura en forma de b. Font: https://www.elpuntavui.cat/article/715348-pilons-artistics-per-a-un-carrer-de-banyoles.html	12
Imatge 3. El Puntal Lab de Banyoles. Font: http://www.fundaciolluiscoromina.org/presentacio-oficial-de-lobra-pictorica-de-jordi-bosch-barraca-a-ledifici-el-puntal-lab-de-banyoles/	12
Imatge 4 i 5. Quadre amb el llapis staedtler i Jordi Bosch amb un quadre. Font: pròpia.	13
Imatge 6. Pintura sobre la neu al pati de casa seva a Banyoles. Font: Jordi Bosch Lleó.	13
Imatge 7. Nivopintura al cim del Makalu (8463 m), Nepal. Font: https://himalalts.blogspot.com/p/blog-page_29.html	13
Imatge 8. Nivopintura a una glacera al Pakistan. Font: https://himalalts.blogspot.com/p/blog-page29.html	13
Imatge 9 i 10. L'artista amb les escultures d'escales. Font: pròpia.	14
Imatges 11 i 12. Escultures d'escales. Font: Llibre <i>Xicu Barraca / Jordi Cabanyes</i>	14
Imatges 13 i 14. Jordi Bosch amb el seu quadre amb escales. Font: pròpia.	15
Imatge 15. L'Aitor Climent el dia de l'entrevista. Font: pròpia.	15
Imatge 16. L'artista al Tint amb el seu quadre. Font: Toni Llanes.	15
Imatges 17 i 18. Obres d'art de l'Aitor. Font: https://aitorcliment.wordpress.com/	16
Imatge 19. Francesc amb quadres al seu estudi. Font: pròpia.	17
Imatge 20. L'artista al Tint amb el seu quadre. Font: Toni Llanes.	17
Imatge 21. L'artista mostrant les seves obres. Font: pròpia.	17
Imatge 22. Taller de casa seva on fa classe. Font: pròpia.	17
Imatge 23. Esbossos fets per Francesc Daranas. Font: https://www.facebook.com/photo?fbid=529618017124127&set=ms.c.eJwzNbl0M7QwMDE3NDIxNDLRM4XwDSF8cwBkYAY~%3B.bps.a.529617980457464&locale=pt_BR	17
Imatge 24. Cartell publicitari de l'exposició a l'Art en brut. Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR	18
Imatge 25. Obra cedida per l'exposició. Font: pròpia.	18
Imatge 26. Cartell publicitari de les festes de Banyoles. Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR	18
Imatge 27. Cartell de la travessia de l'estany.	

Font: https://www.facebook.com/francesc.daranas.art/?locale=pt_BR	18
Imatge 28. Txell Darné.	
Font: https://www.cma.cat/corporatiu/txell-darne/noticia/3024815/	19
Imatge 29. Il·lustracions de l'artista. Font: https://revistabaixemporda.cat/txell-darne-exposa-les-seves-illustracions-a-la-biblioteca-de-sant-cristina/	19
Imatge 30. El drac de Banyoles.	
Font: https://cultura.banyoles.cat/ca/p/l/1068-el-drac-de-banyoles.html	19
Imatge 31. Il·lustracions diverses.	20
Font: https://www.txelldarne.com/category/projectes/londji/	
Imatge 32. Conte que va dedicar fa uns anys al meu germà i a mi. Font: pròpia.	20
Imatge 33. Palaujuncà amb un quadre seu. Font: https://www.diaridegirona.cat/cultura/2019/12/26/joan-palau-vida-paisatge-48754475.html	21
Imatge 34. En Raimon de Palau a l'exposició del Tint. Font: pròpia.	21
Imatge 35. Un dibuix d'ells. Font: pròpia.	21
Imatge 36. Raimon de Palau observant el seu quadre. Font: pròpia.	21
Imatge 37. Obra d'art dels germans Palaujuncà. Font: pròpia.	21
Imatge 38. Marc Estany a casa seva. Font: https://www.bonart.cat/ca/n/30100/marc-estany-al-centre-dinterpretacio-de-santa-maria	22
Imatge 39. Al Tint amb l'escultura cedida. Font: Toni Llanes.	22
Imatges 40. Patró. Font pròpia.	23
Imatge 41. L'artista amb el patró. Font: pròpia.	
Imatge 42. Escultures fetes a partir del patró de la imatge 40. Font: pròpia.	23
Imatge 43. Escultures a casa de l'artista. Font: pròpia.	24
Imatge 44. <i>Toxic Wheel</i> al Tint. Font: pròpia.	24
Imatge 45. Met Geli a casa seva. Font: pròpia.	24
Imatge 46. L'artista al Tint amb la seva escultura. Font: Toni Llanes.	24
Imatge 47. Mural que va fer a l'institut Pere Alsius. Font: pròpia.	25
Imatge 48. Instal·lacions de Met Geli. Font: https://58e31d33-f582-4b92-af76-d3d8818ab194.filesusr.com/ugd/b1edb9_092d7b69b6724e01ae36b8481fba38ce.pdf	25
Imatge 49. L'artista creant i escultures. Font: Jaume Geli https://58e31d33-f582-4b92-af76-d3d8818ab194.filesusr.com/ugd/b1edb9_092d7b69b6724e01ae36b8481fba38ce.pdf	25
Imatge 50. Peces d'escriure la terra.	
Font: https://www.espaiguinovart.cat/el-petit-espai-detall.php?pg=&id=551	26
Imatge 51. Miquel Samaniego al seu taller amb les escultures textos.	27

Imatge 52. La seva obra al Tint. Font: pròpia.	27
Imatge 53. Taller de l'artista. Font: pròpia.	27
Imatge 54. L'escultor amb la seva obra al Tint. Font pròpia.	28
Imatges 55. Obres de l'artista. Font: https://www.quimvilart.com/obres/	28
Imatges 56. Vista òptica. Font: Quim Vila.	29
Imatge 57. 14a ruta de l'Art. Font: Quim Vila.	29
Imatge 58. 15a ruta de l'Art. Font: Quim Vila.	29
Imatge 59. Laura Sayols el dia de l'entrevista. Font: pròpia.	29
Imatge 60. El dia de la inauguració amb el seu quadre. Font: Toni Llanes.	29
Imatge 61. Laura Sayols (2018). <i>Llegint l'horitzó 1</i> . Oli sobre fusta, 24 x 33 cm.	30
Imatges 62 i 63. Pintures davant de l'estany de Banyoles. Font: Laura Sayols.	30
Imatge 64. L'artista a l'estudi de casa seva. Font: pròpia.	30
Imatge 65. Últimes creacions que ha fet. Font: pròpia.	30
Imatge 66. Mostra una obra amb tinta xinesa. Font: pròpia.	31
Imatge 67. L'artista davant d'una obra. Font: https://yurianquintanas.com/encarregs-r/	32
Imatge 68. Fotografia de Josep Ponsatí. Font: https://conca.gencat.cat/ca/detall/convocatoria/Josep-Ponsati	32
Imatge 69. Cartell del recital de Raimon a Banyoles. Font: <i>Ponsatí. Els inflables 1971-1986</i> . Edita Ajuntament de Girona. Girona, 1986.	33
Imatge 70. Escultura del Club Natació Banyoles. Font: https://www.youtube.com/watch?v=goOJp9MY9x4	33
Imatge 71. Sortida del club amb l'escultura a la part superior de l'edifici. Font: pròpia.	32
Imatge 72. Escultura inflable 1972 Cap de Creus. Font: https://www.macba.cat/ca/art-artistes/artistes/a-z/ponsati-josep	33
Imatge 73. Escultures inflables. Font: https://eldadodelarte.blogspot.com/2009/04/josep-ponsati-y-sus-inflables.html	34
Imatge 74. Llibre sobre Ponsatí. Font: [Barcelona] : Generalitat de Catalunya, Departament de Presidència, Subdirecció General d'Acció Cívica, DL 1984.	34
Imatge 75. Enlairament de l'escultura inflable. Font: https://www.fotografiacatalunya.cat/ca/cataleg/imatges/5b2ab4d5ba606722ccfc0cf4	35
Imatge 76. Escultura per a l'aniversari de la TEISA. Font: http://www.fundaciolluiscoromina.org/5123-2/	30
Imatge 77. Cartell de la 77a travessia de l'estany. Font: Robert Ponsatí.	35
Imatge 78. Mòdul de l'escultura inflable cedit a Corçà. Font: https://www.arquitecturaydiseno.es/estilo-de-vida/ampurdan-es-nuevo-destino-para-amantes-arte-verano_9186	36

Imatge 79. Fotografia de l'artista a la llibreria Altell de Banyoles. Font: https://banyolestv.cat/index.php/cultura/3153-la-llibreria-l-altell-presenta-la-segona-pel-licula-d-autor-de-benet-costa.html	36
Imatge 80. Quadre exposat al Tint. Font: pròpia.	36
Imatge 81. L'artista amb una obra seva. Font: https://eudaldcamps.files.wordpress.com/2011/04/imgp0210.jpg	36
Imatge 82. Obra guanyadora del concurs de pintura ràpida 2015 d'Hondarribia. Font: https://www.hondarribia.com/pinturas/benet-costa.htm	37
Imatge 83. Obra guanyadora del LXVI Premi internacional Tossa de Mar de pintura ràpida. Any 2022. Font: https://www.tossademar.cat/arxius/2022-Premiats_PinturaRapida.pdf	37
Imatge 84 i 85. L'artista al Tint davant del seu quadre i al despatx de casa seva. Font: pròpia.	37
Imatge 86. Lluís Roura i jo al Tint. Font: pròpia.	39
Imatge 87. L'artista amb la seva paleta. Font: https://www.luisroura.com/quisoc01.php?seccioid=1&idioma_id=1	39
Imatge 88. Hortènsia Belmonte quan entrega el seu quadre a l'institut Pere Alsius. Font: pròpia.	40
Imatge 89. L'artista i jo al Tint. Font: pròpia	40
Imatges 90 i 91. Oli i dibuix quan anava amb en Domènec Fita. Font: Hortènsia Belmonte.	41
Imatges 92 i 93. Aquarel·les. Font: Hortènsia Belmonte.	41
Imatge 94. Pintura sobre tela. Jaqueta de la seva filla Mar. Font: Hortènsia Belmonte.	41
Imatge 95, 96 i 97. Procés de creació d'uns quadres amb incrustacions. Font: Hortènsia Belmonte.	42
Imatges 98 i 99. Il·lustracions d'espècies. Font: Hortènsia Belmonte.	42
Imatges 100,101 i 102. Anna Sunyer, alumnes i Teresa Cels i Met Geli pintant les cèl·lules. Font: Hortènsia Belmonte.	43
Imatges 103, 104 i 105. Joies. Font: Hortènsia Belmonte.	43
Imatges 106 107 i 108. Xicu Cabanyes a la piscina sixtina del bosc de Can Ginebreda. Font: pròpia.	43
Imatges 109, 110, 111,112 i 113. Escultures al bosc de Can Ginebreda.	44
Imatges 114 i 115. Motlle dels peus de l'artista i escultura dels peus. Font: pròpia	44
Imatges 116 117 i 118. Plaça del Saber. Font: pròpia. Plaça del Saber. Font: pròpia.	45
Imatge 119. L'artista amb la seva filla al Tint. Font: Toni Llanes.	45

Imatge 120 i 121. Intervencions. Font: Josep Masdevall	45
Imatge 122. Cartell de l'exposició <i>Masdevall no sap pintar</i> . Font: Josep Masdevall.	45
Imatge 123. A l'Ajuntament de Banyoles amb Miquel Cuenca. Font: pròpia.	45
Imatge 124. Fent fotografies de l'espai on podria col·locar les obres. Font: pròpia.	48
Imatge 125. Revista <i>L'Ham</i> núm.443.	50
Imatge 126. Revista <i>L'Agenda</i> núm. 132	50
Imatge 127. Paleta de Joan de Palau Buxó. Font: pròpia.	50
Imatge 128. Cartell penjat a l'exterior del Tint. Font: pròpia.	50
Imatge 129. Primer cartell al Tint. Font: pròpia.	51
Imatge 130 i 131. Segon cartell al Tint. Font: pròpia.	51
Imatge 132 i 133. Notícia de ràdio Banyoles. Es va publicitar amb els noms dels 16 artistes inicials.	51
Imatge 134. Treballador de TV Banyoles gravant les obres de l'exposició. Font: pròpia.	52
Imatge 135. Obres penjades al Tint. Font: pròpia.	56
Imatge 136. Benet Costa provant com quedaria el seu quadre al Tint. Font: pròpia.	57
Imatge 137. Lluís Roura i el meu pare portant el quadre de l'artista al Tint. Font: pròpia.	57
Imatge 138. Lluís Roura explicant la seva obra. Font: pròpia.	57
Imatge 139. Germans de Palau i jo valorant on col·locar el quadre de l'Aitor Climent. Font: pròpia.	57
Imatge 140. El meu avi i en Raimon de Palau penjant el quadre de Gonzalo Tabuenca. Font: pròpia.	57
Imatge 141. El meu avi penjant el quadre d'en Benet Costa. Font: pròpia.	57
Imatge 142, 143 i 144. Met Geli amb la seva obra a l'exposició. Font: Toni Llanes.	57
Imatge 145. Miquel Samaniego i jo penjant el cartell. Font: pròpia.	58
Imatge 146. El meu germà llegint el llibre que ens va dedicar Txell Darné fa anys sota de l'obra de l'artista. Font: pròpia.	58
Imatge 147. Raimon de Palau col·loca la primera cartel·la de l'exposició. Font: pròpia.	58
Imatge 148. Cartel·les de l'exposició i com enganxo amb silicona la cartel·la d'Hortènsia Belmonte.	58
Imatge 149. Valorant la il·luminació amb els germans Palaujuncà. Font: pròpia.	59
Imatge 150. Movent el focus amb la meva mare. Font: pròpia.	59
Imatge 151. Movent el punt de llum amb en Met Geli. Font: pròpia.	59

Imatge 152. Els germans Palaujuncà col·locant bé la làmpada. Font: pròpia.	59
Imatge 153 i 154. El meu germà netejant els vidres mentre estic col·locant les obres amb l'ajuda del meu avi i el pare. Font: pròpia.	59
Imatge 155. Jo a l'entrada del Tint el dia de la inauguració. Font: pròpia.	60
Imatge 156. Taula de pisolabis per a l'acte d'inauguració. Font: pròpia.	60
Imatge 157. Miquel Cuenca, el meu germà Aleix i jo fent la presentació de l'acte. Font: Toni Llanes.	60
Imatge 158. Amb Imma Verdaguer, la meva tutora del treball de recerca. Font: pròpia.	61
Imatge 159. Amb Gonzalo Tabuenca. Font: Toni Llanes.	61
Imatge 160. Jordi Gimferrer amb Miquel Noguer i amb mi. Font: pròpia.	61
Imatge 161. Miquel Cuenca amb els galeristes d'Artenbrut. Font: Toni Llanes.	61
Imatges 162, 163, 164, 165 i 166. Persones que van venir a la Inauguració de l'exposició. Font: pròpia.	62
Imatges 167, 168 i 169. Persones que van venir a veure l'exposició. Font: pròpia.	62
Imatge 170. Josep Estarriola ve a recollir la seva obra. Font: pròpia.	62
Imatge 171 i 172. Els germans De Palau recullen el seu dibuix i jo porto el cavallet al seu taller. Font: pròpia.	63
Imatge 173. Benet Costa amb el seu quadre. Font: pròpia.	63
Imatge 174. Josep Masdevall s'emporta la seva obra. Font: pròpia.	63

Índex de taules

	Pàgina
Taula 1. Nom dels artistes, imatges de les obres cedides i informació d'elles.	53-56
Taula 2. Dies i quantitat de persones que van visitar l'exposició.	63

□

•

ANNEXOS

Annex 1

Transcripció de l'entrevista realitzada el 28/12/2022 a l'Aitor Climent Barba

NOM I COGNOM: AITOR CLIMENT BARBA

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 29 d'octubre de 1995

FEINA ACTUAL: professor a l'escola Pia de Sarrià

ESTUDIS: primària a l'escola Baldiri Reixach, ESO a l'institut Pere Alsius i Torrent, batxillerat a l'institut Josep Brugulat i Belles Arts a la universitat de Barcelona.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició per la pintura i l'art?**

Des de ben petit que pinto. Ja amb dos anys feia dibuixos. I sempre que em preguntaven què volia ser de gran, contestava dibuixant. Els tretze anys vaig començar a anar a classes particulars amb en Paco Daranas fins als disset anys.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

Sí, ho tenia molt present. Era i és part de mi. Tenia la idea que d'alguna manera o altra l'art formaria part de la meva vida.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Com ho explicaria. Toco diferents disciplines com escultura, dibuix, gravat, pintura... Depèn del projecte que faig, escullo una tècnica o altra. Escullo la tècnica depèn de què vull explicar. Ho vinculo al món artesanal. Pintura o dibuix documentada. No m'invento res. Faig el que veig. Noestic en un taller tancat i imaginant. El material és tot natural.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No ho sé. Al principi pintava molt. Feia 4 quadres a la setmana. Ara menys. Un número ni idea. Des dels 2 anys que pinto, així que en tinc moltes.

- **Vius de l'art?**

No. Soc professor de secundària. No hi ha una base jurídica legal aquest país per viure-hi. Faig projectes, però passa cada 3 o 4 anys.

A França hi ha un estatut d'artista, aquí no. Viure amb aquesta incertesa em preocupava molt.

- **Si tinguessis l'oportunitat de viure de l'art que fas, deixaries la teva feina?**

No, perquè està molt relacionat amb la feina que faig. Ja que faig tallers, processos creatius... Faria menys hores potser.

- **Pintes cada dia?**

No. Ara tinc un taller petit al pis de Barcelona i torno a pintar més. No cada dia, però ara com a mínim tinc un espai per poder pintar.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Depèn. No acostumo a tardar molt. Tardo més a fer els materials que no fer l'obra. Si faig un quadre o dibuix de mida normal dues hores. Tardo 2 setmanes a fer el paper i la tinta, però no a pintar-lo.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí, però és complicat. Més que vendre obres, el que m'ha passat és que he fet alguns projectes que em subvencionen el procés. Quan comences i ets jove, posen més en valor el procés i és on et guanyes una mica la vida. Després d'acabar les meves obres les poso a la venda, però funciono més per encàrrecs. Ja que fer una exposició i que algú et compri un quadre és més estrany que passi.

Amics i coneguts m'ofereixen projectes. He exposat en espais públics, no en galeries.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

És molt difícil perquè pel que fa al mercat no hi he estat encara a dins. Si ets jove, tens un preu x. Igual que el preu també depèn de la dimensió. És molt relatiu. Pots vendre un quadre per 400 o 500 euros. Sembla molt poc, però quan ets novell consideres que és un bon preu.

El preu no el poso junt el quadre, poso el meu correu i si estan interessats m'escriuen. En les galeries hi ha una persona que té una llista amb el quadre i el preu, però jo en el Voltes vaig posar només el meu correu.

- **A on els vens?**

Normalment pàgina web i Instagram. Instagram és més directe. Molts anys funcionava per fires. Combinava art més artesanal o més de pintura. M'hi sentia més còmode a les fires, ja que podia parlar amb la gent en persona.

- **A quines galeries has exposat i venut quadres?**

A galeries mai he exposat. Al Voltes de Banyoles, a la Casa de cultura de Girona, a fires a Barcelona, a sant Martirià, museus, la volta de Girona (projecte que busca revitalitzar un barri que no sigui cèntric de Girona) em van convidar. No vaig vendre res però.

A quin museu? A un d'Aragó al Pirineu. Vaig fer una residència artística i hi vaig exposar. Els vaig donar un dibuix. Al MACBA a Barcelona hi vaig participar en un festival i em van exposar una obra.

- **Saps quin tant per cent es queden les galeries?**

Sí, normalment es queden un 40%.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

És complicat perquè parteixo de moltes disciplines diferents. Per exemple, m'he inspirat amb en Richard Long i amb l'Andy Goldsworthy, ja que la seva disciplina és Land Art que és art a partir de natura. De pintor, Francis Bacon, però no pinto com ell.

- **Em recomanes algun llibre?**

Et puc passar un pròleg d'un llibre interessant, relaciona com funciona el món de l'art a través dels escacs. El peó és l'artista i el rei és el director del museu.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

Vaig canviant. Quan anava a classe amb en Paco Daranes pintava d'una manera molt específica i li deia que sempre pintaria d'aquella manera. No ho ha estat. Ara dono més importància als materials.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

Ara mateix sobretot amb la part de la memòria del territori. M'inspiro amb les rondalles populars catalanes, història de Banyoles i el paisatge natural.

L'any passat vaig fer una experiència artística a la residència Rad'Art a San Romano (Itàlia) subvencionada en un projecte de col·laboració amb el centre d'art contemporani Bòlit (Girona). A aitorcliment.com hi pots veure el projecte.

- **Quins artistes banyolins coneixes?**

Conec en Josep Masdevall professor meu del Brugulat, Paco Daranes va ser el meu mestre (té taller cap a can Manxa i et pot parlar molt de les galeries), Barraca, Xicu Cabanyes, Met Geli, Nadal té un any més que jo, Genís Salvatella i Àlex Vázquez. Molta gent ha marxat d'aquí Banyoles. Per exemple en Ramon Donoso s'ha comprat un molí a França i l'ha convertit en centre artístic. Fan art amb vidre.

- **Què representa l'art per tu?**

És molt difícil respondre. Jo ho veig com un mitjà o dispositiu perquè arribi a tothom: l'art que no és accessible no hi crec. I que remogui alguna cosa. Que et commogui. Ara interessa més la instal·lació artística, però per mi ha de fer pensar. Tothom hi ha de tenir accés. Ha de remoure i commoure.

- **Què en penses d'aquestes paraules de Pablo Picasso?**

Un pintor és un home que pinta el que ven. Un artista, en canvi, és un home que ven el que pinta.

A l'època de Picasso, la figura de l'artista no venia tant. Ara els grans artistes venen a una empresa. Aquesta gent com Jeff Koons (que fa escultura amb globus inflables) per exemple té un exèrcit de gent que els envolta.

Crear, fer el que sents, hauria de ser el primer i després vendre. Però és molt temptador fer per vendre. Els que se saben enfocar, arriben. Però jo no podria dormir a les nits. Vull ser coherent amb el que faig.

- **Tens alguna anècdota relacionada amb l'art?**

En tinc moltes. Des de situacions estranyes que han passat a inauguracions com a fets rars d'alguns companys artistes. Per exemple, les inauguracions són espais on hi ha menjar i beguda i hi he vist gent de la classe alta de Barcelona ben estranys. Una altra curiositat és que tinc un amic que és artista i la seva parella és molt feminista. Ara bé, qui fa els escrits sobre les obres d'art d'ell és ella i no ho volen dir. Fan veure que ho pinta i ho escriu tot ell. Ella queda darrere l'artista, a l'ombra i és feminista...

- **Quina pregunta consideres que podria fer als altres artistes que entrevistaré?**

Hauries de fer-los preguntes sobre quines figures són importants en aquest món. Per exemple, quins marxants coneixen, quins galeristes...

Annex 2

Transcripció de l'entrevista realitzada el 2/01/2023 a la Laura Sayols Martínez

NOM I COGNOM: Laura Sayols Martínez

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Porqueres, 18 d'octubre de 1996

FEINA ACTUAL: Auxiliari administrativa a la clínica Salus Infirmorum de Banyoles

ESTUDIS: CEIP l'Entorn de Porqueres, ESO a l'institut Pla de l'Estany, batxillerat a l'institut Josep Brugulat i Grau de Belles arts a la Universitat de Barcelona (2014-2018). Màster en gestió cultural (2018-19) pràctiques a l'ajuntament de Banyoles i especialització en comunicació i màrqueting d'esdeveniments (UOC 2020-21).

LLOCS ON HA EXPOSAT: A la Sala Multicultural de Canyelles (Garraf) hi va exposar una pintura. Va participar amb l'obra 'Así, sin más' 120x124:

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Des de petita que ja demanava papers i colors als meus pares. M'agradava molt dibuixar i pintar. Els meus companys de classe feien extraescolars esportives, per a mi no m'interessava. Mestres de l'escola els van dir als seus pares que podia fer una extraescolar de pintura. Em van apuntar al taller dels germans de Palau a set anys. Però com que havia d'anar a Banyoles a fer-la, van buscar més endavant algú de Porqueres i així no m'havia de desplaçar tant. Gonzalo Tabuenca va obrir un estudi a Porqueres i m'hi vaig apuntar. Ara s'ha jubilat i ven el seu taller.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

Sí. Mai ho he volgut deixar. Sempre he fet quadres. Els regalo, els venc i també tinc algun encàrrec.

Volia ser professora d'art, però vaig fer una substitució a Vilafant i no em va agradar el sistema educatiu. No tenien gaire material per fer la matèria i els alumnes triaven l'optativa de visual i plàstica perquè a les altres feien exàmens. Això no em va motivar per continuar essent professora. M'hauria agradat tenir una classe amb alumnes que tinguessin ganes de fer la meva assignatura, ganes de dibuixar, crear i pintar.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

No estan exposades. El que faig és posar-les a Instagram i també em va bé el boca a boca. Faig quadres i els penjo. Si algú li interessa, els venc. Si algú vol un encàrrec, també ho faig. Són compradors de la comarca.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Ara pinto en aquarel·la. Faig formats petits, però també puc fer-ne de grans. Vaig començar amb els de Palau i ells t'ensenyen els pastels, carbonet i et deixen l'acrílic al final. Per arribar a l'oli tardes més.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

La quantitat no la sé. No sé dir un número. Molts quadres.

- **Vius de l'art?**

No, estic treballant d'auxiliar administrativa a la clínica Salus Infirmorum de Banyoles i abans havia treballat en una agència de viatges de Bescanó.

- **Si tinguessis l'oportunitat de viure de l'art que fas, deixaries la teva feina?**

Sí.

- **Pintes cada dia?**

Ara per la feina no. Durant la pandèmia sí.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Com que em considero una persona nerviosa em deixo temps: una setmana per pensar la idea, faig la preparació del material i pinto, la següent setmana una altra capa, deixo reposar l'obra i me la torno a remirar fins que la dono per acabada. Depèn del format o la tècnica tardo més o menys. Si sé que l'he d'entregar aviat, m'organitzo el temps.

- **Vens els teus quadres?**

Sí. Però ara és la meva afició. No depenc econòmicament d'això. Tinc una altra feina.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Depèn del material i del temps dedicat. No he fet mai una exposició per vendre, comptaria què he gastat de material i amb quantes hores l'he fet. Hauria de preguntar a artistes de més o menys la meva edat i currículum similar quant fan pagar les seves obres per tenir-ne una idea. M'informaria abans de decidir un preu pels meus quadres.

- **A on els vens?** Els venc per Instagram.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admires?**

Sempre m'he inspirat amb artistes com: Josep Beulas pels paisatges i Zao Wou-ki quan feia quadres amb tinta xinesa. També he admirat un pintor que es diu Martínez Lozano i les seves aquarel·les.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

M'agrada més l'abstracte que la figura humana. Sempre acabo pintant paisatges, l'horitzó... És on em sento més còmode.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

M'inspiro sobretot en el paisatge i potser perquè soc d'aquí, en l'estany. En realitat em sento més a prop de l'abstracció, que del realisme concret. El meu art neix del desig d'expressar allò que sento.

- **Quins artistes del Pla de l'estany coneixes?**

Conec en Daranas, Tabuenca, de Palau, Xicu Cabanyes i Josep Masdevall.

- **Què representa l'art per tu?**

És el meu moment. És una forma de tenir temps, relaxar-me i la part maca és el resultat. Ho has fet tu i et representa. Per mi la pintura, a través del paisatge és el que em permet vehicular les meves emocions.

- **Quines figures consideres que són importants en el món de l'art?**

Aquest món no l'he viscut. És important el teu representant artístic.

Annex 3

Transcripció de l'entrevista realitzada el 3/01/2023 a Raimon de Palau Juncà

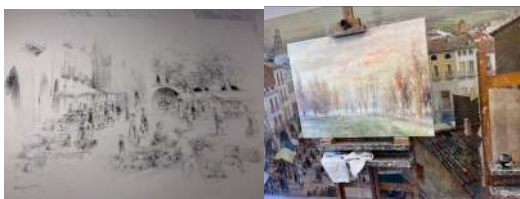
NOM I COGNOM: Raimon de Palau Juncà

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: 20 de desembre de 1957

FEINA ACTUAL: Pintor

ESTUDIS ARTÍSTICS: Estudis amb el seu pare, Joan de Palau i Buxó

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

El meu germà, en Joan, i jo des de ben petits, cap als 7 o 8 anys anàvem al taller del nostre pare i vèiem tots de quadres i pintures. Era el nostre ambient.

El meu pare ens va ensenyar que és l'Art en majúscula. Som molt exigents. Si considerem que no està bé l'obra, l'estripem i tornem a començar. Mitjanies no val. O ho fas bé o et dediques a una altra feina.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

Sí, segur. El nostre pare ens va dir que érem lliures de dedicar-nos al que volíem. Però, tot i això, vam voler ser pintors com ell. I vam començar a anar a mirar exposicions, pintar al natural...

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Fa quaranta-nou anys que pintem i tenim obres exposades a tot Espanya, també en tenim a Nova York, Chicago, Noruega, Alemanya, Bèlgica, a particulars.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Bàsicament faig postimpressionisme. Com el meu pare. El meu germà i jo pintem igual, no es pot distingir qui ha fet cada quadre. L'única diferència és que jo pinto amb l'esquerra i ell amb la dreta.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?** Entre el meu germà i jo hem fet unes 10.000 obres.
- **Vius de l'art?** Sí.
- **Pintes cada dia?** Sí, pinto unes vuit hores al dia o més.
- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Depèn de l'obra, del tema o de com estic, ja que tinc dies molt macos i altres que tiraria els quadres per la finestra. Per exemple, les pintures amb cera, com aquesta de l'estany, trigo uns dos mesos.

- **Vens els teus quadres?**

He fet moltes exposicions, però també venc quadres aquí, ja que a la gent li agrada parlar amb el pintor i estar a l'estudi del pintor, on ha fet l'obra.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Depèn de la qualitat. Primer la qualitat i després ve el preu, no el revés. És molt difícil decidir el preu. El preu d'una obra amb cera o pintura és bastant semblant. Pintura potser és una mica més car. Aquest que tens aquí al davant per exemple són 800 euros i m'hi he estat dos mesos. N'hauria de valdre uns 3000, però no.

N'hi ha que posen el preu a dalt de tot i et cau l'ànima als peus perquè veus que l'obra no s'aguanta per enlloc. L'important, però és ser honest, no presumir de res, fer la teva, callar i pintar.

A vegades, quedem entesos la sala i nosaltres amb el preu. Nosaltres no rebaixem els preus, perquè semblaria una tómbola i no és això.

- **És diferent el preu d'un dibuix a la cera que un d'aquarel·la?**

És bastant semblant. Potser amb la pintura és una mica més, però depèn de les hores. Amb els dibuixos a la cera m'hi passo moltes hores.

- **A quines galeries has exposat i venut quadres?**

-La Sala Braulio (Castelló de la Plana) potser hem fet 25 exposicions.

-Pinacoteca (Barcelona) vam fer una col·lectiva.

-Sala Prat (València)

-Sala Iris i Guadiaro (Bilbao)

-Claustre (Girona)

-Banyoles. Dues exposicions

-Sevilla

-Maite Muñoz (Barcelona i Madrid)

-Traç d'art (Sabadell)

Fa vuit anys que no exposem, per culpa de la crisi, ja que no sabem si vendríem o no i hi ha molta feina per preparar una exposició, perquè hem de fer quaranta o cinquanta quadres i només tenim un any i mig.

- **Quin tant per cent es queden?**

Quan vaig començar les exposicions, l'artista s'emportava un 75% i el galerista el 25%. Va anar canviant a 70% i 30%, 60% i 40% i actualment 50% i 50%. Això t'estic parlant de fa uns anys ja. I què vol dir això, que l'exposició tenim un any i mig per preparar-la i els galeristes només exposen els quadres onze dies. Les despeses de la sala el pintor l'ha de pagar i es queden la meitat de l'obra venuda i al final no ens queda pràcticament res. Ho trobo exagerat. Com a mínim penso que estiguin un mes exposades les obres. A més a més, no t'asseguren que venguin les obres. Això depèn dels compradors. I si durant aquests onze dies ensopegues mal temps, per exemple, t'hauràs gastat 3000 euros per res.

El meu germà i jo fa molt que no exposem. Hi va haver fa vuit o nou anys la crisi econòmica i després la pandèmia. Moltes sales han tancat.

El Claustre de Girona, al carrer nou, estan oberts perquè tenen més de 2000 socis. Venen alguna cosa, però ho té obert perquè ella ho vol. Ha reduït molt la venda.

El meu pare ja ens ho deia fa 40 anys. A la vida ens trobarem de tot. Hi haurà temps que vendreu molt, temps molt bons, i també hi haurà temps de crisi. Però sobretot confieu. Ho heu de fer molt bé i treballar molt per vendre. És difícil. Ara per l'artista que comença ho té complicat perquè primer et demanaran l'obra per mirar, després porten dues i les penjarem i ja veurem. Es comença així a les galeries. Si a la gent li agrada, diuen porta'n dues més. La gent va veient la teva obra de mica en mica i et va coneixent. Més endavant t'ofereixen una exposició.

- **Com registren els quadres que deixeu a l'exposició?**

Els donem una llista on escrivim per exemple: quadre 1, l'estany, mida x, preu x.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

A part del meu pare, de la pintura impressionista francesa m'he inspirat en alguns pintors com Monet, Renoir, Sisley, Manet...

La pintura impressionista catalana també n'hi ha de molt bons com Joaquim Mir, Jimeno, Ramon Cases, Rossinyol, en Pruna... També admiro els grans genis de la pintura com Velázquez, Goya, Tiziano, el Greco, Rembrandt...

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant?**

Sempre pinto el mateix estil, ja que soc fidel amb mi mateix. Jo no pinto per si un estil es porta més o menys. Un ha de ser conseqüent. Si no ets fidel amb tu mateix, et perds.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

M'inspiro en el paisatge, els colors del paisatge d'on sigui (Besalú, Banyoles, Olot), el mercat, la plaça major... Cada lloc té el seu entorn en particular. Tot això ho tinc al cap i pinto de memòria. No anem al lloc a copiar, branca per branca. No és això. Fem la nostra versió del que hem vist. La creativitat ve de l'expressió del que veiem. La naturalesa ens ensenya, és la gran mestra, però llavors hem de ser nosaltres que en fem una versió. És molt important fer una obra d'art d'allà on vius. Jo si anés a Suïssa, Itàlia, Alemanya, Àustria, Suècia... és clar que faria quadres bonics, però jo no conec el seu paisatge. Faria quadres més superficials. Per conèixer, has de viure-ho, estimar-ho. Llavors van endinsant més i fem una simbiosi. Nosaltres intentem fer això. El meu pare en una de les exposicions va escriure quan se li demanava el currículum: El meu currículum vitae és treball, estudi i el silenci. Era un home molt senzill, però molt profund i culte.

- **Quins artistes banyolins coneixes?**

De sant Esteve de Guialbes conec en Benet Costa. Som amics. Coneixia en Vilà, en Güell, en Met Geli, Barraca (que fa un art conceptual més aviat, minimalista, escultura amb matèria).

- **Què representa l'art per tu?**

La vida. Nosaltres sense art no sé què faríem. L'art és una cosa molt maca, però molt difícil. Ja que una cosa és pintar i que sigui bonic i ja està i que sigui una obra d'art és una altra cosa, un altre món. L'art no et ve per si sol. Has de barrinar-hi molt.

Annex 4

Transcripció de l'entrevista realitzada el 5/1/2023 a en Jaume Geli Julbe

NOM I COGNOM: Jaume Geli Julbe

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 22 de febrer de 1967

FEINA ACTUAL: Dissenyador gràfic i artista visual i plàstic

ESTUDIS: primària a l'escola al Baldiri Reixach, ESO i el batxillerat a l'institut Pere Alsius i Torrent i cinc anys a la facultat de belles arts a la Sant Jordi de Barcelona. Es va especialitzar en pintura l'any 1990. Mentre estudiava belles arts, també l'interessava el disseny gràfic. Sense fer cursos, va anar-se endinsant en aquest món, autodidàcticament. Era l'època que hi havia els primers ordinadors dedicats això i a ell l'interessava.

LLOCS ON HA EXPOSAT: (Em dona l'enllaç on hi ha la informació: https://58e31d33-f582-4b92-af76-d3d8818ab194.filesusr.com/ugd/b1edb9_092d7b69b6724e01ae36b8481fba38ce.pdf)

OBRA:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Ja de ben petit. Em ve per la via materna. La meva mare era dibuixant, il·lustradora. Des dels 18 anys que ella treballava per una editorial. Hi havia uns llibretots que eren com els còmics d'ara de prínceps i princeses. Aquella època estava molt sexualitzada. Hi havia la versió masculina que eren 'Las hazañas bèlicas' i la versió femenina de princeses. A mi m'interessava molt el dibuix i vaig començar a presentar-me a alguns concursos i en vaig guanyar uns quants. Quan la meva mare va veure aquesta afició que jo també tenia, va portar-me prim amb en Joan de Palau, després a Girona amb un altre que no recordo un cert temps, després vaig tornar a Banyoles amb en Juncà que feia una versió de pintura més abstracta i llavors ja vaig fer belles arts.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant o en el món de l'art?** Sí, ho tenia clar. S'ha de dir que amb onze anys, els estius anava al taller de casa. El meu pare era metal·lúrgic i curiosament jo ara segueixo l'ofici. Sé soldar, treballar el ferro. Ara l'utilitzo per a la part plàstica, per fer escultures. Ho tenia molt fàcil. Anar a treballar i portar el taller que ja estava muntat, però no ho vaig veure mai clar. Em tirava molt més l'altra part, l'art. Sabia que m'hi dedicaria d'alguna manera o altra. No és fàcil, però sí.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí. Ara tot això ha canviat molt. Diguem que el mercat artístic des de fa vuit o deu anys, des de la famosa crisi econòmica que hi va haver, se n'ha anat a fer punyetes. Jo ja fa molts anys que vaig decidir que la meva feina de dissenyador m'alimentaria com per no haver de dependre de l'altra. Perquè l'art és com una borsa.

Si jo hagués volgut dedicar-me a les arts plàstiques ho podia haver fet. Ara bé quan prens la decisió de portar una trajectòria artística en aquest país, comporta que hauria hagut de prescindir de tenir una família. Almenys que la teva parella es faci càrrec de totes les despeses... A altres llocs no és així. Si vas al nord de França Alemanya o Suïssa és una altra història. Cada país té una aportació al teixit artístic diferent.

- **Quin tipus d'art fas?**

Soc multidisciplinari. Vaig fer l'especialitat de pintura i vaig estar molts anys fent-ne. Però ara no pinto, estic fent una altra disciplina que és fer instal·lacions o muntatges dintre d'un espai i intervenen altres elements.

Curiosament els darrers anys estic fent diverses versions. Per una banda, hi ha la versió de l'escriptura. He escrit quatre o cinc llibres. No són només de poesia o escriptura sinó que són llibres que apareixen en paral·lel al que estic creant. Per exemple, estic pintant o fent escultures i al mateix temps vaig escrivint sobre allò que estàs treballant. Aquests treballs d'escriptura serveixen per fer créixer també l'obra. Estic fent projectes a partir d'una idea. Aquests projectes comporten a vegades escultura, intervencions en el paisatge... Et passaré material gràfic, dossiers, pàgina web perquè vegis exemples. N'hi ha molts. Ara estic fent un projecte a Agramunt. M'agrada molt anar a l'aire lliure, els canvis que hi ha a l'exterior i convertir-lo en llenguatge artístic. Perquè en aquest llenguatge hi cap tot, tot és possible.

Estic fent pseudoescultura perquè agafo peces que trobo, pedres troncs o arbres morts i els reconverteixo. Per la banda del taller, faig intervencions amb ferro amb aquestes peces i és escultura perquè soldo, munto i li dono volum.

Al final, la pintura que havia anat desapareixent, ara curiosament tornarà a aparèixer. Vull tornar a fer-ne, però no com la feia. Tindrà a veure amb el que estic fent ara. Incursions amb la natura.

He anat a aprendre també gravat i el dibuix no el deixes mai perquè és una eina bàsica.

També estic fent textos. Com que els agrada com escric, la gent me'n demana. Per exemple, tinc amics artistes i em demanen els textos que acompanyen al catàleg. Ara n'estic fent dos de cop. Per exemple, hi ha una exposició de sis dones artistes que fan a Santa Coloma i els estic escrivint el text de la presentació. Té la seva dificultat perquè estàs parlant de l'obra d'altra gent, però com a artista és més fàcil que en parli jo.

- **Vius de l'art?**

Jo tinc els meus clients, però estic també dintre d'una cooperativa. Som uns quants dissenyadors, busquem clients i ens repartim la feina. Hi ha qui és periodista, un altre que crea més continguts, publicitat... Tenim de clients el Palau de la música de Barcelona, auditori de Girona, auditori de Granollers... Intentem que els clients siguin dintre de l'àmbit cultural si podem. Però no descartem altres tipus de feina.

Tenia també l'opció de l'ensenyament. Vaig estar a llistes, però quan em van cridar estava en una altra feina i ho vaig deixar estar. He fet tallers com a extraescolars.

- **Vens les teves creacions artístiques?**

Jo tinc molt clar que no vull entrar en el mercat. Fa molts anys que vaig decidir-ho perquè és un tema de llibertat. El mercat et condiciona l'obra. Et poden demanar 'Fes més obres d'aquelles', quan tu consideres que el tema ja està esgotat, no has d'anar repetint. Tinc amics i coneguts que hi estan i em sembla molt bé, però en el meu cas no m'hi sentia bé. A part del tema de l'oscil·lació econòmica. Pots estar èpoques molt bé i d'altres deixats de la mà de Déu.

Hi ha tota una sèrie de punts que s'han de tenir en compte. No és només fer una peça i posar-la a la venda. Hi ha tot el tema de les xarxes socials que et promocionen per exemple. Poden ser un aparador per vendre o per promocionar. Al final, l'interès de l'artista més que per vendre és que et vinguin a veure l'obra i hi hagi un reconeixement. Jo estic en aquesta fase. Per això m'estic movent molt i vaig a molts llocs.

Estic donat d'alta d'autònom perquè tinc moltes despeses i alguna vegada tinc alguna entrada perquè en algun dels espais que em conviden a exposar em diuen que els faci les factures del muntatge. Si no el fes jo, haurien de pagar algú que ho fes o el transport. Em quedo de totes maneres a zero. Però no passa res, aconseguir tenir un equilibri entre despeses i guanys em sembla bé. No busco diners, m'interessa una altra cosa. És complicat. Hi ha artistes diferents. Hi ha artistes que van a una galeria i delegant tota la part comercial. Tenen una relació amb la galeria, els demanen més pintures d'un tipus i aquests artistes els fan. Així venen. Els promocionen i els fan moure. La part econòmica és ben senzilla: venen, tant per cent per l'artista, tant per cent per a la galeria.

També hi ha l'artista que s'autogestiona. Jo venc, no puc dir que no vengui. Però són a uns altres preus. Podríem dir que són de quilòmetre zero. Regalo molt i cedeixo molt. Prefereixo que les obres estigui circulant en comptes d'estar tancades al taller.

Cal dir que els artistes som molt generosos perquè et diuen 'Necessito una peça' i la cedeixes, però hi ha unes despeses que no es comptabilitzen mai: el transport o el muntatge. Per exemple, jo he fet una exposició a Agramunt i si calculem dues hores i mitja de viatge, he fet vuit anades i tornades, alguna vegada m'he hagut de quedar a dormir allà... tot això, exposicions que jo subvenciono per exemple, que algú em demana que hi exposi, me n'acabo anant a mil euros segurs. I anant molt amb compte. És un acte de

voluntariat.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

Et diré que els últims vuit anys han estat una bestiesa. Gairebé les 24 hores del dia estic treballant. Disseny i a partir de les quatre.

- **Com decideixes el preu que els poses? A on els vens?**

Jo posaria el preu d'una obra meva per 1500 euros i la galeria la posaria a 15000 i no em sembla bé. No hi vull entrar perquè llavors tu passes a ser aquell que vens quadres a 15000 euros i no.

- **A quines galeries has exposat i venut quadres?**

Per la tipologia d'obra que faig què m'ha passat. Doncs que he hagut de buscar espais una mica grans. Tinc peces o instal·lacions que poden fer de sis a vuit metres. Ara tinc una exposició a l'espai Guinovart a Agramunt (Lleida) del 6 novembre 2022 al 26 febrer 2023. És un espai que està molt bé. És lluny, però. És una fundació. Què tenen les fundacions? Doncs que són sense ànim de lucre, conviden a artistes amb una trajectòria que els interessa. Hi tenen una sala que es diu espai petit i jo hi tinc l'exposició.

També he exposat a la fundació Valvi a Girona. El senyor Vidal va muntar un espai per promocionar artistes. Hi he fet tres exposicions individuals i una de col·lectiva. Una l'any passat, una altra en fa tres i l'altra fa set anys. També hi he fet de comissari d'artistes que m'agraden i els he proposat una exposició.

He fet intervencions per exemple al puig de sant Martíà i he anat tres vegades a la factoria d'aquí Banyoles. Com que és com una caixa negra, pot ser un lloc per fer les meves exposicions perfectament.

Cal dir que amb la pandèmia ha estat molt complicat. Tenia exposicions programades i les van posposar. Però quan van poder obrir la gent no hi podia anar lliurement. Havien d'anar fent grups de setze persones. Vaig haver de reconvertir l'exposició en una visita guiada. Em vaig haver de reinventar per la situació que vivíem.

Els espais grans a mi em van molt a favor perquè s'assemblen molt al taller on treballa. És una nau molt gran. Mitja és activa encara i l'altra és per mi.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Una obra puc estar-hi des de deu minuts a dies. Hi ha molta tipologia. A vegades hi ha un

tipus d'obres que són de tenir una idea molt senzilla, un tronc que li faràs un tall i li clavaràs una planxa i això és un tema constructiu. M'interessa més quant trigo a pensar o decidir com serà l'obra. Jo treballo molt a partir la idea de l'observació. L'important és la mirada, per això m'agrada molt córrer pels paisatges i buscar el que crec que busco, la matèria que ningú vol i faig coses. Aquest tipus de material és observació, és possibilitat de treure-la d'allà i portar-la al taller. I sobretot a partir d'esbossos. Treballo molt el dibuix. Tinc llibretes per cada projecte i les vaig omplint. Allà hi escric. Llavors si agafes el context, una obra que diguis és bona, puc estar-hi dies o setmanes. Això si no tinc un dia d'entrega, ja que és un cas especial, intento que no passi. Si tens un procés natural, doncs la deixo allà, li vaig intervenint i treballo diferents obres a la vegada. Quan veig que està, fotografio l'obra i penso com ha d'anar. Si és una obra molt voluminosa el problema és on la poses. Tot i que tinc un taller gros, tinc poc espai.

El mateix em passava amb les pintures. Hi havia qui havia guanyat un concurs i hi havia estat no gaires hores, perquè era un tipus de pintura abstracte, més fresca, més directa i molt expressiva. Però també havia fet pintures que hi havia estat un mes. Amb la pintura he guanyat diversos premis. Els supermercats Aldi van fer un premi de pintura. Primer vaig guanyar la fase de Banyoles, després la de Girona, la de Catalunya i al final la d'Espanya. I vaig quedar primer d'Espanya

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Sí, n'hi ha molts. Cada època n'hi ha de diferents. Tinc la idea que les arts plàstiques les pots expressar de moltes maneres, per això faig moltes coses. A partir d'un treball que vaig fer de poesia balear, vaig llegir molts poetes i m'he posat en contacte amb molts de Catalunya i he fet dibuixos de poemes seus. I m'he inspirat molt a partir de les paraules per crear peces. He com il·lustrat el que m'interessava.

- **Quins artistes banyolins coneixes?**

En conec molts: En Xari (calidoscopijocs@gmail.com), Joan Oliver, que és molt bon artista. Ho va deixar un temps, però jo dic que no es deixa mai. Perquè sé que hi ha algun dia que tornen. També conec en Marc Currià i en Josep Masdevall. També vaig conèixer en Lluís Güell, un dels millors artistes que hi ha hagut en aquest país en els últims anys. I la meva mare el va ensenyar a dibuixar. També vaig conèixer aviat en Xicu Cabanyes, en Jordi

Bosch, bé, tot el grup del Tint 1 i Tint 2, que van remodelar el Tint per fer una sèrie d'exposicions que havia de veure art conceptual, art modern... També he anat coneixent en Paco Daranes, l'Olga Perez de Crespià...

- **Què representa l'art per tu?**

Jo puc fer coses que poden ser dintre el context artístic, però no tenen per què ser art, si ens posem puristes, l'art és en el moment certes peces o obres que fas que tenen un valor superior. Hi ha peces, moments o exposicions que dius que estan ben fetes, perquè les idees es veuen ben portades i estan connectades en l'actualitat. I això fa que una peça tingui més importància. Per tant, en cada moment hi ha maneres de representar l'art diferent. Per això l'art va canviant al llarg de la història i es troben noves maneres d'expressió. Quan hi ha una guerra l'art canvia molt amb l'abans i el després.

També hi ha una altra part més personal que és on evokes tot el que la rutina no et permet. Que és l'expressió més lliure, esbojarrada, pensaments que no tenen utilitat. L'art en si no té cap utilitat, ningú el necessita massa. A diferència dels artistes, que sí que el necessitem, ja que quan no en faig em sento pitjor. Trobo que és una necessitat i una manera de viure.

Annex 5

Entrevista realitzada el 20/1/2023 al regidor de cultura de l'Ajuntament de Banyoles

Miquel Cuenca Bosch

- **L'ajuntament em podria cedir un lloc per poder fer l'exposició artística?**

Hauries de parlar amb el centre d'estudis comarcals i demanaria el Tint, mal anomenada llotja del tint. Tot i que no em semblava un bon lloc expositiu, és el lloc més important que hi ha hagut d'exposicions a Banyoles, ja que hi va haver dos grups d'avantguarda, que era

Tint 1 i Tint 2, que el nom el prenen d'allà. És només parlar amb el centre d'estudis i veure si pots fer-ho allà, no crec que hi hagi cap inconvenient.

- **Com podria fer per posar-me en contacte amb aquest centre d'estudis?**

Ja et posaria amb contacte jo, amb la Roser Masgrau, la presidenta. L'únic problema és que l'Afònica volen fer una exposició allà.

- **L'ajuntament té una llista amb tots els pintors o escultors de Banyoles?**

No, l'ajuntament no en té cap, però estem fent un pla estratègic de cultura i una mesura d'aquests és fer un directori d'artistes de Banyoles i comarca, però el dia d'avui no en tenim.

Si vols et puc dir alguns artistes: la Maria Monegro, és una noia Dominicana, que fa tres anys que viu a Banyoles, et recomano que la posis.

Un altre artista molt important és en Miquel Samaniego. És professor d'art a Barcelona a l'escola La Massana. Aquest noi és qui té el taller aquell que es diu el torn, és un centre d'art. L'Anna Estarriola, que està a Finlàndia, és germana d'en Josep Estarriola. Està fent una carrera allà, molt interessant i fa 20 anys que està a Hèlsinki i està becada pel seu govern. En Josep Masdevall, professor del Brugulat. La Lúa Coderch. Suposo que només vols fer gent que estigui viva. Un dels artistes més nacionals que ha tingut Banyoles, tot i que ara està inactiu, és en Josep Ponsatí. Els anys 70 i 80 es fa fer molt famós per les escultures inflables. Va tenir molt d'èxit nacional i crec que va anar fins a Kassel, Alemanya, que és la gran exposició d'art contemporani internacional. També va anar Nova York... Tres artistes més són les tres noies de la Martiriana, que és un col·lectiu d'artistes que treballen allà, és un lloc on hauries d'anar. La Roser Cussó, la Paula Clay i la Jordina Ferrando, treballen amb ceràmica.

L'Anna Bahí té una mena de taller i galeria d'art a la vila olímpica, el Blau d'Art. Va fer un llibre, *Paisatge i Aigua*, que recollia tots els pintors que han representat l'estany. La meva mare també té una galeria d'art, la Teresa Vallmajor. També has de fer segur en Gonzalo Tabuenca, Benet Costa, Josep Estarriola, Josep Cruañas, en Toni Torres, l'Àngel Planes, Eudald Santamaria, Josep Llorens, Miquel Tarrés.

Un que és artista ocasional i que últimament ha sortit molt a les notícies és en Jordi Gimferrer, et recomano que parlis amb ell.

La Carla Gispert, també has de tenir en compte.

Cal que acotis una mica els artistes i et centris més en els pintors.

- **Quines galeries o exposicions hi ha aquí Banyoles?**

És molt ràpid de dir, el Taller dels germans de Palau, el Blau d'Art, Art en Brut, el Torn, la Martiriana, l'espai d'art i la Fundació Lluís Coromina i el fons Teresa Vallmajor.

A part d'aquests, també hi ha llocs que a vegades fan exposicions, com La Local Cooperativa, Can Xabanet, els Joncs...

- **Per obrir una galeria d'art, que s'ha de complir i fer?**

Per obrir una galeria d'art o exposició, ha de donar d'alta el negoci, explicant quin tipus de negoci és. I complir els permisos i les llicències corresponents, però com qualssevol altre negoci, no té diferències o especificitats comparades en altres negocis. Això sí, té un condicionant, a diferència d'una botiga que no s'espera una quantitat massiva de gent, una galeria d'art sí que es creu que és un lloc que es diu de pública concurrència, vull dir que pot ser un lloc en què hi pot haver grans concentracions de gent. Per tant, s'ha d'anar amb compte, en tema sortit d'emergència i altres coses, perquè no és el mateix una carnisseria petita, on hi haurà com a molt deu persones, comparat amb una galeria d'art que hi pot arribar a haver més de quaranta persones.

- **Per tant, si l'ajuntament em cedeix un lloc com el Tint per fer l'exposició, tot això caldria revisar-ho o no?**

Bé, això és diferent, és diferent obrir un negoci d'una galeria d'art a voler utilitzar l'espai de la llotja del Tint per fer una exposició. Primer lloc, l'edifici és municipal, però no de gestió municipal, està cedit al centre d'estudis comarcal de Banyoles i la planta baixa que és el lloc expositiu, sí que l'ajuntament té un dret d'ús com a titular, però ho ha de consensuar amb el centre d'estudis. Llavors si vols exposar allà és millor demanar-ho directament al centre d'estudis. T'hauràs d'ocupar del muntatge i les seves despeses i l'obertura, tot l'altre és responsabilitat de l'ajuntament, ha d'haver-hi alarmes...

- **Consideres que s'hauria de fer això en algunes dates en específic?**

Per fer això, una cosa és la disponibilitat del lloc, no crec que hi hagi molts problemes, tot i que a vegades fan casals. I l'altre és pensar l'època idònia. A Banyoles hi va haver una

tradició que va ser inaugurar les exposicions noves per Sant Martíà, això funcionava molt bé, ja que el dijous i divendres, totes les galeries obrien consecutivament, això fa anys quan hi havia unes quantes galeries d'art. Seria interessant fer-ho per les festes d'agost. És un mes estrany, ja que perds població i la guanyes, però al final hi ha molta gent que es queda. Pensa una cosa, tot el que puguis vincular amb una altra activitat, sempre t'ajudarà molt més, ja que el poder de convocatòria és més gran.

Fer-ho el Tint és com un reconeixement a la que ha sigut la sala d'exposicions municipals amb més història.

Annex 6

Transcripció de l'entrevista realitzada el 14/04/2023 a en Jordi Bosch Lleó "Barraca"

NOM I COGNOM: Jordi Bosch Lleó

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 17 de febrer del 1957

FEINA ACTUAL: Jubilat

ESTUDIS: Va anar a l'escola Baldiri Reixach a fer primària i a l'institut Pere Alsius i Torrent a fer BUP i COU. Inicià els estudis de biologia a la universitat, però els deixà al primer any i començà a treballar a la banca.

És un artista autodidacte. A partir de 1978 s'interessà per l'escultura i va anar a classes de l'escultor gironí Domènec Fita. Va practicar el modelatge en terracota. Al taller de Xicu Cabanyes al Bosc de can Ginebreda fa un gran tomb en el seu art i practica assemblatges, entorns, instal·lacions...

EXPOSICIONS INDIVIDUALS:

- 1981: La primera exposició anomenada 'Exercicis sobre un llapis' la va realitzar el gener de 1981 a la sala La Penyora de Girona. Era un monogràfic conceptual sobre el món tridimensional i objectual del llapis de dibuix.
- 1982: 'Exercicis sobre un llapis-2' a la sala Caixa de Pensions de Banyoles.

- 1983: 'Diàleg del motllo i el color'. El març exposà a la Penyora de Girona contramotlles procedents de la indústria d'imatgeria religiosa d'Olot manipulats amb un cromatisme esvaït i de gammes fredes que a partir de llavors li serà característic.

Començà a treballar les possibilitats del paper emmotllat, tant les bobines com els fulls. Té obres bidimensionals. Emmotllà elements urbans i paviments domèstics (tapes de claveguera, voreres, terrasses...). I les exposà a la Galeria Art-3 de Figueres.

-1984: 'Pintures i escultures de paper'. Galeria d'Art a Banyoles.

-1985: el mes de gener inicià un nou tipus d'experiència: la pintura sobre neu, que Jaume Fàbrega l'anomenà 'Nivopintura' o 'Nivotintura'. És una intervenció pictòrica paisatgística efímera que utilitza la neu com a suport i pigments de caràcter divers.

'Pintures' i document gràfic NIVOPINTURA a la Galeria Canaleta de Figueres.

- 1986: 'Plates de cartró i polièster' a la sala Penyora de Girona. Nivopintura Pas de la Casa (Andorra): vídeo i documentació a la sala Metrònom de Barcelona.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

- 1979: Sala Fidel Aguilar. Girona. 'Mostra antiimperialista'.

- 1980: Casa de Cultura. Girona. 'Estudi d'art Fita'.

- 1981: Fontana d'Or. Girona. 'Centenari Rafel Masó'.

- 1982: "1a mostra d'escultura contemporània'. Església de Sant Domènec. Girona.

- 1983: Art-33. Girona.

-1985: Mostra d'art i música. Girona, muntatge 'La llarga agonia de Tancredo Neves'. 1a mostra d'escultura d'avantguarda al Firal d'Olot. Instal·lació amb forespán i terres de colors a la Llotja del Tint a Banyoles. 'Nivo' 'Primera mostra d'art. I 1a biennial d'Art F.C Barcelona. Girona.

OBRES:

OBRES CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Jo sempre he pintat i dibuixat des de petit, 10 anys o menys. Al voltant del 1975 vaig començar a posar-m'hi de debò. La meva primera exposició col·lectiva a Girona va ser el 1979. I el 1981 vaig fer la meva primera exposició individual que es deia "Exercicis sobre un Llapis", a la Penyora.

Vaig conèixer en Xicu Cabanyes i a part de fer-me polir escultures em va ensenyar moltes coses. Un dia em vaig presentar a casa seva amb una peça de fang que era la còpia d'un os de l'escudella de la seva mare i volia que ell em digués què en pensava. Va deixar el que estava fent i em va donar un llibre d'en Henry Moore tot dient que havia d'estudiar. Vaig tirar la peça que havia fet a les escombraries i en Xicu em va fer anar a l'estudi d'en Fita. Considero en Fita el meu mestre i al cap d'uns anys l'Àngela Rodeja ha estat la meva galerista.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran series artista?**

No, perquè no et sabia dir per què pinto o faig escultura. Ho faig per perdre el temps i m'interessa. No em vaig plantejar si continuaria de gran pintant o fent escultures. Cada persona es planteja una cosa diferent. Per exemple en Picasso volia ser un geni i tenir molts de diners.

No sé per què remeno en el camp de la plàstica, però sí que sé que no puc deixar de fer-ho. Encara que no visqui de l'escultura i la pintura sí que visc l'escultura i la pintura.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí. Ara actualment és molt complicat exposar si no ets un artista molt reconegut. Tenia un galerista que agafa la meva obra i feia exposicions al Canadà, França, Madrid... Això arriba

a un moment que quasi havia de pintar per ells.

Si algú l'interessa la meva obra, la venc amb uns preus molt raonables, però arriba un moment en què el galerista es quedava el 60%. Això vol dir que perquè jo guanyés alguna cosa, l'obra l'havia de vendre molt més cara. Però va arribar un moment en el qual jo no viva de l'escultura ni la pintura vaig dir que fora galeristes i que ja venia les obres jo.

Vaig estar un temps intentant dedicar-me només això per poder viure. I vaig veure que això era molt complicat i que per fer-ho necessitava una multinacional o un galerista que apostés per mi.

Actualment, el mercat de l'art, si no tens un representant o una galeria és molt difícil.

Tinc diverses obres exposades a l'aire lliure a diferents poblacions com Banyoles, Porqueres (passeig d'escultures de Can Ginebreda), Cornellà del Terri, Palol de Revardit o Sant Gregori.

Entre altres llocs, he exposat a Can Ginebreda (Porqueres); Arco (Madrid); Art Expo (Montreal-Canadà); les galeries Metronom i Angela Rodeja (Barcelona); Expoart, Espais i sales municipals (Girona); Sala Tretze (Banyoles); Art-3 (Figueres); Les Bernardes (Salt), bars restaurant com La Penyora (Girona), Piscalabis (Barcelona) i 1929 (Banyoles). També ho ha fet a Olot, Blanes, Sarrià de Ter, Cotlliure, Niça i Cannes (França).

- **Quin tipus de pintures fas?**

L'any 1986 hi va haver una gran nevada i el gran camp d'aquí davant de casa va quedar ben cobert de neu. Vaig pensar que era una gran tela natural i podia servir com a suport de la meva pintura. Vaig fer servir tècniques aerogràfiques, esquitxades, quadriculats... i vaig començar a pintar sobre la neu o, en rigor, a tenyir-la, ja que aquest material s'absorbeix amb rapidesa. Soc el primer artista que ho ha fet en tot el món. Així aquesta pràctica artística com el land art, l'art de la terra o del paisatge té el paisatge no com a pretext, sinó com a centre, objecte i subjecte de l'acció artística. La Nivopintura és una intervenció artística que té com a suport el paisatge. Els pigments que utilitzo són naturals: terres, marro de cafè... perquè no perjudico el sòl i les pastures.

Vídeos, fotografies i diapositives sobre aquesta pràctica artística són també, en certa manera, l'obra i en formen part, ja que la intervenció és fugaç, però es manté documentada

a través de la imatge mecànica. Així tenim nivotintura-vídeo, nivotintura-polaroid o nivotintura-foto.

Vaig fer la nivopintura *El Bullidor* realitzada al Pas de la Casa (Andorra) l'any 1987, d'una extensió de 20.000 m² i enregistrada per la Televisió Espanyola per emetre en el programa Punt de Fuga, i Sang de neu, espectacle pictoricoteatral realitzat amb Babaus Teatre l'any 1997.

He realitzat nivopintures als Alps, als Andes, a Karakorum i també a l'Himàlaia.

També he fet moltes més coses. La meva primera exposició individual vaig utilitzar el llapis Staedtler i vaig fer diverses coses amb aquest objecte. Vaig triar un llapis perquè l'humà va utilitzar el grafit com a primer pigment per pintar. I com que això va fer s'iniciés una mica l'art, i per això vaig escollir el llapis.

També he fet moltes escultures en forma d'escala, ja que mentre escalava vaig caure i quasi perdo la vida. Això em va marcar molt. I lligo l'escala amb l'escalada.

També vaig fer una sèrie de quadres que es deia "Memòria de la Terra" que ajunten escultura, pintura... Aquí també incloïa els llapis Staedtler.

A més a més, he fet diversos llibres, un d'ells és de dibuixos i haikus que expliquen històries del Pakistan.

- **Has pogut viure de l'art?**

No, no he pogut viure de l'art. Ara estic jubilat, però vaig treballar a la banca. Ara estic jubilat de la feina de la banca, però no jubilat de la feina relacionada amb l'art.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No ho sé. És una pregunta molt difícil. No les tinc comptades, moltíssimes. 1000 o més segur.

- **Pintes o fas escultures cada dia?**

Sí, per mi és com una feina, però ho faig perquè m'agrada. Sempre intento trobar un temps per invertir-ho aquí al taller.

- **Quant trigues a pintar un quadre o fer una escultura?**

Per exemple una escala trigo una setmana, no treballo les vuit hores diàries, però m'he d'esperar que la cola s'assequi.

- **Com vens les teves obres?**

Depèn, la gent a vegades ve al taller i em demana una obra pel casament o també puc funcionar per encàrrecs, actualment estic fent una escultura per una porta d'una casa.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Em costa moltíssim posar un preu. Si ho poso molt barat, la gent es pensa que és una mala obra i si ho poso molt car, diuen que la meva obra val massa diners. Depèn de les hores que m'hi he passat fent l'obra i mida decideixo un preu. Per exemple una escala et pot costar o 400 euros o 1000, tot depenen d'aquests factors. Sobretot per quanta estona hi he estat fent-la.

Abans no m'havia de preocupar d'això, ja que el galerista que tenia col·locava els preus ell. Però donaven molt pocs diners.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

N'hi ha molt de bons. Sempre m'ha interessat molt tots els artistes dels anys 60 que intervenien en el territori i modificaven el paisatge. Igual que tothom m'ha interessat molt en Picasso, en canvi, en Dalí no tant. També Marcel Duchamp, però no per la seva obra sinó pel que va dir, ja que va canviar la manera de veure l'art. D'aquí m'ha interessat en Tàpies.

- **Quins artistes del Pla de l'Estany coneixes?**

Jo sempre he tingut molta relació amb en Xicu Cabanyes, igual que amb en Lluís Vilà i Lluís Güell. També he fet treballs conjunts amb en Jaume Gelfí. Després de més joves, jo conec en Miquel Samaniego. Un altre d'aquí molt important és en Ponsatí, és dels millors artistes d'aquí. En Lluís Roura també és molt bo. Igual que en Tabuena i els Germans de Palau.

Annex 7

Transcripció de l'entrevista realitzada el 5/5/23 a en Xicu Cabanyes

NOM I COGNOM: Xicu Cabanyes Collell

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Serinyà, 28 de setembre de 1945

FEINA ACTUAL: Artista, escultor. Havia treballat a can Constans.

OBRES:

OBRES CEDIDES PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Com vas començar a tenir aquesta afició cap a l'art?**

Les coses se t'apareixen. Hi ha coses que t'agraden, que no t'agraden i no has de saber per què t'agrada, saps que allò t'agrada i ja està. I a mesura que passa el temps penses si t'hi pots dedicar i penses si ho pots fer la teva vida. I aquí comença la teva lluita de si ets capaç o no, si t'hi guanyaràs la vida, si et respectaran i el que tiris endavant sempre anirà marcat per si t'ho aproven o no, perquè en aquest món som molts i no n'hi ha prou de tenir una bona idea sinó que tots han de veure que és una bona idea.

- **De petit ja començaves a treballar amb escultura?**

Sí. Vaig descobrir els ganivets, que em servien per treure d'una pedra, d'una fusta, tallar-ho i a mesura dels anys vaig saber que això es deia escultura.

- **Tenies pensat que de gran continuaries tenint aquesta afició a l'escultura?**

Un de can Constans va dir que un noi de Centenys sabia fer flors i em van dir per anar a treballar amb ells. Va representar molt per mi perquè vaig conèixer les eines, maneres de marca, com dibuixar i llavors a partir d'aquí va començar una lluita que encara perdura.

- **A part d'escultura, també fas pintura?**

No, jo sempre m'he quedat amb escultura. És un altre estat d'ànim.

- **Què vols dir amb estat d'ànim?**

La gent que ens trobem bé i a gust remenant amb escarpes, macetes... és un altre estat d'ànim que els pintors que ells el seu estat d'ànim és no passar-se de la ratlla, ser pulcre...

Nosaltres, en canvi, els escultors ho fem sobre la marxa.

- **Quant vas trigar a fer les escultures que podem trobar al bosc?**

Això no se sap mai, perquè una escultura la comences, la deixes reposar... Hi ha moments que penses que no l'acabaràs perquè no és bona, però un altre dia penses que és bona.

- **Quan vas començar a fer aquest bosc?**

Jo ja volia un bosc, però primer havia de fer diners. Ja era gran, tornant de la mili, que vaig poder aconseguir aquests diners. Quasi els 30 anys.

- **Encara el bosc és incomplet?**

Sí, encara queden escultures per posar. Per exemple, veus aquest motlle? Són els meus peus. Aquí a fora hi ha els peus d'uns 3 metres i quan jo no hi sigui els posaran a un lloc del bosc i semblarà que jo hi descansi, hi sigui a sota.

- **El lloc condiciona l'escultura?**

Normalment sí, primer estudio el lloc i després faig l'escultura. Però pot passar d'una altra manera, una escultura t'agrada molt i has de mirar on podria quedar bé.

- **Te'n recordes quan i per què vas tenir la idea de crear un bosc amb escultures?**

No, una idea neta no. Però sempre he volgut tenir un bosc, perquè de petit el tenia i pensava quan seria gran també el tindria.

- **Quantes escultures hi ha al bosc?**

N'hi ha unes 150 escultures.

- **Vius de l'art?**

Sí, però havia treballat abans a Can Constans.

- **A part de tenir escultures exposades aquí, en tens a altres llocs?**

Sí, a molts llocs d'Europa: Estocolm, Itàlia... Són gent que han vingut aquí i han preguntat quant costaria fer-la allà.

- **Són exposades a galeries?**

No, són empreses particulars.

- **Has exposat mai en galeries?**

No, ja que amb escultures són molt complicades.

- **Aquestes escultures les van comprar i es van importar al país?**

No, les vaig fer jo allà. N'hi ha una de 22 metres i les altres són més petites de 2 metres. Les peces són com rèpliques d'escultures d'aquest bosc.

- **Les escultures exposades aquí i altres llocs d'Europa, estan a la venda?**

No, no estan a la venda.

- **Aquí has dit que tenies 150 escultures, però arreu del món saps quantes?**

Potser en tinc 150 més, però no he comptat exactament quantes.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat o t'agradi molt?**

A mi m'agraden tots, a tots els hi tinc respecte. La gent del Renaixement m'agrada molt, però l'actual també. Totes les propostes són bones i tu en el fons tens influència de tots. En el temps ets una mica de Michel Angelo, una mica de Juli González, una mica de tothom, perquè la gent no neix ensenyada, ja ho veuràs.

- **Per fer les escultures t'inspires només amb l'ésser humà?**

La majoria sí, però també m'agrada molt l'escultura no figurativa, la geometria també, les que no expliquen històries. Ara estic fent un muntatge amb llibres, que es dirà la plaça del saber. És un treball que ara vindran molts de llibres, la gent que els ha de llançar i vindran aquí. Segurament rebre crítiques, ja que potser algunes persones no els hi agradarà veure depèn de quin autor penjat en un pal.

Informació extreta sobre el vídeo que ens va posar en Xicu Cabanyes:

La casa on va néixer estava envoltada de boscos. Ell i la seva germana cada dia els havien de travessar per anar a l'escola. Però es van mudar, en Xicu va enyorar molt tota la naturalesa que l'envoltava, per això es va prometre que algun dia tindria un bosc.

Fent ninots de fusta amb un ganivet va descobrir el que seria la passió de la seva vida, l'escultura. Des d'aquell moment no ha deixat d'esculpir.

Quan va ser propietari del bosc, va començar a netejar-lo juntament amb els seus pares i el seu oncle.

Les venus paleolítiques que va veure a una revista el van marcar per tota la vida. Les seves formes rotundes li explicaven la grandesa de la feminitat, l'erotisme... Aquestes van fer que s'inspirés per fer la seva primera col·lecció d'escultura, "Les Dones Cangur".

Sempre ha estat amic i admirador de les dones, mentre les esculpia ha trobat la complicitat del visitant, admirant la bellesa amb la mateixa intensitat amb què ho faria davant del paisatge o de la immensitat del mar.

El bosc de can Ginebreda ha fet de contenidor d'idees. El restaurant, punt de trobada del bosc, s'han fet més de dues-centes exposicions de tota mena d'artistes plàstics, també conferències, debats polítics...

Annex 8

Transcripció de l'entrevista realitzada el 3/7/2023 a l'Hortènsia Belmonte Soler

NOM I COGNOM: Hortènsia Belmonte Soler

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Girona, 23 de maig de 1955. Viu a Serinyà des de 1990.

FEINA ACTUAL: Jubilada. Era professora de ciències a l'institut Pere Alsius i Torrent de Banyoles.

ESTUDIS ARTÍSTICS: Classes amb en Domènec Fita. És autodidacte. Valora positivament els professors de visual i plàstica que va tenir a l'institut. Li van ensenyar dibuix. Sobretot la professora que es deia Goicoechea.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

De molt petita, de sempre. Quan era petita anava a Llançà i no hi havia gaires coses per distreure'm així que vaig començar a dibuixar. Quan tenia sis o set anys el meu pare ens va portar a la meva germana i a mi plastilina per primera vegada i hi vam fer de tot. Ens va encantar.

De més gran vaig anar amb en Fita a Girona. Tenia una galeria d'art al costat de la llibreria 22. Hi vaig anar un curs perquè m'ensenyés oli. Ell deia que abans de pintar s'ha de saber dibuixar. Ens feia fer dibuix al natural. Teníem dos germans, un noi i una noia. Venien i feien de models. Nosaltres els havíem de dibuixar usant diferents materials: carbonet, tinta xinesa, fent servir pinzells, llapis... Ens canviava el material. Primer vam començar que s'hi estaven un quart, després 10 minuts, 5 minuts fins que va passar que els havíem de dibuixar mentre ells caminaven. Havíem d'atrapar el moviment. Érem poca gent a la tarda. Després de treballar aquí a l'institut, anava cap a Girona. Hi vaig aprendre molt.

Ens feia fer sempre dibuixos al natural, un bodegó per exemple, i a cap d'uns dies et trobaves el mateix bodegó que te'l feia fer en abstracte. Deia 'Ara desdibuixa'. I em feia molta gràcia perquè dia 'Abans de desdibuixar has de saber dibuixar'.

Un dia ens va dir que ens ensenyaria a fer textures. Era una cosa diferent. Ens va ensenyar a fer aquests quadres que estic fent jo. Al final del curs vam fer una exposició conjunta a la

casa de cultura de Girona i jo vaig fer la textura de l'estany. Ens va plantejar un repte. Representar alguna cosa intangible i jo vaig fer la tramuntana. Vaig fer el mar enfadat perquè jo l'he vist sempre a Llançà. Quan en Fita el va veure va dir que sí que era la tramuntana. Em va fer molta il·lusió. Aquest el té en Jaume.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

No. Les regalo. En tenen amigues meves, companyes, la Mar, la Júlia, la meva germana, la meva fisio de Girona que me'n va demanar un... Jo les he regalat perquè he pensat que havien de tenir una obra me va.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Faig quadres amb incrustacions. Utilitzo materials naturals o reciclats (oueres, taps...). El primer quadre d'aquest tipus el vaig fer a l'institut Pere Alsius amb motiu d'una temàtica de centre sobre el reciclatge. Diferents alumnes hi van estar treballant. A darrere del quadre els vaig fer signar. Va ser l'any 2001 i hi van participar tots els alumnes de primer d'ESO. Així era una manera de combinar la part científica i la part artística. La gent es pensa que per fer una obra artística necessites moltes coses i no. Pots reutilitzar. Jo ho vaig aprendre amb en Fita de Girona. Faig una pasta que pot ser més o menys líquida i hi puc enganxar diferents objectes o materials. Amb els dits, amb forquilles, ganivets, claus, pedres, fulles, pots imprimir o modelar. El que m'agrada més a mi és pintat, però modelat.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No les he comptat. Força. He fet quadres, pintat sobre roba o joies.

- **Has viscut de l'art?**

No. Era professora de ciències naturals. No ha sigut una feina per mi. Faig art perquè m'agrada, no per guanyar diners. Necessito crear les idees que em venen.

En Jaume Domènech sempre em deia que m'hauria de dedicar a l'art i plegar de professora. Però jo no ho veia així. A mi m'agradava molt fer classes. L'art em complementava. És una manera d'expressar el que sento. Jo em sento bé fent-ho i ara tinc temps.

- **Si haguessis tingut l'oportunitat de viure de l'art que fas, hauries deixat de ser professora?**

No perquè m'agradava molt la feina que feia. De fet, la trobo a faltar.

- **Pintes cada dia?**

No, cada dia no. Jo pinto quan en tinc ganes. No és una afició contínua. Ho faig quan em ve bé. No podria no dibuixar o pintar. A més, fent ciències. Abans que no hi havia tantes coses, havies de dibuixar (cors, pulmons...).

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Per fer una textura necessito una setmana. És un procés llarg. Primer he de fer tota la pasta que poses sobre la tela i li dones la forma. S'ha de deixar secar, per tant, necessites un dia o dos. Depèn del temps. Llavors ho has de pintar i deixar secar. Llavors treus el relleu. No és fàcil fer textures.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Admiro molt en Fita. Em va ensenyar moltes coses. No admiro un artista en concret. Sempre he visitat museus. Però que m'hagin inspirat no. He conegut molt en Lluís Roura. Em fa molta gràcia com tracta els paisatges, però no tinc un artista que m'hagi inspirat per fer jo llavors els meus quadres. Ell fa uns paisatges com si ell estigués molt lluny. Una altra professora que pintava era la Neus Coromines. Ella pintava cels. Era molt curiós perquè feia alguna cosa ben petita a sota la tela i la resta era cel perquè deia que el cel sempre canvia i són tots diferents.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

Sempre he anat fent textures, però també pinto aquarel·les, faig joies... Sempre m'ha agradat molt dibuixar i he fet dibuixos de la natura: flors, peixos... Però reals. No imaginats. Això m'agrada molt, però vol molta paciència. I si fas classes és complicat. He fet el sostre del laboratori de ciències de l'institut. S'ha d'acabar encara però. Em va fer molta il·lusió fer-lo. Va ser una idea de fa molts anys amb un grup que teníem. Vam decidir fer una cèl·lula vegetal perquè la idea era que entréssim al laboratori com si fóssim tot una cèl·lula. El projecte va estar parat un temps perquè hi havia molta humitat. Ens van fer mal els braços... La Teresa com jo no podíem pintar el sostre. Un dia li van dir amb en Jaume Geli i va venir. Com que les cèl·lules no tenen color, per això estan fets sense color. Falten coses que hem de fer.

Jo veig que les joies que faig són com escultures. No seran mai per exemple un anell llis de joieria diguéssim. Faig escultures en petit i m'agrada molt. La Gemma, professora del taller

de Girona on vaig aprendre a fer joies, sempre em diu que faig petites escultures amb les joies que creo. Suposo que necessito fer coses orgàniques que representi la natura.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

Amb la natura, l'estany... Vaig tenir una professora que ens feia dibuixar animals reals. Llavors feia servir els meus dibuixos a la Normal, magisteri. Els seus alumnes havien de reconèixer quin animal era a partir dels meus dibuixos. Per exemple, tenia una gamba i llavors havien d'omplir el dintre.

Annex 8

Transcripció de l'entrevista realitzada l'11/7/2023 a Miquel Samaniego

NOM I COGNOM: Miquel Samaniego Alzina

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 1 d'agost de 1985. Viu a Porqueres i té el taller a Cornellà del Terri.

FEINA ACTUAL: Fa classes de ceràmica a la Pica de Banyoles.

ESTUDIS: Va fer la primària a can Puig i l'ESO al Brugulat. Les primeres classes de pintura la va fer al [Centre Excursionista de Banyoles](#). Del [2001](#) al [2004](#), fou deixeble de [Gonzalo Tabuenca](#), al mateix temps que cursava el batxillerat artístic a l'[Escola de Belles Arts d'Olot](#). Llicenciat en [Belles Arts](#) per la [Universitat de Barcelona](#).

LLOCS ON HA EXPOSAT:

L'any [2004](#), a l'edat de 18 anys, Samaniego presentà la seva obra públicament i per primera vegada al bar banyolí [El Passeig](#). Durà aproximadament un mes.

L'any [2008](#), exposà del [15 de febrer](#) al [6 de març](#), a la [Llotja del Tint](#) la seva obra *Símbols*. 18 peces que giraven al voltant de dos eixos principals; una interpretació personal sobre la religiositat del passat, incorporant elements estètics de l'art romànic, per una banda, i una reflexió sobre la decadència de la humanitat, per l'altra.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Des de ben petit, m'interessava dibuixar i els seus pares l'inscriuen, a l'edat d'11 anys, a classes de pintura al [Centre Excursionista de Banyoles](#). Durant dos anys la professora [Dolors Pinatella](#) li va ensenyar. Del [2001](#) al [2004](#), vaig anar a pintar amb en [Gonzalo Tabuenca](#). Vaig fer el batxillerat artístic a l'[Escola de Belles Arts d'Olot](#) i després vaig anar a estudiar [Belles Arts](#) a la [Universitat de Barcelona](#).

- **Els primers anys, tenies pensat que faries escultura?**

No. De fet, vaig començar fent pintura a Belles Arts. Després vaig descobrir el fang i la ceràmica. M'he format més en ceràmica. Ho vaig fer a la Bisbal. Vaig aprendre el torn i el modelatge. Tinc un taller a Banyoles de ceràmica i arts plàstiques que es diu la Pica. De cursos formals no n'he fet més. Experimento dia a dia. Parlo amb altres artistes.

- **Quin tipus d'obres fas?**

Ara el que em representa més són aquestes escultures/testos. Potser és el que em defineix més. Sempre intento que hi hagi un acompanyament de la pintura. Al final són peces escultòriques pintades. Faig escultura policromada. Pinto sobre una estructura de tres dimensions.

- **Vius de l'art?**

No. La Pica és el que em dona per viure. L'espai on hi faig classes. No tinc la necessitat de

moure la meva obra per exposicions per fer diners. No visc de la meva obra. Simplement, si la gent li agraden les meves peces contacten amb mi i les veng.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí, estan a la venda. Ara estic fent unes escultures amb fibra de vidre grans i sí que tinc ganes de vendre-les quan les acabi. He venut moltes obres, testos, pel restaurant de can Xapes. Tenen els meus testos a les taules. Arran d'això molta gent em truca i en veng. Em poden dir com volen l'ull, de quina mida... i ho faig. Veng molts cops per encàrrec.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Valores la feina que et porta. Però és molt relatiu perquè la feina gran és pensar l'obra, més que no portar-la a terme. I com es valora això? L'interessant és el concepte de la peça que he fet. I com es calcula? Un paleta sap quin preu té a l'hora, el material val tant... Però els artistes ho tenim difícil. Parlo amb companys i els pregunto Què en penses que posi aquesta peça a 150 euros. La mida també hi fa. Per simplificar, poso preu per mida. Hi ha la feina i el material.

Jo poso el preu que penso que no em sabrà greu despendrem d'aquella obra. Hi ha peces que els hi agafes estimació. Has de fer valdre la teva feina. No fem una feina mecànica. És una feina creativa.

- **A quins llocs has exposat?**

A part del Tint vam anar a Polònia. Tot i que no m'he mogut gaire de la Comarca. Em costa molt moure l'obra. Si tinc temps, prefereixo crear obres d'art. No trucar a gent per fer exposicions. Jo creo i si hi ha la possibilitat ho faig. He participat en la ruta de l'art de Castelló d'Empúries. No m'interessa tampoc tenir un marxant.

Quan era jove tenia més ganes d'exposar les obres que feia i ara en tinc menys. He fet més exposicions de pintura que d'escultura. No necessito ensenyar el que faig per estar bé.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Soc molt fan d'artistes matèrics com en Miquel Barceló o en Tàpies. M'agradaven les pintures matèriques amb molta densitat de materials. Anselm Kiefer m'apassiona.

- **Sempre pintes o fas escultura del mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

Des que vaig començar la carrera la meva pintura ha canviat molt. Em vaig dedicar a

buscar més el realisme. Vaig tenir una llarga època que investigava molt sobre les pintures matèriques. De mica en mica, la figura va anar tenint protagonisme. La matèria es va anar desdibuixant. Tot i que hi queda, però d'una manera més subtil. Vaig fer quadres sense matèria. Les teles les preparo jo, les rovello posant-les sobre plaques metàl·liques. Queda una part de la investigació que vaig fer als meus inicis, però més subtil. El tret realista ha recuperat espai en detriment de la matèria.

- **Com a sorgir la idea de fer aquestes escultures?**

Vaig estar fent de professor a la Universitat de magisteri ensenyant plàstica a alumnes que seran mestres. Per ampliar coneixements a sota del meu pis a Gràcia hi havia un centre on hi ensenyaven ceràmica. M'hi vaig apuntar amb la companya que hem muntat l'escola d'aquí a Banyoles, la Pica. Vaig pensar que l'escultura amb ceràmica era un nou horitzó per explorar. El món de les tres dimensions em va obrir un gran ventall de possibilitats.

Vaig estar portant l'espai artístic municipal de la Llotja del Tint durant el 2010-15 perquè el conserge de la sala que es deia Quim es jubilava i els joves artistes vam considerar que no era possible que es tanqués l'espai que teníem per exposar la nostra obra. Fèiem de tot: muntàvem, fèiem de conserges... Va desgastar-nos molt. Tot i que vaig conèixer moltes persones.

- **Quins artistes banyolins coneixes? Hi tens relació artística? Quina?**

A molts, en Marc Estany, Marc Currià, Jordi Martínez, Clara Gispert... Tots els del Tint XXI.

- **Què representa l'art per tu?**

L'art és una forma de vida. M'agradaria que la societat interessés més per temes culturals. Sí que els interessa la música, però i les arts plàstiques?

Annex 9

Transcripció de l'entrevista realitzada el 5/7/2023 a Miquel Masclort de la galeria d'art El Claustre de Girona

La Galeria d'Art El Claustre està situada al carrer Nou, número 9, de Girona. Es va inaugurar l'any 1983. Van ampliar la seva superfície l'any 1991 amb l'adquisició dels baixos número 10 del mateix carrer.

L'any 1996 van obrir una nova galeria al carrer Nou, núm. 8 de Girona. En aquest espai hi

tenen una mostra permanent del Fons d'Art de la Galeria El Claustre, i com a sala d'actes o conferències.

A Figueres hi tenen dos espais. Van obrir una nova galeria l'any de 1999 al carrer Sant Pau i l'any 2013 un ampli espai situat al núm. 25 de la Rambla.

El Claustre té més de 1.000 m² dedicats al món de l'art.

- **Quan van obrir la galeria d'art?**

Ara fa uns quaranta anys. Es va inaugurar l'any 1983 i l'any 1991 vam ampliar-la amb els baixos número 10 del mateix carrer. Cinc anys més tard vam comprar el núm. 8. El Claustre té més de 1.000 m² dedicats al món de l'art.

- **Com és que obrissin aquest negoci?**

Perquè a la meva dona l'apassiona l'art. No vivíem d'això només. Jo era advocat i vaig ser 19 anys jutge. Els meus fills també són advocats. Aquella noia que acaba d'entrar és la número dos de l'Ajuntament de Girona.

El meu fill va ajudar a recuperar les figures de l'arqueta de Banyoles. Gràcies a ell les van recuperar. De fet, està fent un llibre sobre això. La Irene Rigau va dir-me un dia que haurien de fer fill adoptiu de Banyoles al meu fill. Li estan molt agraïts per tot el que va fer.

A Figueres hi tenim també dos espais.

- **És un negoci que té beneficis? Funciona? Hi ha demanda?**

Des que vam inaugurar fa 40 anys la nostra galeria n'han obert i tancat cinquanta-dos. En queda una de petita que exposen litografies.

No és un negoci fàcil, és molt arriscat. Abans no tenien rebuts tornats i ara ens en retornen. Els truquem i diuen ja passarem, ja vindrem... I què has de fer, posar-los al jutjat per cent euros?

- **Però mentrestant ells tenen l'obra.**

Exacte. No et paguen o costa que et paguin i ells la tenen a casa.

- **Què s'ha de fer per poder muntar una galeria?**

El primer que s'ha de fer és declarar-la a hisenda. És bestial que ens demanin un 21% d'IVA quan és cultura el que estem oferint, en canvi, les revistes pornogràfiques tinguin un 4%. Això no és normal.

- **Per això tanquen tantes galeries?**

Sí, és complicat. Perquè el negoci funcioni s'ha de tenir molt de prestigi personal, conèixer la gent i que ells et coneguin a tu, tenir-lo molt ben muntat, pintors de primera línia, que es venguin les seves obres.

- **Com es prepara una exposició? En quant de temps?**

Actualment, les exposicions les pactem en dos anys d'antelació. El temps que es dedica a mostrar l'obra depèn. Sempre es pacta amb l'artista.

- **Qui posa el preu?**

Sempre l'artista. El preu el posa el pintor i es discuteix el tant per cent que hi ha de marge.

- **Quin tant per cent és?**

Depèn. Es pacta. Posar un preu és difícil. Si és massa alt no vendrà, si és massa baix diran que és ordinari. Tenim dos tipus d'artistes: els que encara gràcies que els hi vulguem exposar les seves obres i el pintor que encara gràcies que ens vulgui venir.

- **Com organitzen la informació que hi ha al costat dels quadres o escultures?**

Al costat de les obres hi ha el nom de l'artista, títol de l'obra i preu. Hi posem el preu perquè així no han d'estar preguntant tota l'estona què valen les peces. Així queda clar.

Quan algú reserva l'obra hi enganxem un gomet verd i quan la tenim venuda, es treu la targeta amb la informació i hi posem una altra que diu adquirida i un gomet vermell.

- **Es poden endur les obres llavors?**

No. No entreguen el quadre o escultura fins que s'ha acabat l'exposició.

A darrere dels quadres hi posem una fitxa amb la informació de l'artista i del quadret:

Títol:	Autor:
Tècnica:	Referència:
Mides:	Observacions:
Preu:	Condicions de venda:
Client:	Autoritzo a Galeria d'art el Claustre efectuar en el
Venut el dia:	compte bancari especificat en aquest document el
• ☐	
Soci	càrrec de totes les factures i rebuts relacionats en les
• ☐	
Soci nou	condicions de venda així mateix detallades, servint
• ☐	
No soci	aquest document com a ordre de domicialització
A entregar el dia:	en normativa i format Sepa.
Adreça:	Entregat el dia:
Codi i població:	DNI:
Telèfon:	Signatura

- **Què és la referència?**

La referència és com s'identifica l'obra. Quan entren les obres a la galeria se'ls dona un número.

- **Els germans de Palau em van dir que havien exposat aquí.**

Jo era molt amic del seu pare. De fet, el dia que va morir en Joan de Palau jo hi era. Els seus fills també han exposat aquí. Segueixen la pintura del seu pare.

Jo tinc molta relació amb Banyoles. Si mai hagués de marxar de Girona, no aniria a viure per exemple a Santa Coloma de Farners. No. Aniria a Banyoles. De jove hi anava molt. Al Flora per exemple. I hi sortia amb noies d'allà i elles venien a les festes de Sant Narcís.

La Irene Rigau va dir-me que haurien de declarar al meu fill Carles, que també és advocat, fill adoptiu de Banyoles perquè gràcies a ell van poder recuperar les figures de l'arqueta. Aviat trauran un llibre sobre això.

Annex 11

Entrevista realitzada el 31/7/2023 a la Txell Darné Teixidor

NOM I COGNOM: Txell Darné Teixidor

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 3 de setembre de 1980

FEINA ACTUAL: il·lustradora de l'empresa Londji de Banyoles i també té un estudi de disseny juntament amb en Joan Gómez que es diu Canseixanta.

ESTUDIS ARTÍSTICS: Va estudiar il·lustració a l'escola Massana de la UB de Barcelona (2000-2003) i va acabar els estudis a l'École des Arts Décoratifs d'Estrasburg (2003).

LLOCS ON HA EXPOSAT:

Fira Internacional de Portugal, Ilustrarte (2003)

Fiera Internazionale del Libro per ragazzi Bologna (2004)

Exposició a Otani Memorial Art Museum, Nishinomiya City (Japó, 2004)

Biennal d'Il·lustració de Bratislava (2007).

Biblioteca de santa Cristina d'Aro (2020)

i entre el 2020 i 2023 en diverses Biblioteques de les comarques gironines.

OBRA

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

He il·lustrat diversos contes infantils i juvenils per les editorials:

Cruïlla: 'El Drac de Banyoles', 'El rei, la bruixa i el sacerdot', 'Variacions',

'La dona que va matar els peixos', 'El Circ'

Oqo: 'El Sultà i els ratolins'

Planeta: 'El gran llibre de la cuina'

La Galera (llibres de text), Teide (llibres de text), Cruïlla (llibre de text), Abadia de

Montserrat: 'Elionor i les oquetes del rei Maó', 'El flautista d'Hamelin' i

Efadós: 'Ferran Adrià, de gran vull ser cuiner!' i 'El mariner de Sant Pau'

Barcanova: 'Paraules Mirall'

Ferrocarrils de la Generalitat: 'Núria, una supermarmota'

Editorial La Fragatina: 'En el Jardín', 'Què és la mare' i 'Cançó de bressol per a despertar a un nen'

Editorial Takatuka: 'Un muntanya qualsevol'

Editorial Loyola: 'Una receta para ser feliz'

Editorial Nanit: 'Louisiana o els camps de cotó'

Ajuntament de Banyoles: 'El drac de Banyoles' i també he col·laborat a TV3 amb el programa 'Una mà de contes' amb el conte 'La Granota assedegada'.

També he col·laborat en diverses revistes: Cavall Fort, BarçaKids...

He participat en diversos concursos entre els quals destaca:

Primer premi d'Il·lustració de l'Instituto Nacional de la Juventud (INJUVE-2003)

Segon premi Calendari Raima de Barcelona (2000) i finalista en el Premi d'Il·lustració

Raima (2014)

He participat en diverses exposicions:

Fira Internacional de Portugal, Ilustrarte 2003; en la Fiera Internazionale del Libro per ragazzi Bologna 2004, l'Exposició a Otani Memorial Art Museum, Nishinomiya City (Japó, 2004), en la Biennial d'Il·lustració de Bratislava (2007).

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició per l'art?**

Des de petita m'agradava dibuixar, però el que desconeixia era que hi havia l'ofici d'il·lustrador. Jo volia fer Belles Arts, però tampoc sabia cap a quina branca decantar-me. Pel camí, vaig conèixer una noia que estudiava il·lustració a l'Escola Massana, vaig fer les proves d'accés i vaig entrar. I em va encantar!

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries fent creacions**

artístiques?

No en tenia ni idea. El que sí que tenia era molta il·lusió i motivació. M'apuntava a concursos i en vaig guanyar algun. Això va ser un trampolí perquè em comencessin a oferir projectes diversos que tots els encarava amb la mateixa il·lusió. Crec que això és el secret, posar la mateixa il·lusió a totes les coses perquè surtin tal com tu vols. I aquestes són després la teva imatge i el que ajuda a trobar nous projectes.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

No, tot i que he fet alguna exposició i n'he venudes.

- **Quin tipus d'art fas?**

Faig il·lustració, collage.

- **Fas il·lustracions sempre o també fas algun altre tipus d'art? Pintes quadres per exemple?**

Sempre faig il·lustracions, però per diferents suports: jocs, trencaclosques, contes, cartells.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

Ostres, moltes, entre contes, jocs, trencaclosques, no m'hi he posat mai a comptar-les, però potser un centenar. Un dia haig de posar-m'hi!

- **Vius de l'art? Sí.**

Sí.

- **Pintes, dibuixes o fas art cada dia?**

Sí, cada dia il·lustro, és el meu mitjà de vida.

- **Quant trigues a fer una il·lustració?**

Depèn de cada projecte, si és un àlbum il·lustrat entre dos i tres mesos. Si és un trencaclosques, també.

- **Vens les teves il·lustracions?**

La imatge sola no, però a vegades ho he fet, si m'ho demanen. Les meves il·lustracions es venen a través dels jocs o els contes.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Ostres, és molt difícil, depèn de la il·lustració, la mida...

- **A on els vens?**

Si ho he venut ha sigut en alguna exposició o a particular.

- **A quines galeries has exposat i venut il·lustracions teves?**

A la llibreria l'Altell de Banyoles

- **Quin tant per cent es queden?**

No ho recordo, però crec que res.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Sí, admiro a l'Isidro Ferrer, la Mar Ferrero, l'Arnal Ballester, en Pep Montserrat, entre d'altres.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

Sempre canvio, vaig provant noves tècniques, necessito estar provant

Contínuament. Tot i que sempre conservo la meva essència.

- **En què t'inspires en les teves il·lustracions?**

Amb paisatges, sensacions, intento expressar amb imatges el que no es pot expressar amb paraules.

- **Quins artistes banyolins coneixes?** Paco Daranas, germans De Palau,

Tabuenca, Xicu Cabanyes...

- **Hi tens relació artística? Quina?**

Sí, ens coneixem.

- **Què representa l'art per tu?**

És una forma de vida, de pensar, d'entendre. D'expressar el que potser amb paraules és molt més difícil.

- **Tens alguna anècdota relacionada amb l'art?**

Sempre dic, que quan faig una obra mai sé com acabarà o què passarà. Amb el primer conte que vaig fer, és el *Sultà i els ratolins*, vaig acabar anant a Marroc. L'instituto Cervantes ens va invitar a mi i a l'escriptor a viatjar a Marroc i fer la presentació del conte. Va ser una experiència molt autèntica i especial.

Annex 12

Transcripció de l'entrevista realitzada el 28/7/2023 a Lluís Roura Juanola

OBRA:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Aquesta afició va sortir pràcticament de carambola i gràcies que en aquell temps no hi havia mòbils perquè sinó Lluís Roura mai hagués estat pintor. Què passava? Resulta que jo em passava hores al bosc des dels deu anys fent de pastor o bouer guardant ramats de bous i vaques. Allà les hores són interminables i a tal de distreure'm portava un bloc i anava dibuixant les vaques, el gos, el meu sarró, els arbres i les cases del poble que tenia al davant. Com he dit, aquell temps jo amb un mòbil m'hagués distret molt més que dibuixant el meu entorn, però per la meva gran sort els mòbils encara quedaven lluny.

- Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant o en el món de l'art?

Els primers anys en un entorn de pagès el que busques és un ofici per no fer de pagès. Podia haver estat mecànic, cambrer o qualsevol altra cosa, però quan tenia catorze anys una persona es va fixar en els meus dibuixos. Aquesta persona és la que seria més tard el

meu cunyat, Ramon Turon. Ell tenia estudis universitaris i en veure els meus dibuixos em va dir: "Saps que podries ser pintor?". Jo em vaig quedar sorprès perquè pensava que els pintors s'havien acabat amb Velázquez i Goya. No obstant això, li vaig preguntar: "Quant guanya un pintor?" i ell em va contestar: "Passaràs molta gana". I així va ser durant quasi un any a Barcelona. Però ha valgut molt la pena.

- L'any 1958 vas començar a fer els primers blocs de dibuixos i el pintor Joan de Palau et va donar les primeres lliçons artístiques a l'escola Municipal d'Arts i Oficis. Per què creus que diuen que ets un artista autodidacte si a part d'aquestes lliçons pictòriques, vas fer dos cursos de dibuix a la Llotja de Barcelona on vas rebre els consells dels pintors Fèlix Revello de Toro i Frederic Marés? Et consideres autodidacte?

Totalment autodidacte, ja que ningú, començant per Joan de Palau, no em varen ensenyar a dibuixar ni a pintar. Però ell ho va fer molt bé, que era escoltar-me i aconsellar-me i la seva presència em donava energia i em motivava per fer els meus dibuixos entorn de la Casota de Sant Miquel.

A l'Escola de Llotja vaig fer dos cursos. Allà hi havia exactament Felix Revello de Toro, però el que em van ensenyar no em va servir per res, ja que els professors a les dues hores de classe passaven a mirar el teu treball tres minuts. Sí, en canvi, em van ensenyar a fer modelatge. Tot i que ser escultor no ha estat la meva professió.

El meu principal mestre ha estat el paisatge de pintar al natural. Ell m'ensenyava com havia de fer un paisatge amb boires, una posta de sol o uns camps de blat. Aquest ha estat el meu gran professor.

- **Quins tipus de pintura fas?**

A veure, ni jo ho sé. Jo sempre dic que soc un paisatgista. L'estil de pintar el vas aprenent al llarg d'uns anys. Et fixes en altres pintors; és un cúmul de coses encerclades les unes amb les altres. Si volem marcar un estil estaríem en un postimpressionisme on jugo amb parts del quadre plens de detalls i a partir de mig quadre gairebé és abstracte. Són sensacions, pinzellades, motivacions que et produeix els elements naturals que tens al davant teu.

- **Sempre pintes el mateix estil? Quin és el que t'agrada més?**

Bé, quan fas un repàs de la teva obra al llarg dels quasi 80 anys hi ha hagut etapes molt diferents de les d'ara, molts dubtes, moltes imprecisions que aquestes també ajuden a buscar un camí nou. Vaig passar de pintar amb uns mínims pinzells en una època primera i després vaig pintar un llarg temps sols amb l'espàtula. Això duia condicionaments que vaig deixar, però seguint amb l'espàtula vaig fer un canvi radical on aplicava la tela uns gruixos de pintura molt contundents i barrejava pols de marbre i feia d'aquella obra original i molt diferent. Fins que un dia a Cadaqués que havia anat des de Banyoles vaig oblidar el pols de marbre i com que ja havia fet el camí vaig pintar amb el que tenia. En aquelles primeres pinzellades sense la matèria vaig veure que podia captar la llum brillant al mar sobre el Cap de Creus. Allà vaig descobrir la llum que ha durat fins avui i que vaig deixar la part matèrica, ja que aquesta no em permetia captar-la.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

La meva gran inspiració és qualsevol paisatge, especialment els de l'Empordà, però també he fet sèries d'altres llocs com a Terra Santa on he fet obres de gran format on la principal la tenim a l'església de Sant Pere de Figueres. És una obra de 3X5 metres titulada "El paisatge del baptisme de Jesús". És aquesta una obra que n'estic molt content, cosa difícil en un pintor perquè mai ho trobem bé del tot.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat o admiris?**

Són diversos artistes. Primer els catalans com Joaquim Mir, Casas, també com no amb Joan de Palau però més com a admirador de la seva obra que no pas seguir el seu estil. Corot deia que seguir les passes dels altres és anar sempre al darrere i jo vaig procurar fugir de l'estany. L'he pintat, però sempre de lluny tal fos una panoràmica empordanesa i sobretot vist des de Sant Patllari. Els que m'han inspirat són els impressionistes francesos com Monet, Gauguin i Van Gogh, aquest per mi ha estat el principal fins i tot fa un temps que vaig anar a Arlès a pintar els seus paisatges que per sorpresa meva, una obra seva ell la podria haver pintat des del mateix lloc, ja que està exactament com ell va pintar aquell camp de blat i que jo vaig tenir el privilegi amb els meus ulls de veure el que havien vist els seus.

- **Saps quantes obres has fet fins ara?**

No en tinc ni idea. M'és impossible saber-ho, ja que no he registrat mai cada quadre. Estic

segur que més de quatre mil.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

És molt relatiu, depèn de la mida del quadre i diverses circumstàncies. Amb alguns quadres hi he estat tres dies, altres un mes. Les mides grans que he fet de 3X2 metres poden ser mesos.

- **Has pogut viure sempre de l'art?**

Podríem dir que vaig viure de l'art des del 1969. Amb temps de moltes precarietats, però el 1974 amb l'exposició que vaig realitzar a Madrid hi havia trenta quadres i en vaig vendre seixanta, que després vaig haver d'anar pintant. Des d'aquella exposició ja mai més vaig tenir necessitat d'anar a oferir un quadre a una galeria d'art, venien ells al meu estudi.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Jo ara ja estic jubilat des de fa cinc o sis anys i pinto molt poc. M'he dedicat més a la fotografia. Obres meves sí que hi ha galeries que encara en tenen pel fet que de tant en tant els pinto alguna cosa.

- **Per on les vens?**

Pels circuits que he fet sempre a través de les galeries d'art. Per la meva edat no m'hi entretinc gaire. Ara mateix no és el més important per mi. Ho és que porto prop de dos anys escrivint les meves memòries que es presentaran a Girona a la Casa de Cultura el pròxim 21 de novembre.

- **Actualment on tens obres exposades?**

Tinc obres exposades en centres oficials, esglésies com pot ser la basílica de Castelló d'Empúries que hi tinc deu obres de gran format de la sèrie "Terra Santa" i "Les quatre estacions". També a l'església parroquial de Sant Pere de l'Escala i l'església de Sant Martí d'Empúries. També a museus com el Museu de l'Empordà, Museu de Futbol Club Barcelona, Museu Olímpic de Lausanne, a la Pinacoteca d'Art Estranger a Sofia (Bulgària). A part de les escultures que són set en total entre elles la que hi ha a Mata (Porqueres) arribant a Banyoles.

- **Quin tant per cent et quedes de les exposicions?**

Depèn de les galeries per la seva importància. Poden anar les comissions d'un 20 %, un 30 %, un 40% i un 50%. A vegades els pintors certes galeries fent els seus càlculs ens

poden fer el 20 % perquè saben que aquella obra els resultarà interessant pel públic i faran més diners a un 20 % que un altre al cinquanta. Ja dic, tot és molt relatiu i depèn de les circumstàncies de la galeria i de cada pintor.

- **Què representa l'art per tu?**

L'art representa el tot per mi. Estic immers a l'art potser arquitectònic, escultòric, pictòric. De fet, puc dir que la meua pròpia vida ha estat una obra d'art de tipus miraculós perquè mai hagués pensat que mentre dibuixava el meu ramat m'aportés a una vida fantàstica que m'ha permès viatjar a països del món que he volgut com pot ser pintar a Monument Valley, la Polinèsia, Veneçuela, Itàlia, França, Grècia, per dir-ne uns quants

- **Quins artistes del Pla de l'Estany coneixes?**

Bé, conec a la majoria encara més els del meu temps. Ara en menor manera, ja que es fan poques exposicions els pintors joves no tenen l'oportunitat de tenir una sala com abans havíem tingut a Banyoles com la Sala de la Caixa a la Plaça Major, Club Guspira, Galeria d'Art Banyoles, Club XX, també el Tint com ara aquesta exposició que hi fas ara. Els pintors han perdut molts espais que abans teníem per exposar i això, d'acord que hi ha els sistemes d'internet i tot aquest món de les xarxes socials, però no crec que es venguin gaires quadres per aquí almenys no he sentit pintors entusiasmats vers el tema. El millor era la sala d'exposicions on el pintor prenia contacte amb el públic, era tot més entranyable i més proper. Ara podem posar una obra a la xarxa que tindrà molts m'agrada, però tot és fred i llunyà. Jo em quedo amb el caliu de la gent que he tingut la sort de compartir amb ells al llarg dels anys, amb exposicions de casa nostra i d'arreu del món que han estat moltes.

Annex 13

Transcripció de l'entrevista realitzada el 15/7/2023 a Marc Estany

NOM I COGNOM: Marc Estany Pararols

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 14 de maig de 1977.

FEINA ACTUAL: Treballa en una funerària a Banyoles.

ESTUDIS:

Primària a la Vila i va fer metall a l'FP de Banyoles. A 10 anys va començar a pintar al taller dels germans de Palau. Als 15 va anar amb en Gonzalo Tabuena. És autodidacte pel que fa a l'escultura. Fa 20 anys que en fa. Va fer 12 anys de fresador i va aprendre l'art de la forja.

Té una formació més industrial que artística.

És membre cofundador del col·lectiu Tint XXI (2010-15).

Va treballar quinze anys d'ajudant de l'escultor Xicu Cabanyes al Bosc de Can Ginebreda.

LLOCS ON HA EXPOSAT: El Tint (Banyoles), Fundació Valvi (Girona)

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

• **Quan vas començar a tenir aquesta afició per l'art?**

La meva vida sempre ha girat en el món de la plàstica, des de petit fins al dia d'avui. Amb el temps vas creixent com a persona i això fa que també progressis com a "artista", que ordenis el cap i comencis a fer camí. Vaig assistir durant uns anys a classes amb diversos pintors de la comarca, el dia d'avui en guardo un gran record.

Els meus inicis van ser el 2010 i vaig fer una col·lecció d'escultures que en vaig dir *La llum robada*. Era molt minimalista, naïf. El leitmotiv era el treball d'esforç mental meu. Vaig fer taller 20 plantilles d'una base planera que era un cercle, un quadrat i un recte. A partir

d'aquí vaig anar repetint la plantilla fins que el meu cervell ja no va poder més. Sense tallar, ni modificar, ni tallar res. A partir del patró vaig fer les escultures.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí. He fet fa poc una exposició a la fundació Valvi de Girona.

He tingut experiències de tot. Des de deixar obres i que me les hagin trencat. O que hagin desaparegut. En una exposició en un restaurant em van trencar set peanes.

He participat també a la ruta de l'art a Castelló d'Empúries.

Ara vull fer una exposició permanent a casa. Ho estic arreglant.

- **Què és per a tu l'escultura?**

Vaig llegir un llibre que em va fer reflexionar sobre la transcendència o no de l'art, on parlava que un artista ha de saber trobar el que li demana el seu temps, l'època en la qual li ha tocat viure. És a dir, no és tan sols la tècnica o l'originalitat el més important, sinó el fet d'encetar o obrir nous camins en el teu moment contemporani.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No ho sé. No tinc un inventari. Ho hauria de fer.

- **Vius de l'art?**

No. Treballo al matí en una foneria i a la tarda faig les meves obres artístiques. No he tingut mai la pretensió de viure de l'art. Perquè així no he estat mai condicionat. Dependria de si el que faig agrada o no i no ho vull. No m'he preocupat mai de si la meva obra es ven o no. El que he intentat és vendre per poder continuar creant. Tot i que moltes peces me les quedo per mi.

- **Crees cada dia?**

Ho intento. Al matí de 8 a dues treballo i la tarda la tinc per a mi. Treballo en una foneria que fan escultures d'alumini i ferro.

- **Quant trigues a fer una escultura?**

Jo soc molt autoexigent en el sentit que les idees les desenvolupo quasi obsessivament: necessito tocar-les, per això construeixo amb cartolines, porexpan, fang, plànols amb el compàs... esgoto totes les diferents possibilitats de la forma abans de començar en ferm una peça nova. Crec que treballar l'abstracció t'obliga a un plus d'esforç de cara a l'espectador que no tindrà cap referència amb la figuració.

M'agrada dominar tot el procés des de l'inici fins quan s'acaba la peça. Hi ha gent que fa servir programes amb 3D. Jo no. Soc de la vella escola, tradicional. Faig els meus plànols. És un procés molt llarg.

- **Vens les teves obres?**

Sí. La primera exposició que vaig fer em van dir que havia d'intentar vendre. Vaig ficar uns preus molt barats perquè em feia gràcia vendre i ho vaig vendre tot. Però ara he començat a guardar escultures. Moltes les he fet amb el meu pare.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Ho porto fatal això. Voldria que algú m'ho digués i no donar la cara. Vinc del món industrial i teniu un full comptable. Ens diu tant a l'hora. Aquí no. Depèn del material, del temps que hi he dedicat... Tinc quatre preus: 200, 300, 500 i 1000. D'aquest últim no n'he venut cap.

Cada escultura hi ha una història. Algunes les he fet amb el meu pare. Hi hem patit molt, ens hem cridat, cremat... i el meu pare és gran i un dia no hi serà. Per això guardo les més significatives per mi. I és clar, que et vingui algú a comprar-te-la per 300 euros quan de tallar ja t'ha costat 180 euros i encara te la regateixen, no m'agrada. Quan venc una peça és com si vengués un meu fill. Me les aprecio molt. M'he malvenut escultures de forja. Ara faig peces industrials i si en vull fer una en faig una i si en vull fer 100 també puc. A vegades en faig dos, una per vendre i una per mi. Les de can Valvi n'he fet dos de cada. Una per vendre i una per mi. Vaig tardar set mesos a pagar el ferro d'aquella exposició.

- **A on els vens?**

Vull vendre-les aquí a casa. Estic preparant fer una galeria a casa. Vull fer una exposició permanent.

- **A quines galeries has exposat?**

La primera d'escultura va ser el 2010 al bosc de can Ginebreda.

A can Puig he fet la nit de bosc amb instal·lacions de llum efímeres.

2013 a l'església de Porqueres.

2015 al carrer ciutadans. M'ho van proposar els amics del museu de Girona.

A can Valvi hi he exposat el 2020. Vaig portar-hi 30 escultures. Vaig veure que les parets quedaven blanques i vaig fer uns quadres. Però no soc pintor, soc escultor.

Al Tint.

- **Quantes en tens?**

En tinc un centenar.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Sí, Oteiza, Chillida... també els clàssics. Sempre he tingut clar la conjunció entre tradició i modernitat en la tècnica i en el concepte. Actualment, però, això ha canviat completament. Tenim a l'abast centenars d'imatges d'obres per la finestra d'internet. Em refereixo que el ventall s'ha obert d'una manera extraordinària. De totes maneres jo em moc dintre dels meus propis codis. Mai seguiré una moda.

- **Sempre segueixes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

He passat de la forja tradicional a coses més arquitectòniques. Defujo del figuratiu. M'encanta la forja ancestral, tradicional. Quan vaig a Ripoll hi gaudeixo amb els picaportes, portes...

He anat anant cada cop més cap al minimalisme, fugint de la forja. La falta d'economia ha fet que fes un altre canvi. El ferro és molt car. Ara faig formigó. Faig servir també un procés més mecanitzat. Plegadores per exemple.

Barrejo ferro amb basalt.

No soldo mai. Utilitzo cargols. És el que fan Chillida o els grans mestres. No ho soldo perquè queda més polida la recta. La meva escultura és molt cerebral. Jo no faig com amics meus que fan escultures amb material reciclat.

El 2020 vaig fer una escultura forjada a la manera tradicional, però la vaig pintar vermella. Perquè he vist amb els anys que pots treballar moltíssim i quan entres en una expo el que veus és una marea de rovell. El millor una és rodona i l'altra quadrada, però el rovell és el que es veu i t'emborratxes d'això. Et trobes a vegades els puritans que et diuen que el rovell és el que ha de tenir el ferro, no pintar-lo. Perquè sembla com un impermeable, podria ser de metacrilat, alumini...

També faig gravat. Tinc unes premses molt grans. Faig la fullola i la tinto en tina grassa, ho premso i faig gravats.

- **En què t'inspires?**

He anat a veure moltes exposicions. No vol dir copiar. És com ser una esponja. Tinc un

arsenal de llibres també. Però actualment a Instagram hi ha molta cosa.

- **Quins artistes banyolins coneixes? Hi tens relació artística? Quina?**

Tots els del Tint 21, en Ramon i Joan de Palau, Gonzalo Tabuenca...

- **Vas formar part del Tint 21.**

Sí, érem set o vuit artistes que del 2010 al 2015 vam portar al Tint. Del 15 al 17 van dur-lo altra gent i llavors van plegar. Va ser una època molt trepidant. Jo treballava al Bosc de Can Ginebreda i acabava a les 6 de la tarda. Llavors corrents anava cap al Tint fins a les 8. Cada quinze dies feia cap de setmanes. L'ajuntament no ens va donar ni una targeta per aparcar a la zona blava i havia d'anar a can Juncà a aparcar. Per amor a l'art es fan moltes coses, però miro enrere i penso carai 5 anys hi vaig estar. Va ser molt crematístic.

- **Què representa l'art per tu?**

És la necessitat d'expressar-me plàsticament coses que tinc al cap. L'art no és una cosa funcional. Podem viure sense art, no serveix per res. Però em fa falta per equilibrar-me. És harmonia. Costa d'explicar.

Annex 14

Transcripció de l'entrevista realitzada el 20/7/23 a en Josep Estarriola

NOM I COGNOM: Josep Estarriola Borrell

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Sant Miquel de Campmajor, 1962

FEINA ACTUAL: Pagès

ESTUDIS ARTÍSTICS: Format en els tallers artístics de Palaujuncà de Banyoles, de Domènec Fita i del Centre Cultural La Mercè de Girona.

LLOCS ON HA EXPOSAT:

Premis i reconeixements

L'obra de Josep Estarriola ha estat reconeguda amb una cinquantena de premis, dels quals els més destacats són:

- Palau-Saverdera: Premi Honorífic de pintura seca (2014)
- St. Joan Les Fonts: Premi Honorífic en el IX Saló D'Art (2012) i premi a la qualitat artística (2010)
- Begur: 1r Premi en el concurs de pintura (2009)
- Lloret de Mar: Premi especial de pintura ràpida (2005)
- Barcelona: seleccionat en el XXI Concurs de dibuix Inglada-Guillot de Barcelona (2003)
- Besalú: 1r Premi de pintura ràpida (2002)
- Hostalric: 1r Premi de pintura ràpida (2000)
- Begut: 1r Premi de pintura petit format (1998)
- Port de la Selva: 2n Premi de pintura (1997)
- Pal: 1r Premi de pintura ràpida (1996)
- Vescomtat de Bas: 2n Premi de pintura (1995)
- Porqueres: 1r Premi de pintura (1994)
- St. Gregori: 1r Premi de pintura (1994)
- Porqueres: 1r Premi de pintura figurativa (1994)
- Premi Especial del Consell Comarcal del Pla de l'Estany (1993)

Bibliografia

Des del 1990, l'obra d'Estarriola ha estat representada en prop de noranta edicions en format de llibres, diccionaris, revistes, diaris, calendaris, portad es, setmanaris, dominicals, agendes, butlletins, reportatges televisius i radiofònics i diferents webs artístiques, entre d'altres. Per anomenar-ne algunes, hi ha:

- Catàleg de la Ruta de l'Art de Castelló d'Empúries (del 2016 al 2014)
- Butlletins de Santa Maria del Collell (del 2001 al 2016)
- Dominical del Diari de Girona (abril 2015)
- Llibre Fluvià, de Joan Carreres (també amb quadres de Lluís Roura). Edita: Gorbs (abril 2015)
- Revista El Cric (núm. 136) de Riudellots de la Selva (2014)
- Llibre La Vall de Campmajor, de Joan Carreres (hi compagina quadres seus amb els de Lluís Roura). Edita: Gorbs (desembre de 2011)
- Llibre Quin món tan perdut!, d'Àngel Vergés, Banyoles (2011). (Il·lustracions dibuixades)
- Llibre Grandes artistas de hoy. Ediciones Ecuador 21, SL, St. Joan les Fonts (2010)
- Revista del CNB (núm. 35), (2008)
- Llibre Artistas para el museo del mañana, Ediciones Ecuador 21, SL, St. Joan les Fonts (2006)
- Diccionario enciclopédico internacional de arte contemporáneo, Casa Editrice Alba, Ferrara, Italia (1995-2004).
- Llibre Artistas del Siglo XXI, Guía

Nacional, 3r volum. Ediciones Ecuador 21, SL, (2002)

- Diccionari Ràfols d'artistes de Catalunya i Balears, 5è volum, Art Network, SL, Barcelona (1998)
- Llibre Galeria d'art dels artistes de Catalunya, Josep Oliveras, Olot (1997)

També ha estat present en diversos números de les revistes Golany, Els Colors, la Revista del Pla de l'Estany, Bonart, el Setmanari de l'Alt Empordà, Artes plàstiques... i als diaris El Punt, Diari de Girona, Hora Nova i La Vanguardia.

L'obra de Josep Estarriola forma part d'una extensa bibliografia nacional i internacional, dipositada en el fons d'art del Museu d'Història de Girona, de la Diputació de Girona, del museu de Massanes i en diversos ajuntaments de les comarques de Girona i de Barcelona, així com en particulars i col·leccionistes.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

A partir dels 9 anys, quan anava a l'escola a Sant Miquel, sense adornar-me'n anava fent dibuixos a classe i els meus companys els hi agradava molt . Jo no hi donava importància. Aquesta afició va sorgir d'una manera espontània.

- **Vas anar algun lloc per aprendre a pintar?**

Sí, va ser bastant més tard. Tenia uns 24 anys i vaig anar amb en Joan de Palau, per així

aprendre les tècniques, com utilitzar l'oli... El dibuix ja l'havia practicat molt. En Lluís Roura em va recomanar anar amb en Fita i hi vaig anar. Vaig estar quatre anys amb ell. Més tard vaig anar el Centre Cultural la Mercè. Allà vaig tenir una professora excel·lent, la Montserrat Costa. Tècnicament em va ajudar molt.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

Sobre la marxa. Mai he deixat la feina. Paral·lelament, treballa al camp, soc pagès i el dibuix i la pintura és complementari, perquè és una cosa que em surt a mi i m'agrada, no hi ha un motiu econòmic. El fet de tenir una feina paral·lela em dona més tranquil·litat i més seguretat.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí que les venc i les exposo.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Tinc un estil figuratiu. Al principi havia fet alguna incursió abstracta, utilitzant diverses matèries... Més tard em vaig conèixer més i vaig saber que necessitava un món artístic més figuratiu i realista. Un realisme més d'idees. Faig una interpretació del paisatge.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

M'inspiro molt amb els paisatges, bosco de pins... Mai he deixat el tema de bodegons, temes de flors... Actualment, m'he inspirat més amb el retrat i la figura humana.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Sí, n'hi ha uns quants. En van Gogh per exemple, vaig veure molts quadres seus al Metropolitan a Nova York. Hi ha moltes sales seves allà i va ser com un iman que no podia deixar de mirar la seva obra. I de més abstracte en Kandinsky, ha vingut diverses vegades a exposar a Barcelona i són també com un iman, els seus quadres tenen una força que comunica. I artistes de més d'aquí admiro molt en Tapies.

- **Pintes cada dia?**

Ara no pinto cada dia, però sí que dibuixo. Ara fa un temps que no pinto, perquè requereix el seu moment, no pots deixar-ho i tornar... Ara estic un moment que necessito més temps amb la família. Com que el dibuix és més immediat hi puc dedicar més temps.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Trigo bastant, no vull anar de pressa i acabar. No m'importa si hi estic un mes o tres

setmanes. No tinc pressa.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No ho sé exacte, però per sobre de les mil. Això només pintura. Si comptés dibuix superarien les tres o quatre mil obres o potser més. A dalt de casa ho tinc tot ple.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Segons la mida, segons el recorregut que portes pintant. Per tenir una idea del preu, pots anar per tarifes amb punts i depèn del preu dels punts i el nombre de punts pot ser un preu o l'altre.

- **Vius de l'art?**

No, soc pagès.

- **Si tinguessis l'oportunitat de viure de l'art que fas, deixaries la teva feina?**

Sí, si tingués l'oportunitat ho faria, per mi primer ve l'art. Però trobo que el camp em va bé per fer l'art, també m'ajuda a desconnectar i m'ajuda a pintar.

- **Què representa l'art per tu?**

L'art ha de venir sol, no l'has d'anar a buscar. L'art és un medi d'expressió molt potent que et connecta a tu amb la realitat. Expresses el que veus i el que sents.

- **A quines galeries has exposat i venut quadres?**

He fet 112 exposicions col·lectives i d'individuals en porto 42. Tinc un quadern on tinc apuntades totes les exposicions, l'any... Tinc apuntat des del 1987 que va ser la meva primera exposició.

Annex 15

Transcripció de l'entrevista realitzada el 5/7/23 a Gonzalo Tabuena

NOM I COGNOM: GONZALO TABUENCA ZARAGOZANO

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Saragossa, 3 de maig de 1955

FEINA ACTUAL: Jubilat. Artista. Feia classes de pintura.

ESTUDIS ARTÍSTICS: Llicenciat en Belles Arts a la Universitat de Barcelona.

LLOCS ON HA EXPOSAT: La primera exposició la va fer l'any 1973 a la sala Dante Alhigieri del consolat itàlia a Saragossa.

2001: "La Relíquia de St.Martirià" Claustre del Monestir de St. Esteve de Banyoles
2002: "Morgat, el drac i les goges" Club XX de Banyoles
Galeria El Pont de Besalú (col·lectiva)
2003: "De l'Estany a la Puda" Sala Llotja del Tint de Banyoles
Col·lectiva d'artistes per la pau a l'Iraq, Casa de la Cultura de Girona
2004: Estudi Blanc de Banyoles
2005: Banyes Àrabs de Girona
2007: Galeria ART25 de Girona (exposició col·lectiva)
2008: "Passejant per Banyoles" Sala El Foment de Banyoles
2009: "Sudari de llum" Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí
"Finestres d'aigua" Sala El Tint de Banyoles
2010: "Or i Argent" Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, Banyoles
2011: Col·lectiva d'artistes a Can Ginebreda (Porqueres) amb obra a paper "El Monje".
2012: Col·lectiva "Made in Banyoles//2" en el Lluís Vilà Showroom, El Puntal -laboratori de les arts- Banyoles
"Espais de silenci" en el Centre d'Interpretació de l'església de Santa Maria de Porqueres
"Blanc. Aliments per l'Ànima" a l'Espai Eat Art Lluís Vilà de Banyoles
2013: Castell de Palol de Revardit, Pla de l'Estany
"In Vino Veritas" exposició col·lectiva a la sala d'exposicions de l'Associació Cultural POPULART a Capmany.
Col·lectiva VI RUTA de L'ART a Castelló d'Empúries
2014: "Experiències Compartides" Fira Gartstròmia de Banyole, maig 2014
"Exilis. LLibres d'Artista" exposició col·lectiva a Populart, Capmany. Maig 2014
"Exilis. LLibres d'Artista" a la Fundació Fita de Girona. Col·lectiva itinerant 2014-2015
2015: "Exilis. LLibres d'Artista" al Centre d'Il·lustració VISIONS de Barcelona. Exposició col·lectiva itinerant 2015
2018: "CHA DO. EL CAMÍ DEL TE" Palol de Revardit

No ha fet exposicions internacionals.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?

Jo quan era petit pintava sempre. No és que fos ben vist per part del meu pare. Ell tenia un

petit negoci a Saragossa i volia que jo continués. Volia que fos enginyer i li vaig sortir fatal segons ell. Era un moment històric molt diferent del d'ara. L'any 75 vaig anar a Barcelona, un any dramàtic per a l'estat, a estudiar Belles arts sense mames, papes, sense diners, sense res. Abans es podia treballar i estudiar. Als matins treballava en un estudi d'artesans a Gràcia i hi vaig aprendre moltíssim sobre pintura. A la tarda anava a la facultat.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

La veritat és que de petit no hi pensava en això. Vivia la meua infància en un món sense internet, no hi havia viatges... Molt diferent que el d'ara. Jo venia d'una família molt humil. El meu pare era lampista i tenia un negoci a Saragossa. De petit, era molt inquiet.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí, vaig comprar aquest espai que era una granja i vaig fer un espai d'exposicions. És molt més beneficiós per les persones que venen a comprar i per a mi.

Els venc aquí perquè si estiguessin a una galeria aquest quadre de 2000 euros el posarien a 4000 euros. Com que tinc quadres de tots els preus, qui ve sempre s'emporta alguna cosa.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Penso que les obres primer han de tenir un concepte, una idea. Primer faig un esbós. No treballo mai pintant directament. Havia fet una pintura molt expressionista. Ara estic fent molt de collage i pintures amb paper d'arròs i tinta xinesa.

Jo estic molt posat en el tema del te i he fet exposat amb obres al voltant d'aquest element.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

Moltes.

- **Vius de l'art?**

Sempre m'he guanyat la vida amb activitats al voltant del món de l'art. Venent quadres o al món de l'ensenyament. He estat molt vocacional. Sempre he pintat. No sé fer una altra cosa. La meua vida ha anat al voltant del món de l'art. He fet classes de pintura durant molts anys, 18 anys. He tingut molta gent sempre. Quan vaig plegar tenia 92 alumnes; nens, adolescents i adults. Vaig estar fent classes a l'escola Casa Nostra i m'havia dedicat a altres coses també. Dius que ets alumne del Pere Alsius. Jo havia tingut d'alumne a en Joan Aupí. Pintava superbé i ens vam fer molt amics. S'atrevia molt. No volia fer un quadre

maco, volia pintar.

- **Pintes cada dia?**

Ara no. Però pinto molt.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Depèn. Ara estic fent unes obres amb tinta xinesa i el procés és molt lent. Quan faig una exposició la preparo tota a l'hora i com que hi ha un procés, trigo. S'han d'anar assecant les peces, poso els papers, faig un cop de mànega per rentar i amb el que queda, si m'interessa, continuo pintant. Per tant, poden passar un parell de dies abans de començar a pintar. Jo soc lent pintant. I com que ara no m'apreta el tema de la venda, encara ho soc més. Per mi el que és més important ara és gaudir.

- **Vens els teus quadres?**

Sí, tots. Jo tinc peces des de 125 euros fins a 2000 euros. Venc molt per sants Jordis, sants Joans, 25 o 50 anys de casats, jubilacions... El paper es ven més barat que la tela. Els dibuixos de paper els venc a 250 euros.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

Jo tenia un soci una temporada i em deia que les coses valen el que es paguen per elles. Vaig decidir posar uns preus molt assequibles que tothom que vingués es pogués comprar peces. Penso que he fet bé no apujar molt el preu de les peces. Això m'impossibilita de treballar en galeries. Amb aquests preus no hi puc treballar. El meu nebot que també pinta ven molt per Instagram. Està fent classes a l'Índia.

Els que treballen en galeries els posen preus de 8 o 12 mil euros i redueixes molt el públic.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

En el museu del Prado hi ha el quadre *El paso de la laguna Estigia* de Platinir que és molt interessant perquè aquí el paisatge pren protagonisme. Platinir és el primer que va donar al paisatge protagonisme. Abans el paisatge era l'escenari on passaven les coses. Per exemple, al quadre de la *Verge de les roques*.

<http://www.xn--espaescultura->

tnb.es/es/obras_de_excelencia/museo_nacional_del_prado/el_paso_de_la_laguna_estigia.html

<https://tempsarts.cat/arts-visuals/mare-de-deu-de-les-roques-de-leonardo-da-vinci/>

Caront era una figura molt petita i tots els elements del paisatge eren l'important. El riu sobretot. Vaig quedar fascinat amb aquest quadre. Llavors vaig fer un estany que recorda la manera de fer de Platini, amb la barca al centre.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

He anat fent estils diferents. He pintat de diferents maneres. Des del realisme, relacionades amb l'estany, a fer quadres usant tècniques antigues. Una època de la meua vida vaig dedicar-me a buscar mobles antics i els restaurava i pintava. Havia anat a Àustria. He fet obres expressionistes, faig collage, ara pinto en tinta xinesa clàssica maurista...

Vaig pintar quadres com si fossin antiguitats i els venia als Estats Units. Com una pintura del segle d'or... Vivía d'això.

He fet incursions a la pintura abstracta. Però el que m'ha agradat més és treballar en textures.

Sempre he anat investigant i en tinc moltes ganes.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

Hi ha molta gent. Quan pintes sempre hi ha una paternitat que pots rastrejar darrere l'obra. Tots necessitem mestres. Els grans clàssics m'han interessat molt i artistes contemporanis. El que se m'escapa és l'art relacionat amb les noves tecnologies. Rembrandt, Kiefer, Platini, Goya, per exemple. L'obra sentida és el que m'interessa. Jo els deia als meus alumnes que han de llegir història de l'art. S'ha d'entendre d'on venim i a on estem. No s'ha de copiar, però hem de saber què es feia. Es treballa a partir de. Barceló deia: 'No hi ha res més trist que un senyor de Vic es pensi que és Andy Warhol'.

Jo tinc molt poca relació amb artistes. La gent que he conegut està en mons molt diferents. Em distancia la idea de l'artista. S'ha de ser humil.

- **Quins artistes banyolins coneixes?**

Molts. Miquel Samaniego, Xicu Cabanyes...

- **Què representa l'art per tu?**

És la meua vida. Tota la vida ha anat al voltant del món de l'art.

Annex 16

Transcripció de l'entrevista realitzada el 10/7/2023 a Francesc Daranas

NOM I COGNOM: Francesc Daranas Matamala

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 9 de febrer de 1958

FEINA ACTUAL: il·lustrador i professor

ESTUDIS: Va estudiar a l'acadèmia de Banyoles (ara no existeix), classes a sant Joan les fonts i a l'escola d'art i oficis de Barcelona.

LLOCS ON HA EXPOSAT:

Art en Brut (Banyoles), Barcelona, Girona, Alacant, Euskadi, Nova York, Suïssa, França.

OBRA:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició per l'art?**

He fet puges i baixes. M'agradava dibuixar de petit i als 17 o 18 anys que vaig anar sant

Joan les Fonts. Una època que hi havia artistes Granados Llimona, Ventura Julià... I hi vaig estar un any allà. Després vaig anar una mica pel meu compte. Vaig treballar l'abstracte, coses amb ciment... Llavors aquí hi va haver una parada. Vaig anar cap a altres coses que tenien poc a veure. Al cap d'uns anys pel meu compte anava dibuixant tipus còmic o el que sortís. Vaig decidir estudiar a l'escola d'arts i oficis, a la Llotja. Ara ja no existeix. Era al carrer hospital, al barri vell de Barcelona. Ara està a un altre lloc. Hi vaig estar quatre o cinc anys. Va ser un canvi profund i radical perquè vaig tornar a la figuració. De fet, quan vaig anar a Barcelona era el boom del disseny gràfic i volia estudiar això. Però al primer curs hi havia una matèria d'il·lustració i una professora em va dir que jo n'hauria de fer, m'hi hauria de dedicar. Li vaig fer cas. No me n'he penedit mai.

Vaig treballar molt aquella època. Moltes classes no hi anava perquè no m'interessaven gens. Això em va donar moltes taules i una base força sòlida. Vaig començar a col·laborar amb la revista Cavall fort i altres editorials. Em vaig començar a moure. Més endavant, amics meus feien llibres de text, d'escola i a mi aquesta branca no m'agradava. Vaig anar per novel·les, portades, publicitat... Intentava ser força camaleònic. Adaptar-me al que em demanessin perquè així tenia feina. Jo sempre intentava dir que sí a totes les feines que em sortien. Va ser una època apassionant. Això va durar molts anys. Llavors vaig venir a viure a Banyoles.

- **Era difícil trobar feina?**

Em trobava que al principi les editorials barcelonines pel fet de ser jo de Banyoles hi posaven traves, com un interrogant. Encara no entenc per què, dubtaven que la feina no s'entregués a l'hora. Total hi havia 120 quilòmetres de distància. Quan hi havia un encàrrec el que havia de fer és que confiessin en mi. Calia entregar les feines al dia que tocava.

Abans les entregava abans i un dissenyador que em donava feina em va dir que no ho fes més. Si acabes quatre dies abans, t'esperes i l'entregues al dia que heu quedat.

És una feina apassionant, però hi ha molta pressió.

Quan amb el client hi ha confiança, pots jugar amb estratègies. Per exemple, li puc dir què et sembla si te l'entrego divendres? Perquè quan arribava el dia, li trucava i els deia Què us sembla si us l'entrego dilluns, perquè no anireu a la impremta avui que ve el cap de setmana. Així era una manera d'esgarrapar un parell de dies.

- **Tenies pensat que et dedicaries a l'art?**

Sí, de fet vaig anar a l'escola d'arts i oficis perquè volia intentar dedicar-m'hi.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Faig pintura figurativa. No l'he abandonat mai. M'hi sento bé. El 85 o 90 % faig aquarel·la líquida i després hi ha aquarel·la normal, acrílic també. Vaig barrejant, però sobretot la base, base és aquarel·la líquida.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

La veritat és que no ho sé. Sobretot en el meu bagatge que porto a dins. Jo no em poso a davant d'una obra i penso a veure si m'arriba la inspiració, no. Són coses que van sortint. Sense gairebé adonar-me'n. És com una motxilla que portem a dins. Fets viscuts, bons o dolents i tot es desprèn d'això. No sé com funciona. Cadascú ho fa d'una manera o altra. Hi ha com molt poca comunicació entre els personatges que pinto. És molt mental. Em costa molt dir-ho. Em deixo portar. Algú quan veu la meva obra em diu això sembla que vol dir això i jo li dic que em sembla bé. A les meves peces hi ha com dues parts: una que és dibuixar molt, fer esbossos. A vegades l'obra comença a engrandir-se, però parteix d'un petit esbós.

- **Pintes cada dia? Sí.**

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No ho sé. N'he fet de diferents estils: il·lustracions, serigrafies, gravats... Però no ho sé. Centenars.

- **Vius de l'art?**

He treballat 25 anys d'il·lustrador. Anava pintant, però em faltava temps.

Vaig pensar que m'agradaria fer classes i en vaig començar a fer. Amb la crisi del 2018 va ser el moment, vaig començar, encara en faig i estic molt content dels alumnes que tinc.

- **Tens alumnes de totes les edats? Sí.**

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Molt. Depèn del tipus d'il·lustració que faig, tardo més o menys. Jo tinc un tarannà lent. A vegades puc tardar dies a acabar l'esbós. Van passant coses. No vaig de pressa. És lent perquè treballo sobre paper i és un estil que intento controlar molt. També faig treballs més lleugers, sense tanta pressió. Tardo perquè amb l'aquarel·la líquida has de vigilar que no

s'escampi o regalimi.

Primer el faig en petit i llavors el faig a la mida que m'interessa. El dibuix ha d'estar claríssim. És la meva manera de fer. Puc improvisar i variar algun color, però la base ha d'estar ben treballada i claríssima.

- **Vens els teus quadres? Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Sí, però el que passa és que actualment em costa fer una exposició. M'ha d'agradar el lloc. Perquè quan fas una exposició et gastes diners. També depèn del tant per cent que es queda la galeria. Estan quedant-se un tant per cent molt elevat actualment.

Tinc un parell de peces per aquí o per allà, els deixo un temps, les recupero si no les venc...

Exposició individual m'ha de venir bé. En vaig fer una a la galeria Art en brut a Banyoles. És un habitatge i una zona la dediquen a fer exposicions. Això em va agradar. No és una galeria, és millor. La il·luminació està molt bé i és un lloc acollidor. Jo trobo que a les galeries a vegades hi ha un excés d'il·luminació brutal. Però això va a gustos.

- **Quin tant per cent es queden?**

Normalment, ara és el cinquanta i això és molt.

- **Fas encàrrecs?**

No, encàrrecs no. Quan treballava d'il·lustrador tot eren encàrrecs, però en pintura no. Només una vegada en vaig haver de fer un per un error en una venda. Però només va ser aquesta vegada. No m'hi sento bé. Jo faig el que m'agrada i si ho compren bé i si no, no hi ha cap problema. Jo vull pintar sense estar condicionat.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

És complicat. Al principi, el galerista si és de confiança t'ajuda. Depèn de la tècnica també va movent el preu. Al final no te n'adones i hi ha com un estàndard de preu. No necessàriament un quadre gran és més car que un de petit. Sí que normalment va així, però jo no. Per mi si són peces especials són més cares que d'altres que poden ser d'una mida més gran.

- **A on els vens?** En galeries, però també a particulars aquí a l'estudi.

- **Actualment la gent compra obres d'art?**

Segurament hi ha hagut èpoques que s'ha venut més que ara. Jo et seré sincer. A mi

sempre m'ha costat vendre. Com que m'ha costat, sempre he anat venut més o menys igual. Ara bé, als anys 90 hi va haver artistes que van vendre molt. Quan va venir la crisi van caure en picat. El contrast el van notar molt. Hi havia molt públic que podia pagar una obra d'art aquella època i amb la crisi aquests van desaparèixer.

Sí que noto que hi ha èpoques més bones i èpoques més dolentes. Hi ha mesos que dic, he venut força. Però has de saber on ets i punt.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Artistes que m'agraden molt. Que m'hagi Inspirat no. Conec més obres que m'inspiren, que no artistes. No hi he pensat mai en això. Però segurament hi ha alguna cosa que he vist que m'ha inspirat. Sobretot l'època impressionista m'agrada molt. Gauguin sobretot. O l'obra de Lautrec per exemple.

- **Quin estil de pintura t'agrada?**

Qualsevol que m'entri, que em cridi l'atenció. El collage per exemple. No el treball, però m'agrada. Més que l'estil, l'obra és el que m'agrada o no.

- **Què representa l'art per tu?**

Sabia que em faries aquest pregunta. És molt difícil. No sé què és l'art. Hi ha moltes teories. Algunes poden acostar-se més al que jo pugui sentir i d'altres no. Per tant, no ho sé i ni m'importa. A mi m'interessa agafar el llapis, dibuixar i començar a pintar. Que t'ho defineixi? Segur que és alguna cosa. Una cosa és l'Art i l'altra el paper que juga a la societat. El paper del mercat de l'art. Jo, depèn del dia que m'ho preguntis, et diré que és com un abocador. Hi aboques tot: de sentiments, de motxilles que portes al darrere... I un altre dia et diré que és una feina com una altra. Hi ha gent que es pensa que l'artista està tocat de la mà de Déu o de l'ala. No. Ni una cosa ni l'altra. És una feina. Jo ho miro així. No sé si els artistes tenim una sensibilitat diferent. M'és igual. Jo vull crear obres i si passen coses, passen coses. És la meva manera freda de veure l'art.

- **Quin artista consideres que hauria de formar part de l'exposició col·lectiva del Pla de l'Estany?**

N'hi ha que són artistes, però a l'hora d'exposar és complicat perquè fan performance, com en Josep Masdevall. El conec molt. Seria interessant que hi parlessis. Potser et fa una performance al dia de la inauguració. No estic gaire en contacte amb ells. Els conec, però

no hi tinc gaire relació.

En Gonzalo Tabuenca per exemple. Ell és molt místic, espiritual.

Annex 16

Entrevista realitzada el 18/08/23 a Quim Vila Castañer

NOM I COGNOM: Joaquim Vila Castañer

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 24 de setembre de 1955

FEINA ACTUAL: Jubilat, abans treballava a la banca

ESTUDIS: Vaig anar a l'escola Baldiri Reixach, abans l'escola de la Vila , i després a l'Institut Pere Alsius. Vaig començar el batxillerat i al tercer curs me'n vaig cansar. No m'agrada estudiar, li vaig dir al meu pare i al cap de poc ja treballava en un escorxador de pollastres fent albarans. Més endavant el meu pare em va aconseguir entrar a treballar a la Banca. Vaig començar de meritori als 17 anys i em vaig jubilar als 55 anys. Ara en tinc 68.

LLOCS ON HA EXPOSAT: fira de l'art de Castelló d'Empúries i a diferents aparadors de botigues de Banyoles.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Sempre he tingut curiositat pels colors, les formes, els materials, les llums... tot allò que envolta qualsevol expressió artística, des d'una fotografia, un dibuix o tots aquells treballs que tingui a veure amb l'art. Sempre hi he parat atenció i fa deu anys que m'hi dedico per plaer.

- **Els primers anys, tenies pensat que et dedicaries a l'art?**

Sí, de ben jove ja tenia una certa inquietud pel que anomenem ART. Comprava figures de guix i les pintava i també teles, però no tenia cap mena d'estudi per aconseguir alguna cosa digna. Em deien que per fer ART has de saber dibuixar, jo no els vaig fer cas. El futbol va passar a ser el més important per mi.

És quan em vaig jubilar que vaig sentir el "cuquet" de fer servir la meva imaginació, per començar a fer cosetes amb pedres petites, cargols, filferro, i així de mica en mica he arribat fins aquí.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Les meves obres estan exposades a la meva web (<https://www.quimvilart.com/>) per tal que la gent pugui veure què faig i si estan interessats poden contactar amb mi per una possible venda. També les tinc exposades físicament en alguns aparadors perquè la gent les pugui veure en directe i també puguin contactar amb mi en cas d'estar interessats.

- **Quin tipus d'escultura fas?**

De fet, el que jo faig no se'n poden dir escultures, més aviat són TREBALLS, que la meva imaginació capta quan té uns elements al davant i que entre ells es poden combinar, fins a aconseguir un resultat satisfactori pel meu gust.

Gairebé sempre aquests materials són fusta, metalls i pedra. Molta cosa m'ho ofereix la mateixa NATURA. En el fons intento tornar a donar vida a uns elements que es podreixen

al bosc, que els rovells envelleixen o pedres soterrades.

No faig cap mena d'esbós. A mesura que vaig fent, vaig decidint el pròxim pas.

Utilitzo elements de la natura per donar-los una segona vida.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

Unes trenta aproximadament.

- **Vius de l'art?** No.
- **Fas escultura cada dia?**

Intento treballar i crear en el taller de Camós cada dia.

- **Quant trigues a acabar una obra?**

Depèn de l'obra i el treball que requereixi.

- **Vens les teves escultures?** Sí.

Hi ha algunes persones que s'han interessat pels meus treballs, però de vendes reals crec que unes 6 peces. Algunes persones són de Banyoles, d'altres de la Ruta de l'Art.

- **Com decideixes el preu que els poses?**

En funció de la feina que hi he tingut.

- **A on les vens?** A la meva pàgina web o contacte directe.
- **A quines galeries has exposat i venut escultures?**

Com a galeria en si, cap. Les botigues que han exposat treballs meus com a elements de decoració als seus aparadors són SIC (botiga de flors) i VISTA ÒPTICA, totes dues més d'una vegada. I al consultori de la Clínica dental Compte. També he participat a la 14 i 15 Ruta de l'Art que se celebra a Castelló d'Empúries. I al concurs que se celebra cada any a Caldes de Montbuí.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

En podria dir molt, però m'agrada molt Chillida com a escultor per exemple.

- **Sempre esculpeixes seguint el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

M'inspira la natura i el que l'envolta, i l'estil canvia en funció dels materials que trobo, bàsicament els meus treballs estan fets de ferro, fusta i pedra.

- **En què t'inspires?** En la natura.
- **Quins artistes banyolins coneixes?**

Recordo amb admiració a en Lluís Vilà i en Güell.

- **Què representa l'art per tu?**

És una manera d'expressar-me i poder compartir les meves inquietuds amb altres persones.

Annex 17

Entrevista realitzada el 3/9/2023 a Benet Costa Portas

NOM I COGNOM: Benet Costa Portas

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Sant Esteve de Guialbes, 18 de març de 1957

FEINA ACTUAL: pintor. Anteriorment, havia treballat com a professor d'autoescola.

ESTUDIS: Primària a Sant Esteve de Guialbes. Classes de pintura al taller del pintor Joan de Palau, a l'Escola de Disseny i Art Eina de Barcelona, i amb la pintora Glòria Muñoz.

LLOCS ON HA EXPOSAT: Vilademuls (1r Toc'Art, Església), Banyoles (Galeria d'Art Banyoles, Museu Darder, El Tint, L'Altell, El Puntal i Espai Eat Art de la Fundació Lluís Coromina), Girona (Fundació Valvi, Galeria Art-25, Giart), Salt (Les Bernardes), Vic (Sala Valldaura), Olot (Galeria Les Voltes), Besalú (Galeria El Pont), Cadaqués (Galeria Marges U), Tossa (Galeria d'Art Joan Planells), Pineda (Galeria Pedreguet Art), Barcelona (Galeria Lleonard, Galeria La Pinacoteca, Galeria L'Atelier), València (Goya 2, Galería de Arte, Galería San Vicente, Fira InterArt), Orleans (Le Songe Verd), Lavaur (Galeria Pedreguet Art), Costa Rica (Galería Puebla Arte).

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- **Quan vas començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Des de petit.

- **Els primers anys, tenies pensat que de gran continuaries pintant?**

No recordo si m'ho vaig plantejar.

- **Les teves obres estan a la venda o exposades?**

Havia realitzat exposicions en galeries comercials. Actualment, no comercialitzo l'obra; només, si s'escau, exposo en llocs culturals que no es dediquen a la venda de les obres.

- **Quin tipus de pintures fas?**

Des de les primeres obres figuratives, he transitat per la figuració expressionista, fins a arribar a l'expressionisme abstracte. Utilitzo diferents procediments: oli, aquarel·la, collage. També faig escultura i videoart.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

Fa molts anys que pinto, no he deixat mai de pintar. Per tant, n'he fet moltes. No sabria pas dir-te quantes.

- **Vius de l'art?**

Viure de l'art és molt difícil. Sempre he compaginat l'art amb una feina remunerada. Com que no necessito viure de l'art em dona molta més llibertat d'expressió.

- **Pintes cada dia?**

Sí, normalment cada dia.

- **És correcte que tens el teu estudi a la plaça de les Rodes?**

Sí.

- **Quant trigues a pintar un quadre?**

Depèn, puc tardar unes hores, dies o anys.

- **Comentaves que havies exposat en galeries, quin tant per cent es quedaven?**

Quan exposava en galeries comercials era el galerista qui determinava el tant per cent.

- **Hi ha algun artista en què t'hagis inspirat? O que admiris?**

Dins de la història de l'art hi ha molts artistes que la seva obra m'emociona i que gaudeixo contemplant-la. Te'n podria dir alguns: les pintures negres de Goya, les aquarel·les de Turner, Nicolàs de Staël, els inicis del cubisme de Picasso, les constel·lacions de Miró, Joan Brossa, Pere Jaume i molts més que et podria anar citant.

La inspiració a l'hora d'executar una obra ha de sorgir d'un mateix i de la mateixa obra si no perd la seva personalitat.

- **Sempre pintes el mateix estil o vas canviant? Quins és el que més t'agrada?**

La pintura i l'art és un procés intuïtiu. Normalment, la mateixa obra et fa evolucionar d'una manera natural i ja no et plantejes si t'agrada o no t'agrada.

- **Estàs d'acord amb el que l'any 2010 van escriure sobre la teva obra?**

'Ha anat de la representació més o menys mimètica de l'entorn natural fins a la plasmació de la seva pròpia subjectivitat, de la seva lectura particular del món feta a través de la pràctica de la pintura.' Sí.

- **En què t'inspires en els teus quadres?**

Mentre vas executant l'obra ella mateixa et va donant inspiració.

- **Quins artistes banyolins coneixes?**

Generalment conec els de la meva generació.

Hi tens relació artística? Quina?

Em relaciono amb molt pocs.

- **Què representa l'art per tu?**

És una necessitat vital.

Annex 18

Transcripció de l'entrevista realitzada el 13/7/23 a Josep Masdevall

NOM I COGNOM: JOSEP MASDEVALL VIDAL

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Serinyà, 1967

FEINA ACTUAL: professor de visual i plàstica

ESTUDIS: Primària a la Vila i BUP i COU a l'institut Pere Alsius. Va anar a aprendre a pintar al centre excursionista de Banyoles i, de més gran, a 3r de BUP, a l'escola d'art de Sant Joan les Fonts. Un parell d'anys. També anà a classe de pintura amb en Juncà, oncle dels germans de Palau, i un any amb en Joan de Palau. Anà a Barcelona a fer Belles Arts i filologia catalana a la Universitat de Girona.

LLOCS ON HA EXPOSAT: L'any 1987 va exposar al Tint. A la Mercè va participar en una exposició dedicada a Mercè Rodoreda.

OBRES:

OBRA CEDIDA PER A L'EXPOSICIÓ:

- T'interessaria participar en l'exposició que faré al Tint?

I tant. Em comentaves que hi hauria en Xicu Cabanyes. Doncs has de saber que serà la

primera vegada que tots dos serem a la mateixa exposició. Mai hem exposat junts. Amb en Barraca hem fet alguna coseta. Em sembla molt bona iniciativa.

- **Quin tipus d'obra artística fas?**

A mi sempre m'ha costat dir quin tipus d'art faig. De jove dibuixava i pintava. Vaig anar a estudiar Belles Arts i quan m'havia d'especialitzar, vaig triar escultura. Però l'escultura dels anys 85-90 és molt diferent que la d'ara. Ja no era aquesta que fa en Xicu o en Barraca. Ja no era això. Començava a haver-hi molta imatge, vídeoart... La idea era molt important, l'art conceptual. Hi havia molt d'art fet en paraules. La meua escultura se'n va anar cap aquí. Aquella època d'estudiant també els escultors barrejaven materials. El meu pare treballava el ferro i jo en vaig aprendre.

- **Consideres que és un artista conceptual?**

No perquè va sorgir a principis dels anys 70 i als 80 ja estava. Això passa molt amb art. Es fan unes coses i d'aquelles en queden alguna part. Per exemple, el tema dels objectes. Hi ha artistes que fan roba apilonada i és una obra d'art.

Jo he utilitzat maneres de fer i en aquestes maneres hi ha coses de l'art conceptual. O sigui, on la idea és més important de l'obra. El que no he fet és saber molt d'un material en concret. No m'he especialitzat en un material. Per exemple, en Xicu Cabanyes és un mestre del formigó. Perquè hi ha dedicat moltes hores. En Barraca és més pintor. Jo no soc mestre de res i menys de materials. Fins i tot quan incorporo fotografies sovint la fotografia me la fa un fotògraf perquè jo no soc bo. No soc ni fotògraf, no sé treballar la fusta, el formigó. Sé fer una mica de tot i no gaire de res.

La gent diu que soc conceptual, potser perquè ho soc més que ells.

Els anys 90 i fins ara he anat fent performance. Un tipus d'accions que no tenen res a veure amb el teatre. Les primeres 5 o 6 que vaig fer no deia ni una paraula. No escenifico res.

L'última acció que he fet és que jo estava assegut i la gent que hi havia en una exposició s'anaven passant les estisores i em tallaven els cabells. Em van ben desgraciar el cap.

- **Combines escultura i performance?**

Sí. Faig objectes i performance. He fet instal·lacions. Però em considero que faig intervencions. Intervinc en un espai. Faig art just per allà. Per exemple, al Blackbas d'aquí Banyoles vaig fer una intervenció l'any 90. Vaig posar uns números a terra en fluorescent.

Ho vaig fer quan estava tancat però. Una cosa semblant va ser anar per terra de quatre grapes sense fer res. L'obra era el fet d'anar jo de quatre grapes. Ho vaig fer en una inauguració d'una exposició a la sala Espais de Girona per les festes de Sant Narcís. Em van pagar per fer-ho. La gent no sabia què estava passant. L'amo d'aquí no era gaire modern i va fer que em fessin fora.

- **Ara fas més intervencions que pintar o fer escultura?**

Faig una mica de tot.

- **En què t'inspires?**

Suposo que amb coses que em despertin l'interès. Les coses més estúpides o senzilles poden ser font d'inspiració. Per exemple, un dia per escoltar a una persona em vaig posar de puntetes. I em vaig esforçar per escoltar bé. Això em va servir per a una intervenció. Em vaig posar molt lluny a dalt d'una muntanya. A un quilòmetre i mig del públic. Jo els deia coses cridant i ells intentaven escoltar-les. Vaig decidir fer una quina. Jo els cantava els números. Per tant, no desconnectaven com si escoltessin un poema. Paraven atenció perquè era una quina. Tenien un cartró i havien de marcar els números. Un s'esforça quan té interès.

- **Vens les teves creacions?**

Jo ho veng tot, però no em compren res. Mai ningú m'ha preguntat un preu d'alguna creació meva. La idea de vendre sempre m'ha interessat perquè quan es compra una cosa s'hi dona valor.

- **Quin artista admires?**

Sobretot Manzoni. És una evolució de l'art conceptual. És un tipus de llenguatge que en un principi sembla que no tinguin gaire sentit.

- **Recordes alguna obra en especial?**

Quan vaig comprar la casa amb la meua dona, els antics propietaris van deixar un quadre amb una fotografia d'un Husky que treia la llengua. Vaig posar-hi unes lletres grosses blanques a sota del gos que hi deia: *Masdevall no sap pintar*. I va ser el títol d'una exposició al Tint (2008).

- **Què és l'art?**

És una manera d'expressar-me. Cadascú pot fer-ho de diferent manera. En Barraca fa

escales o llapis, en Xicu fa amants, hi ha coses més decoratives...

Annex 18

Transcripció de l'entrevista realitzada el 6/ 7/23 a Rafel Ponsatí per comentar l'obra del seu germà, Josep Ponsatí

- **OBRES CEDIDES PER A L'EXPOSICIÓ:**

NOM I COGNOM: Josep Ponsatí Terradas

LLOC I DATA DE NAIXEMENT: Banyoles, 10 de novembre de 1947

FEINA ACTUAL: Jubilat. Del 1970 al 1974, professor de comprensió del volum a l'escola de disseny EINA de Barcelona.

ESTUDIS ARTÍSTICS: classes de pintura a l'Escola d'Arts i Oficis de Banyoles amb Joan de Palau (1958-1960), estudis a l'Escola Massana de Barcelona (1964),

LLOCS i OBRES: Amb divuit anys fa la seva primera escultura, una al·legoria de l'escut del Club Natació Banyoles, a la qual segueixen el projecte d'una escultura en homenatge a Verdaguer (1967), i l'*Escultura per a Pictorama* (1969) i la instal·lació per a Can Cortada (1970), caracteritzades per l'ús de l'alumini, el metacrilat, els miralls d'acer i la llum de neó. Del 1970 al 1974 imparteix classes de volum a l'escola EINA. A partir del 1971 crea les escultures de gran format de caràcter inflable i modular: *Granollers* (1971), *Eivissa* (1971) i *Cap de Creus-Cadaqués-Benidorm* (1972). Becat per la Fundació March, viu a Nova York del 1974 al 1976, on projecta una escultura per al Central Park. De retorn a Catalunya,

realitza les obres *Parc de Montjuïc* (1977); un projecte per encàrrec del Centre Pompidou, que es mostra en el marc de l'exposició «Seny i rauxa, 11 artistes catalans» (1978); *Galeria Maeght* (1979), i *Catalunya, endavant* (1982). El 1986, per encàrrec del II Congrés de la Llengua Catalana, projecta una escultura de seixanta-quatre metres d'alçada, amb mecanismes per girar i bascular a mercè del vent. Ha participat en diferents exposicions retrospectives de l'art català dels darrers decennis.

- **Quan va començar a tenir aquesta afició a la pintura i l'art?**

Els orígens de la seva formació cal anar-los a buscar a l'herència familiar. El nostre pare, fill d'un mas de Fonteta al Baix Empordà, era mestre. Una persona dedicada a l'ensenyament, amb uns criteris pedagògics fruits de l'escola activa, que va arrelar a Catalunya durant el primer terç del s. XX i que donava, en l'educació dels nens un paper primordial a la interacció amb el medi. Tenia una gran cultura i interès per l'art. Va morir jove, quan érem molt petits. La nostra mare era filla de Banyoles. Malgrat la mort del pare, ella va procurar que nosaltres poguéssim dur a terme moltes activitats. Vàrem començar a pintar a l'oli i a l'aquarel·la. I això que podia haver estat només un esbarjo, sense adonar-se'n, es va convertir per en Josep en un mitjà d'expressió.

- **A on va anar a classe d'art?**

Quan tenia onze anys, va anar a l'escola d'Arts i Oficis de Banyoles amb el pintor Joan de Palau. Els olis i aquarel·les que pintava solien ser sempre paisatges de l'Estany, però eren una interpretació, no pas una còpia de la realitat. Als dotze i tretze ja li van començar a fer alguns encàrrecs. Va veure que podia ser pintor.

Als setze anys, 1964, va anar a l'escola Massana de Barcelona.

- **Les seves obres estan a la venda o exposades?**

Ara han exposat un dels mòduls inflables a Corçà.

- **Quin tipus d'art fa?**

En diu escultures de caràcter inflable. No inflables perquè els associem als globus que venen a les fires. Ell prefereix dir-ne escultures.

A principis de 1965 inicià la creació d'unes obres tridimensionals que reflectien ja el seu interès per l'espai i un espai de recerca. La primera obra va ser una escenografia per a l'obra teatral 'Fang' d'Eduard Criado. Aprofitant el ciclorama i la bona instal·lació lumínica

que hi havia en un teatre de Banyoles, va fer una escenografia basada en la llum. Quan es va estrenar a Barcelona, al final de l'últim acte se sentia un fort soroll de pluja, ja que així ho requeria el guió de l'obra; ell va substituir el soroll per una cortina real d'aigua que abraçava tot l'escenari.

L'any 1966 va fer la primera escultura: una obra per al Club Natació Banyoles. Va ser una peça que va elaborar molt lentament. Extremadament preocupat pels materials, les seves textures i la perfecció. El resultat va ser una obra en alumini anoditzat blanc i negre, amb un mirall d'acer que li donava un alè cinètic o de moviment. Estava formada per setze peces unides no per mitjà de soldadura, sinó amb cargols. El volum era fruit de la unió de diferents superfícies planes. Era una obra que tenia un clar lligam amb els criteris de moviment constructivista.

El 1967, va projectar una escultura de 12 metres d'alçada en homenatge a Jacint Verdaguer: una obra en formigó blanc i acer, en el qual la llum tenia un paper important. No es va tirar endavant. L'Ajuntament actual de Banyoles ens ha dit que la faran realitat perquè és un deute que la ciutat té amb l'artista.

També va fer un projecte d'un parc vora l'estany de Banyoles, però tampoc es va fer. Hi havia una peça cilíndrica de vidre i acer. Un tobogan.

L'any 1971 va tenir l'oportunitat de desenvolupar un projecte que feia molt de temps que portava dins seus. Volia fer una obra a l'espai.

Va crear 'L'inflable de Granollers', una obra formada per un conjunt d'elements modulars. Li va dotar dels moviments necessaris perquè el vent la pogués anar conformant. Va veure que les obres havien de tenir continuïtat a través de la fotografia i el cinema. És per aquesta raó que se'n va fer una filmació en 16 mm.

Després va fer 'L'Inflable d'Eivissa'. Aquesta obra va adquirir una nova dimensió. Aquí hi va intervenir l'atzar. Al primer inflable i al de Barcelona de l'any 1977 aquest component no hi és. En canvi a les obres d'Eivissa i del Cap de Creus -Cadaqués-Benidorm, a més de l'esforç i la tenacitat, hi intervé l'atzar en una mesura volguda. No hi va haver desordre, sinó 'una accidentalitat guiada'.

Després d'Eivissa, el 1972, va començar a treballar en un projecte molt ambiciós. Volia fer una obra no només en diàleg amb el seu entorn, sinó que també suposés una forta

modificació del paisatge mitjançant unes dimensions molt més grans que les anteriors. El resultat va ser un nou inflable. Cap de Creus-Cadaqués- Benidorm.

- **Quantes obres has fet en total fins ara?**

No les té registrades.

- **Què representa l'art per ell?**

Per ell l'escultura ha estat sempre un procés intel·lectual. A partir del concepte va buscar els mitjans a través dels quals es pogués expressar.

- **Va viure de l'art?**

Sí, va fer 4 anys de professor, però llavors va viure del seu art. Li donaven beques o bé li demanaven estructures de caràcter inflable i li pagaven molts diners.

Per exemple, del 1974 al 1976 va estar becat per la Fundació March i va viure als Estats Units. O l'any 1979 va desenvolupar un projecte a la galeria Maegh de Barcelona. Una escultura que va quedar instal·lada al pati d'aquesta galeria.

- **Hi ha algun artista que admiri?**

Ha tingut gran interès per la poesia de T. S. Eliot. Un dels seus poemes preferits d'aquest autor és el primer del conjunt titulat *Quatre quartets*. Comença dient:

Time present and time past
are both perhaps present in time future
and time future contained in temps past.

Li agrada la màxima d'Eliot que diu: 'La bona poesia pot ser apreciada sense ser entesa'.